

СЛУ НА СОЦИЈАЛИСТ

1980

2

Službeni vesnik SR
Makedonije91001 Skopje
feh 51

JA

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ излегува во издавање на српскохрватски односно хрватскохрватски, словенечки, македонски, албански и унгарски јазик. – Огласи според тарифата – Жиро сметка кај Службата на општествено книговодство 60802-603-21943

БЕЛГРАД

БРОЈ 34

ГОД. XLV

на претплата за 1989 година изнесува 192.500 динари. – Рок за рекламации 15 дена. – Редакција Улица Јована Ристича бр. 1. Пошт. факс 226. – Телефон: Централа 650-155; Уредништво 651-885; Служба за претплата 651-732; Телекс 11756

512.

Врз основа на член 315 точка 3 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија издава

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА НАРОДНАТА БАНКА НА ЈУГОСЛАВИЈА И ЗА ЕДИНСТВЕНОТО МОНЕТАРНО РАБОТЕЊЕ НА НАРОДНИТЕ БАНКИ НА РЕПУБЛИКИТЕ И НАРОДНИТЕ БАНКИ НА АВТОНОМНИТЕ ПОКРАИНИ

Се прогласува Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини, што го усвои Собранието на СФРЈ на седницата на Соборот на републиките и покраините од 2 јуни 1989 година.

П бр. 917
2 јуни 1989 година
Белград

Претседател
на Претседателството
на СФРЈ,
д-р Јанез Дрновшек, с.р.

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
д-р Слободан Глигориевиќ, с.р.

ЗАКОН

ЗА НАРОДНАТА БАНКА НА ЈУГОСЛАВИЈА И ЗА ЕДИНСТВЕНОТО МОНЕТАРНО РАБОТЕЊЕ НА НАРОДНИТЕ БАНКИ НА РЕПУБЛИКИТЕ И НАРОДНИТЕ БАНКИ НА АВТОНОМНИТЕ ПОКРАИНИ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Народната банка на Југославија, народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини се установи на единствениот монетарен систем.

Член 2

Собранието на СФРЈ, на предлог од Народната банка на Југославија, ги утврдува целите и задачите на заедничката монетарна и девизна политика и на заедничките основи на кредитната политика.

Целите и задачите од став 1 на овој член Собранието на СФРЈ ги утврдува со одлуки.

Во рамките на целите и задачите на заедничката монетарна политика и на заедничките основи на кредитната политика се утврдуваат основните правци на насочувањето на примарната емисија, политиката на каматните стапки и политиката на есконтната стапка на Народната банка на Југославија.

Народната банка на Југославија, во рамките на своите права и должности, ги утврдува мерките за остварување на целите и задачите на заедничката монетарна и девизна политика и на заедничките основи на кредитната политика.

Член 3

Народната банка на Југославија е организација на федерацијата.

Член 4

За обврските на Народната банка на Југославија гарантира федерацијата.

Член 5

Народната банка на Југославија, народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини не преземат обврски за плаќање наместо други општествени правни лица по основа на својата одговорност за општата ликвидност на плаќањата во земјата и спрема странство.

Член 6

Задачите од областа на единственото монетарно работење Народната банка на Југославија, народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини ги извршуваат самостојно, во согласност со сојузен закон и со други прописи и општи акти.

Член 7

Народната банка на Југославија поднесува до Собранието на СФРЈ, по потреба, а најмалку полугодишно, извештај за спроведувањето на заедничката монетарна и девизна политика, на политиката на кредитните односи со странство и на заедничките основи на кредитната политика. Кон годишниот извештај Народната банка на Југославија поднесува и завршна сметка која го опфаќа целокупното нејзино работење.

Член 8

Народната банка на Југославија ги следи и проучува појавите и движењата во областа на монетарната, кредитниот и девизната политика и на заедничките основи на кредитната политика, како и појавите и движењата во кредитните односи со странство и за тоа редовно го известува Собранието на СФРЈ.

Член 9

Народната банка на Југославија, заедно со народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини, го организира и усогласува единствениот информационен систем на народните банки (во натамошниот текст: информациониот систем на народните банки), како дел на информациониот систем на федерацијата од посебно значење за субјектите на општествениот систем на информирање.

II. РАБОТЕЊЕ НА НАРОДНАТА БАНКА НА ЈУГОСЛАВИЈА

1. Регулирање на количеството пари во оптек

Член 10

Во согласност со заедничката монетарна политика, Народната банка на Југославија го регулира количеството пари во оптек и, заедно со народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини, во рамките на своите права и должности, ги врши работите што се однесуваат на спроведувањето на заедничката монетарна и девизна политика и на заедничките основи на кредитната политика, ги донесува одлуките и ги презема мерките

што се однесуваат на спроведувањето на политиката во тие области.

Народната банка на Југославија, заради обезбедување стабилност на валутата и регулирање на количеството пари во оптек, донесува проекција на монетарната политика и на основите на кредитната политика и одлуки за мерките за спроведување на заедничката монетарна политика и на заедничките основи на кредитната политика, во согласност со целите и задачите утврдени со одлука на Собранието на СФРЈ.

Мерките за спроведување на заедничката монетарна политика и на заедничките основи на кредитна политика се:

1) утврдување на височината на задолжителната резерва на банките и на другите финансиски организации кај Народната банка на Југославија;

2) издавање и повлекување на благајничките записи на Народната банка на Југославија;

3) купување и продажба на домашни односно странски преносливи краткорочни хартии од вредност, ако на тие хартии банките дале авали;

4) одобрување на краткорочни кредити на банките врз основа на домашни и странски преносливи краткорочни хартии од вредност, ако на тие хартии банките дале авали;

5) одобрување на краткорочни кредити на банките врз основа на определени исправи за намени утврдени со одлука на Собранието на СФРЈ;

6) одобрување на кредити на банките со рок за враќање до три месеци, со залог на обврзници на федерацијата и благајнички записи на Народната банка на Југославија;

7) определување на активните и пасивните каматни стапки на Народната банка на Југославија;

8) издавање и повлекување на пари со купување односно со продажба на девизи на единствениот девизен пазар во согласност со сојузен закон;

9) ограничување на обемот и динамиката на растежот на пласманите на банките за определено време.

Во случај на отстапување на монетарните ефекти по основа на девизни трансакции од утврдените монетарни рамки, Народната банка на Југославија е должна да преземе додатни мерки од својата надлежност, тргнувајќи од одговорноста за стабилноста на валутата.

Мерките од став 3 на овој член ги спроведуваат Народната банка на Југославија, народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини. Советот на гувернерите утврдува кои мерки од став 3 на овој член ќе ги спроведуваат Народната банка на Југославија, народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини и начинот на нивната примена, освен мерките од точ. 3, 4, 5 и 6 на овој член и од член 25, што со членот 19 на овој закон им се ставени во надлежност на народните банки на републиките и на народните банки на автономните покраини.

Купувањето на хартии од вредност од точка 3 и одобрувањето на кредити од точ. 4, 5 и 6 на став 3 од овој член може да се врши во рамките на проекцијата на заедничката монетарна политика и на заедничките основи на кредитната политика.

Мерките од став 3 на овој член се применуваат на единствен начин спрема сите банки, ако со сојузен закон не е поинаку определено. Народната банка на Југославија утврдува кои мерки од овој член и под кои услови се применуваат на другите финансиски организации.

Член 11

Народната банка на Југославија ја утврдува височината на задолжителната резерва на банките и на другите финансиски организации со пропишување на определен процент (стапка) од депозитите и од сите други средства.

Народната банка на Југославија може да ја утврди и височината на задолжителната резерва со пропишување на определен процент (стапка) од порастот на кредитите и другите пласмани на банките и на другите финансиски организации, зависно од видот и рочноста на кредитите односно на пласманите.

Народната банка на Југославија може да ја утврди височината на задолжителната резерва и со пропишување на диференцирани проценти (стапки) според видот, роч-

носта и големината на депозитите и другите средства на банките и на другите финансиски организации, односно да утврди да не се пресметува задолжителна резерва на определени депозити и други средства.

Народната банка на Југославија ја утврдува височината на каматните стапки на задолжително запишаните благајнички записи и задолжителната резерва на банките кај Народната банка на Југославија зависно од височината на каматните стапки што банките ги пресметуваат и плаќаат на средствата на депозитите што служат како основица за упис на овие благајнички записи и за издвојување на задолжителната резерва.

Член 12

Народната банка на Југославија ги утврдува начинот и роковите за пресметување и издвојување на задолжителната резерва на посебна сметка.

Банките и другите финансиски организации можат издвоените средства на задолжителната резерва да ги користат во текот на месецот за одржување на својата дневна ликвидност.

Банките и другите финансиски организации се должни да ѝ платат на Народната банка на Југославија надомест за користењето на средствата на задолжителната резерва од став 2 на овој член.

Банките и другите финансиски организации што неправилно ја пресметуваат задолжителната резерва или кои во пропишаниот рок не ја издвојуваат задолжителната резерва се должни на износот на помалку пресметаната и издвоена задолжителна резерва да ѝ платат на Народната банка на Југославија зголемен надомест во однос на надоместот од став 3 на овој член.

Височината на стапката според која се пресметува и плаќа надоместот од ст. 3 и 4 на овој член ја пропишува Народната банка на Југославија.

Член 13

Народната банка на Југославија издава благајнички записи врз основа на одлука со која се определуваат обемот, роковите и другите услови за упис односно за исплата на тие записи.

Благајнички записи на Народната банка на Југославија можат да запишуваат банките и другите финансиски организации.

Народната банка на Југославија може да им пропише на банките и на другите финансиски организации, како мерка за одржување на нивната минимална ликвидност, и задолжителен упис на благајнички записи.

Член 14

Народната банка на Југославија ги утврдува видот, височината, роковите и другите услови за купување и продажба на домашни и странски преносливи краткорочни хартии од вредност.

Член 15

Народната банка на Југославија ги утврдува височината, роковите за користење и враќање и другите услови за давање краткорочни кредити на банките и на другите финансиски организации, и тоа:

1) врз основа на домашни и странски преносливи хартии од вредност за кои банките дале авали и кои втасуваат во рок од една година;

2) врз основа на определени исправи и за намени утврдени со одлука на Собранието на СФРЈ;

3) врз основа на залог на обврзници на федерацијата што втасуваат во рок од една година и на благајнички записи на Народната банка на Југославија.

Народната банка на Југославија утврдува кои видови хартии од вредност и други исправи можат да служат како основа за давање кредити според одредбите од овој член.

Член 16

Народната банка на Југославија ја утврдува општата есконтна стапка на Народната банка на Југославија.

Народната банка на Југославија ги утврдува каматните стапки по кои се наплатува камата на сите кредити и други побарувања односно се плаќа камата на депонирани средства кај Народната банка на Југославија.

Народната банка на Југославија каматните стапки од овој член ги утврдува во согласност со одлуката од Собранието на СФРЈ од член 2 на овој закон.

Член 17.

Народната банка на Југославија издава и повлекува пари и со купување односно со продажба на девизи на единствениот девизен пазар, во согласност со сојузниот закон и со утврдената заедничка монетарна и девизна политика. —

Член 18

Народната банка на Југославија може да ги ограничи обемот и динамиката на растежот на пласманите на банките и на другите финансиски организации ако е тоа неопходно заради остварување на целите и задачите на заедничката монетарна политика и на заедничките основи на кредитната политика и ако тие цели односно задачи не можат да се остварат со други мерки за чие преземање е овластена Народната банка на Југославија.

Ако е неопходно мерката од став 1 на овој член да се применува подолго од три месеци, Народната банка на Југославија е должна да бара согласност од Собранието на СФРЈ за натамошната примена на таа мерка.

Од ограничувањето од став 1 на овој член не може да се из земе ни една банка и друга финансиска организација, а можат да се пропишат различни ограничувања и изземања од ограничувањата за определени намени на кредитите и на другите пласмани на банките и на другите финансиски организации.

Член 19

Купувањето хартии од вредност од член 14, како и давањето кредити од чл. 15 и 25 од овој закон го вршат народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини во согласност со утврдената заедничка монетарна и девизна политика и со заедничките основи на кредитната политика и со одлуките на Народната банка на Југославија.

2. Одржување на ликвидноста на банките и на другите финансиски организации

Член 20

Народната банка на Југославија, заради одржување на ликвидноста на банките и на другите финансиски организации, донесува одлуки со кои:

1) ги пропишува височината, условите и начинот на одржување на минималната ликвидност на банките и на другите финансиски организации;

2) ги пропишува задолжителните рамки на рочната структура на пласманите на банките и на другите финансиски организации;

3) го пропишува начинот на користење на задолжителната резерва кај Народната банка на Југославија заради одржување на ликвидноста на банките и на другите финансиски организации;

4) им ги утврдува на банките и на другите финансиски организации рамките за давање авали на хартиите од вредност што ги издаваат претпријатијата, за издавање на гаранции и за издавање на сопствени хартии од вредност;

5) ги утврдува условите за формирање на посебна резерва на банките и на Поштенската штедилница заради одржување на ликвидноста во плаќањата по штедните влогови и тековните сметки на граѓаните во динари;

6) ги пропишува височината, роковите за користење и враќање и другите услови за давање на банките краткорочни кредити за одржување на дневната ликвидност врз основа на определени хартии од вредност;

7) ја пропишува постапката за утврдување на датумот од кога банка или друга финансиска организација е неликвидна;

8) ги пропишува минималните општи услови за кредитната способност на банките и на другите финансиски организации.

Мерките од став 1 на овој член се применуваат на единствен начин спрема сите банки, ако со сојузен закон не е поинаку определено. Народната банка на Југославија утврдува кои мерки од овој член и под кои услови се применуваат на другите финансиски организации.

Член 21

Народната банка на Југославија може да пропише обврска за банките и за другите финансиски организации, како минимум за одржување на својата ликвидност, да

држат дел од средствата на своите сметки и во определени ликвидни пласмани.

Народната банка на Југославија може да пропише и обврска за банките и за другите финансиски организации структурата на своите пласмани по роковите на втасување да ја одржуваат во определени рамки и да ја усогласуваат со структурата на изворите на средствата според нивната рочност.

Член 22

Народната банка на Југославија ги пропишува условите и начинот на користење на задолжителната резерва на банките и на другите финансиски организации заради одржување на нивната дневна ликвидност.

За време на користењето на задолжителната резерва кај Народната банка на Југославија, банката односно другата финансиска организација не може да дава кредити, ниту да врши други пласмани.

Член 23

Народната банка на Југославија гарантира за штедните влогови и за тековните сметки на граѓаните во динари кај банките и кај Поштенската штедилница.

Обврска за Народната банка на Југославија по основ на гаранцијата од став 1 на овој член настанува:

1) ако банката односно Поштенската штедилница на својата жиро-сметка нема доволно средства за тековни исплати по штедните влогови и тековните сметки на граѓаните во динари, а за одржување на својата ликвидност ги искористила средствата на задолжителната резерва, во смисла на одредбите од член 22 на овој закон;

2) ако банката односно Поштенската штедилница оди во стечај, а не е во можност да ги намври обврските по штедните влогови и тековните сметки на граѓаните во динари на начинот предвиден со сојузен закон.

Народната банка на Југославија ги извршува своите обврски од став 2 точка 1 на овој член врз товар на своите редовни средства, а обврските од став 2 точка 2 на овој член – врз товар на приходите односно на посебната резерва на Народната банка на Југославија.

Настанувањето на обврската од став 2 на овој член, начинот на нејзиното извршување, условите под кои банките и Поштенската штедилница ги користат и враќаат позајмиците по тој основ се утврдуваат со одлука на Народната банка на Југославија.

Член 24

Врз основа на обврската за гаранција за штедните влогови и тековните сметки на граѓаните во динари, Народната банка на Југославија може да им пропише на банките и на Поштенската штедилница држење на посебна резерва заради одржување на ликвидноста во плаќањата по штедните влогови и тековните сметки на граѓаните во динари.

Народната банка на Југославија може со одлука да ги утврди условите кога банката и Поштенската штедилница се должни штедните влогови и депозитите по тековните сметки на граѓаните во динари да ги осигураат кај осигурителна организација.

Член 25

Народната банка на Југославија ги утврдува височината, роковите за користење и враќање и другите услови за давање краткорочни кредити на банките и на другите финансиски организации за одржување на нивната дневна ликвидност.

Кредитите од став 1 на овој член народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини ги даваат врз основа на хартиите од вредност со кои располагаат банките, и тоа врз основа на:

1) благајничките записи на Народната банка на Југославија;

2) хартиите од вредност што ги издава федерацијата;

3) обврзниците што ги издале републиките односно автономните покраини;

4) обврзниците за кои републиките односно автономните покраини со закон презеле обврска да ги амортизираат или за кои гарантираат;

5) определени есконтирани меници на претпријатијата.

Член 26

Народната банка на републиката односно народната банка на автономната покраина не може да купува преку банките и другите финансиски организации домашни и странски преносливи краткорочни хартии од вредност и да им одобрува кредити на банките и на другите финансиски организации што не ги исполнуваат условите од точка 8 став 1 на член 20 од овој закон.

По исклучок од одредбата од став 1 од овој член, народната банка на републиката односно народната банка на автономната покраина може на банка или на друга финансиска организација да ѝ одобри користење на кредити за одржување на дневната ликвидност, ако ги исполнува условите за користење на тие кредити, утврдени со одлука на Народната банка на Југославија.

Член 27

Банката и другата финансиска организација е неликвидна ако во рокот не ги намирала втасаните обврски во земјата и спрема странство или тие обврски наместо неа ги извршило друго правно лице или општествено-политичка заедница по основ на гаранција.

Неликвидна банка и друга финансиска организација не може да врши плаќање од својата жиро-сметка.

По исклучок од одредбата на став 2 од овој член, неликвидна банка и друга финансиска организација може да врши плаќање само по основ на штедните влогови и тековните сметки на граѓаните во динари и на девизните штедни влогови и девизните сметки на граѓаните.

Член 28

Службата на општественото книговодство е должна податоците врз основа на кои се утврдува неликвидноста на банката и на друга финансиска организација, со кои располага во рамките на своите надлежности, веднаш да ги достави до надлежната народна банка на републиката односно народната банка на автономната покраина.

Службата на општественото книговодство ја известува десетдневно надлежната народна банка на републиката односно народната банка на автономната покраина и за состојбата на ликвидноста на банките и на другите финансиски организации.

Народната банка на Југославија ги пропишува поблиску условите за утврдување на неликвидноста на банките и на другите финансиски организации.

Член 29

Народната банка на републиката односно народната банка на автономната покраина го утврдува денот на настанувањето на неликвидноста на банката и на другата финансиска организација и за тоа ги известува:

- 1) Народната банка на Југославија;
- 2) надлежната организациона единица на службата на општественото книговодство и Службата на општествено-то книговодство на Југославија;
- 3) собранието на банката односно на другата финансиска организација;
- 4) собранието на општествено-политичката заедница на чија територија е седиштето на банката односно на другата финансиска организација.

3. Одржување на ликвидноста во плаќањата спрема странство

Член 30

Народната банка на Југославија, заради одржување на ликвидноста во плаќањата спрема странство, донесува одлуки и пропишува мерки и, во рамките на своите права и должности, ги применува тие мерки самостојно, односно заедно со народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини, во согласност со сојузен закон.

Член 31

Заради одржување на ликвидноста во плаќањата спрема странство, Народната банка на Југославија купува и продава девизи на меѓубанкарскиот состанок на единствениот девизен пазар и врши други работи определени со сојузен закон.

Член 32

Народната банка на Југославија ракува со постојаните и тековните девизни резерви на Југославија, освен со денот на тековните девизни резерви со кој ракуваат овластените банки.

Член 33

Заради одржување на ликвидноста на Југославија во плаќањата спрема странство, во рамките на утврдената девизна политика, Народната банка на Југославија може да пропише: обврска да се пријавуваат однапред плаќањата спрема странство, обврска за овластените банки да држат определен износ во девизи или во ликвидни девизни пласмани како минимална резерва за одржување на ликвидноста во плаќањата спрема странство и други мерки за кои е овластена со сојузен закон.

Член 34

Народната банка на Југославија може да продава и да купува динари во странство.

Член 35

Народната банка на Југославија, народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини, во согласност со утврдената девизна политика, преземаат мерки за остварување на обемот и структурата на склучувањето и користењето на странски кредити и го следат и контролираат засновањето на кредитни односи со странство, во согласност со сојузен закон.

Член 36

Народната банка на Југославија, народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини го обезбедуваат спроведувањето на платните и финансиските договори со странство.

Член 37

Народната банка на Југославија може да се задолжува во странство од свое име и за своја сметка, заради одржување на ликвидноста во плаќањата во странство. Кредитите од став 1 на овој член, со рок за враќање подолг од една година, Народната банка на Југославија може да ги зема само врз основа на сојузен закон.

Член 38

Народната банка на Југославија може да се задолжува од свое име, а за сметка на федерацијата само врз основа на сојузен закон.

4. Издавање на банкноти и ковани пари

Член 39

Банкнотите и кованите пари, кои гласат на динари (готови пари), се законско средство за плаќање на територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Член 40

Сите обврски и права и сите работи што гласат на пари, а се склучени во Југославија меѓу претпријатија, други домашни правни лица и граѓани, како и меѓу граѓани со странски лица, се изразуваат во динари и се извршуваат со средствата за плаќање што гласат на динари, ако со сојузен закон не е поинаку определено.

Член 41

Парична единица на Социјалистичка Федеративна Република Југославија е динарот, кој се дели на 100 пари.

Член 42

Народната банка на Југославија издава банкноти и ковани пари и ги утврдува апосените и основните обележја на банкнотите и на готовите пари.

Народната банка на Југославија донесува одлука за пуштање во оптек и за повлекување од оптек на банкноти и ковани пари.

Член 43

Народната банка на Југославија ги снабдува народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини со банкноти и ковани пари.

Народната банка на републиката односно народната банка на автономната покраина ги снабдува со банкноти и ковани пари организационите единици на службата на општественото книговодство на подрачјето на републиката односно на автономната покраина.

Трошоците од став 1 на овој член ги поднесува Народната банка на Југославија, а трошоците од став 2 на овој член – народната банка на републиката односно народната банка на автономната покраина. Народната банка на Југославија ги поднесува и трошоците за замена на оштетени банкноти и трошоците за повлекување на изабени банкноти, што за нејзина сметка го врши службата на општественото книговодство.

Член 44

Најнискиот апоен во прометот со кој се заокружува крајната пресметка во готовинскиот и безготовинскиот платен промет и во деловните книги го утврдува Народната банка на Југославија, при согласност од Сојузниот извршен совет.

Член 45

Банкнотите и кованите пари што се повлекуваат од оптек престануваат да бидат законско средство за плаќање и се заменуваат во роковите и на начинот што се утврдуваат со одлука на Народната банка на Југославија.

Член 46

Народната банка на Југославија ги заменува банкнотите и кованите пари што станале непогодни за промет, и тоа: изабените банкноти во полн износ, а оштетените банкноти и ковани пари под условите што ќе ги определи таа.

Член 47

Одлука за издавање банкноти за вонредни потреби на земјата, настанати поради непосредна воена опасност или во случај на воена состојба, донесува Сојузниот извршен совет.

Член 48

Банкнотите и кованите пари што ги издава Народната банка на Југославија ги изработува Заводот за изработка на банкноти и ковани пари, кој е во составот на Народната банка на Југославија.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, Народната банка на Југославија може да изработува банкноти и ковани пари и кај други специјализирани организации во Југославија и во странство.

Член 49

Заводот за изработка на банкноти и ковани пари, како специјализирана организација во составот на Народната банка на Југославија, е општествено правно лице со самостоен финансиски план и завршна сметка, со права, обврски и одговорности утврдени со овој закон и со Статутот на Народната банка на Југославија и работи под називот: Народна банка на Југославија – Завод за изработка на банкноти и ковани пари.

5. Работи за сметка на федерацијата, Југословенската народна армија и народната одбрана

Член 50

Народната банка на Југославија прима во депозит средства на федерацијата, врши кредитни и други банкарски работи за потребите на Југословенската народна армија и за други потреби на народната одбрана утврдени со сојузен закон, како и други со закон определени кредитни односно банкарски работи за сметка на федерацијата.

Работењето на Народната банка на Југославија од став 1 на овој член се води одвоено од работењето кое се однесува на спроведувањето на заедничката монетарна и девизна политика и на заедничките основи на кредитната политика.

Член 51

Под парични средства на федерацијата, во смисла на одредбата на став 1 од член 50 на овој закон, се подразбираат средствата на буџетот на федерацијата и средствата на сојузните органи на управата и на сојузните организации и на фондовите на федерацијата, освен средствата на сметките на работните заедници во тие органи, организации и фондови.

Народната банка на Југославија не плаќа камата на депонираните средства на федерацијата.

Член 52

Народната банка на Југославија може да ѝ одобрува кредити на федерацијата за потребите на буџетот на федерацијата, и тоа: во височина, на начин и под услови утврдени со сојузен закон за секој поединечен кредит.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, Народната банка на Југославија може да ѝ одобрува краткорочни кредити на федерацијата и заради премостување на временската неусогласеност меѓу притечувањето на приходите и извршувањето на расходите на буџетот на федерацијата. Рокот за враќање на кредитот е најдоцна до крајот на тековната буџетска година.

Одобрување кредити на федерацијата според одредбите на овој член може да се врши само во рамките на проекцијата на заедничката монетарна политика и на заедничките основи на кредитната политика.

Член 53

Народната банка на Југославија врши кредитни и други банкарски работи за потребите на Југословенската народна армија и за други потреби на народната одбрана утврдени со сојузен закон.

Работите од став 1 на овој член ги врши специјализирана организација во составот на Народната банка на Југославија, како општествено правно лице, со самостоен финансиски план и завршна сметка, под називот: Народна банка на Југославија – Воен сервис (во натамошниот текст: Воен сервис).

Член 54

Воениот сервис ги врши следните работи:

- 1) финансирање и кредитирање на воени установи, на програми за изградба на објекти и на договорено производство и услуги за потребите на Југословенската народна армија и други потреби на народната одбрана;
- 2) финансирање и кредитирање на програми за опремување со вооружување и воена опрема и изградба на објекти на територијалната одбрана;
- 3) финансирање и кредитирање на капацитети наменети за истражување, развој и производство на вооружување и воена опрема и други капацитети од посебен интерес за народната одбрана;
- 4) финансирање и кредитирање на договореното производство на вооружување и воена опрема за извоз и резерви и кредитирање на извоз на вооружување и воена опрема;
- 5) прибирање штедни влогови, исплата на лични доходи и кредитирање на активни воени лица, граѓански лица на служба во Југословенската народна армија и воени осигуреници;
- 6) депозити и други банкарски работи врзани за корисниците на услуги од точ. 1 до 4 на овој член.

Член 55

Работите од член 54 на овој закон Воениот сервис ги врши:

- 1) од наменските средства на федерацијата и од наменските средства што му ги ставаат на располагање Сојузниот секретаријат за народна одбрана и другите носители на средства наменети за потребите на народната одбрана;
- 2) од наменските средства за вложувања во капацитетите за развој и производство на вооружување и воена опрема;
- 3) од средствата на други корисници;
- 4) од средствата добени по пат на кредити;
- 5) од средствата наменети за кредитирање на активните воени лица, граѓанските лица на служба во Југословенската народна армија и воениот осигуреници, од сред-

ствата на штедење и депозитните средства на сметките на воените единици и воените установи.

Воениот сервис може да користи краткорочни кредити од примарната емисија за кредитирање на организациите на здружен труд што произведуваат вооружување и воена опрема и на воените установи, кога тоа кредитирање се однесува на извршување меѓународни обврски на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, за што оцена дава Сојузниот извршен совет.

Условите за користење на средствата на примарната емисија за намените од став 2 на овој член ги утврдува Народната банка на Југославија, во согласност со одлуката на Собранието на СФРЈ од член 2 на овој закон.

Член 56

Воениот сервис ги врши работите на девизна документарна контрола, девизно-валутните работи и платниот промет со странство за надворешнотрговските работи од надлежноста на Сојузниот секретаријат за народна одбрана, како и контрола на девизното работење на овластени извршители на овие работи.

Член 57

Народната банка на Југославија, во спогодба со сојузниот секретар за народна одбрана, поблиску ги пропишува работењето и организацијата на Воениот сервис, како и начинот на вршење контрола на работата и работењето на Воениот сервис во делот што се однесува на неговото динарско и девизно работење.

6. Посебни овластувања на Народната банка на Југославија и работи на контрола

Член 58

Народната банка на Југославија, народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини вршат контрола над спроведувањето на мерките на заедничката монетарна и девизна политика и на заедничките основи на кредитната политика и над прописите со кои се уредени девизното работење и кредитните односи со странство, прометот на стоки и услуги со странство и работењето на стопански дејности во странство од страна на банките и на други финансиски организации.

Контрола над спроведувањето на мерките и прописите од став 1 на овој член вршат народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини на територијата на својата република односно автономна покраина и за извршената контрола и преземените мерки ја известуваат Народната банка на Југославија.

Народната банка на Југославија врши контрола над работата на народните банки на републиките и на народните банки на автономните покраини во спроведувањето на мерките и прописите и во вршењето на контролата од став 1 на овој член, како и контрола на банките и другите финансиски организации.

Поблиските услови и начинот на вршење контрола, видот, роковите, редоследот и единствената постапка за преземање мерки ги пропишува Народната банка на Југославија.

Член 59

При вршењето контрола во смисла на член 58 од овој закон, Народната банка на Југославија, народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини имаат право на увид во деловните книги и во другата документација на банките, другите финансиски организации и крајните корисници на средствата добиени според основите од чл. 15 и 26 на овој закон.

Банките и другите финансиски организации се должни по барање на Народната банка на Југославија, на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини да ги достават потребните податоци за вршење на контролата од член 58 на овој закон.

Народната банка на Југославија, народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини ја вршат контролата од член 58 на овој закон и со преглед на извештаите и на другата документација што ги добиваат од банките и другите финансиски организации, како и со преглед на податоците и на другата документација со која располагаат, а која се однесува на примената на прописите од страна на банките и на другите финансиски организации.

Член 60

Ако со контролата од став 1 на член 58 на овој закон се утврди дека банка или друга финансиска организација постапила спротивно на мерките и прописите од тој член, Народната банка на Југославија, народната банка на републиката односно народната банка на автономната покраина презема мерки спрема таа банка односно друга финансиска организација, како и спрема раководните работници на банката односно на другата финансиска организација.

Член 61

Мерките од член 60 на овој закон што се преземаат спрема банката односно спрема другата финансиска организација се:

1) запирање на купувањето на хартии од вредност од член 14 и кредитирањето од чл. 15 и 25 на овој закон во траење од 10 до 30 дена;

2) ограничување на примањето на обемот на пласманите во траење од 30 до 60 дена;

3) запирање на плаќањата во странство, освен плаќањата по втасани странски кредити и конвенциски обврски, во траење од 10 до 60 дена;

4) ограничување на задолжувањето во странство во траење од 30 до 60 дена;

5) предлагање до надлежните органи на банката односно на другата финансиска организација нивниот раководен работник да се суспендира односно да се смени од должноста;

6) други мерки предвидени со сојузен закон.

Мерките од овој член и рокот на нивното траење се изрекуваат со решение што го донесува гувернерот на народната банка на републиката или гувернерот на народната банка на автономната покраина, односно гувернерот на Народната банка на Југославија, а кое е конечно во управна постапка.

Член 62

Ако со мерките преземени спрема банката односно другата финансиска организација во утврдениот рок, во смисла на член 61 од овој закон, не се обезбеди законитото работење, Народната банка на Југославија, народната банка на републиката односно народната банка на автономната покраина ќе пристапи кон наплата на сите свои побарувања од таа банка односно друга финансиска организација.

Ако со контролата се утврди дека во работењето на банката или другата финансиска организација постојат дејствија или дела што се казниви според законот, гувернерот на Народната банка на Југославија, гувернерот на народната банка на републиката односно гувернерот на народната банка на автономната покраина или лицето што тој ќе го овласти ќе поднесе пријава до надлежниот орган.

Член 63

Ако народната банка на републиката или народната банка на автономната покраина не извршила контрола на банката односно на другата финансиска организација или не презела мерки спрема банката односно другата финансиска организација, Народната банка на Југославија е должна да изврши контрола и да преземе мерки.

Член 64

Народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини вршат контрола на надворешнотрговското и девизното работење на претпријатијата и на другите домашни лица во границите на овластувањата утврдени со прописите за надворешнотрговското и девизното работење.

Ако народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини со контролата од став 1 на овој член утврдат дека во работењето на претпријатијата и другите домашни лица постојат дејствија или дела кои се казниви според законот, ќе поднесат пријава до надлежниот орган.

Народната банка на Југославија врши контрола над спроведувањето на одредбите од ст. 1 и 2 на овој член од страна на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини.

Член 65

За извршените контроли и за преземените мерки Народната банка на Југославија двапати годишно го известува Собранието на СФРЈ.

Член 66

Народната банка на Југославија го оценува исполнувањето на условите за основање на банка, пропишани со посебен сојузен закон, и дава мислење за основањето на банка.

Народната банка на Југославија, народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини го контролираат исполнувањето на условите за работење на банката и по нејзиното основање.

Ако со контролата од став 2 на овој член се констатира дека банката не ги исполнува пропишаните услови за работење, Народната банка на Југославија, народната банка на републиката односно народната банка на автономната покраина ѝ определува на таа банка рок во кој банката е должна да ги исполни пропишаните услови, а којшто не може да биде подолг од три месеци. Доколку банката во оставениот рок не ги исполни пропишаните услови за работење, Народната банка на Југославија ќе му предложи на Собранието на општествено-политичката заедница поведување постапка за престанок на работата на банката односно на другата финансиска организација.

Член 67

Народната банка на Југославија, народната банка на републиката односно народната банка на автономната покраина врши контрола на пласманите, на степенот на ризичност на пласманите и на односот на пласманите спрема основачкиот фонд и резервите на банката и другата финансиска организација.

Народната банка на Југославија, народната банка на републиката односно народната банка на автономната покраина, врз основа на наодите на контролата од став 1 на овој член, презема мерки:

- 1) за отстранување на неправилностите во определен рок, со наведување на задолжителните мерки на органите, на управувањето со банката и другата финансиска организација и со предупредување до раководните работници;
- 2) за запирање на определени активности на банката и на другата финансиска организација во определен рок.

Член 68

Службите за контрола на Народната банка на Југославија, на народните банки на републиките и на народните банки на автономните покраини се самостојни во извршувањето на своите законски овластувања и за својата работа им се одговорни непосредно на гувернерите на тие народни банки.

Службите за контрола на Народната банка на Југославија, на народните банки на републиките и на народните банки на автономните покраини му се одговорни и на Советот на гувернерите.

Член 69

Гувернерот на Народната банка на Југославија издава упатства и насоки за единствено применување на прописите и единствено постапување на народните банки во вршењето контрола.

7. Работи на функционирање и развој на информациониот систем на народните банки**Член 70**

Во вршењето на работите што се однесуваат на спроведувањето на заедничката монетарна и девизна политика и на заедничките основи на кредитната политика и спроведувањето на посебните овластувања на Народната банка на Југославија, Народната банка на Југославија, народните банки на републиките, народните банки на автономните покраини, банките и другите финансиски организации евидентираат, прибираат, обработуваат и искажуваат податоци и информации што се однесуваат на:

- 1) монетарните и кредитните движења;
- 2) областа на економските односи со странство.

Народните банки на републиките, народните банки на автономните покраини, банките и другите финансиски

организации ги доставуваат податоците од став 1 на овој член според упатството што го пропишува Народната банка на Југославија.

Народната банка на Југославија, народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини имаат, во поглед на користењето на податоците и информациите од став 1 на овој член, исти права и одговорности.

Член 71

Заради усогласување на развојот и ефикасно функционирање на информациониот систем на народните банки, Народната банка на Југославија донесува прописи со кои се обезбедува:

- 1) единствено и усогласено функционирање и развој на информациониот систем на народните банки;
- 2) единствена и усогласена методологија и рокови за евидентирање, прибирање, обработка, искажување и пренос на податоците и информациите;
- 3) заштита на податоците прибрани преку информациониот систем на народните банки.

Член 72

Начинот и обемот на усогласеното евидентирање, прибирање, обработка, искажување и пренесување на податоците и информациите од интерес за субјектите на општествениот систем на информирање ги пропишува Народната банка на Југославија во согласност со сојузен закон.

8. Други работи на Народната банка на Југославија**Член 73**

Народната банка на Југославија може да купува и да продава злато и други благородни метали.

Народната банка на Југославија може да извезува и изнесува монетарно злато во странство и да увезува и внесува монетарно злато од странство во кована и во непреработена форма.

Член 74

Народната банка на Југославија ги врши за сметка на федерацијата сите работи во врска со земањето и отплатувањето на заеми на федерацијата во странство, ако за одделни заеми со сојузен пропис односно со договорот за заем не е поинаку определено.

Народната банка на Југославија врши од името и за сметка на федерацијата определени работи во врска со земањето и отплатувањето на заеми на федерацијата во Југославија, ако е тоа определено со сојузен закон.

Член 75

Во областа на општонародната одбрана Народната банка на Југославија ги врши задачите и работите предвидени со Уставот на СФРЈ, со Законот за општонародната одбрана и со други сојузни закони и прописи од областа на општонародната одбрана што ѝ се ставени во делокруг како на организација на федерацијата.

Член 76

Народната банка на Југославија утврдува единствена тарифа според која се наплатава надомест за услугите што ги врши таа и за услугите што по заедничките работи ги вршат народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини.

III. ОРГАНИ НА НАРОДНАТА БАНКА НА ЈУГОСЛАВИЈА**Член 77**

Органи на Народната банка на Југославија се Советот на гувернерите и гувернерот на Народната банка на Југославија.

Член 78

Советот на гувернерите го сочинуваат гувернерот на Народната банка на Југославија, гувернерите на народните банки на републиките и гувернерите на народните банки на автономните покраини.

Советот на гувернерите и секој негов член се одговорни пред Собранието на СФРЈ за остварувањето на фун-

кциите и задачите на Народната банка на Југославија утврдени со овој закон и со други сојузни закони.

Ако во постапката на политичка контрола на работата на Народната банка на Југославија Собранието на СФРЈ заклучи дека постои одговорност на членовите на Советот на гувернерите, може да му предложи на Собранието на републиката односно на Собранието на автономната покраина поведување постапка за нивно разрешување.

Член 79

Советот на гувернерите одлучува за работите од својот делокруг на седници.

Членот на Советот на гувернерите може да го заменува лице што го именувал органот на републиката односно на автономната покраина кој што го именува гувернерот.

Член 80

Во управувањето со работите на Народната банка на Југославија што се однесуваат на предлагањето и спроведувањето на монетарниот, кредитниот и девизниот систем, заедничката монетарна и девизна политика и заедничките основи на кредитната политика, Советот на гувернерите

а) одлучува за:

1) утврдување на нацртите односно на предлозите на сојузните закони и на другите прописи и општите акти од областа на единствениот монетарен, кредитен и девизен систем и предлозите на заедничката монетарна и девизна политика и на заедничките основи на кредитната политика, за чие предлагање е надлежна Народната банка на Југославија врз основа на сојузен закон;

2) донесување на финансиски план и завршна сметка на Народната банка на Југославија;

3) утврдување на методологијата на монетарното планирање;

4) донесување на Статут на Народната банка на Југославија;

5) утврдување на мерки за спроведување на заедничката монетарна политика и заедничката девизна политика и на заедничките основи на кредитната политика;

6) утврдување на основите и височината на задолжителната резерва на банките и на другите финансиски организации и утврдување на начинот, условите и роковите за пресметување и издвојување на задолжителна резерва;

7) утврдување на начинот, условите на користење на задолжителната резерва за одржување на дневната ликвидност, како и на надоместите за помалку издвоена задолжителна резерва;

8) издавање на благајнички записи на Народната банка на Југославија;

9) утврдување на височината, роковите за користење и враќање и другите услови за давање краткорочни кредити на банките;

10) утврдување на каматните стапки на Народната банка на Југославија;

11) ограничување на обемот и на динамиката на растежот на пласманите на банките и на другите финансиски организации;

12) пропишување на обврските на банките и на другите финансиски организации во поглед на одржувањето на минималната ликвидност, одржувањето на структурата на пласманите според роковите на втасаност во определени рамки и усогласување на роковите на пласманите со структурата на изворите на средства според нивната рочност;

13) утврдување за банките и за другите финансиски организации на рамки за давање авали на хартии од вредност, за издавање гаранции и за издавање сопствени хартии од вредност;

14) утврдување на настанувањето на обврската на Народната банка на Југославија врз основа гаранција за штедните влогови и тековните сметки на граѓаните во динари кај банките и кај Поштенската штедилница, начинот на нејзиното извршување и условите за користење и враќање на заемите врз овој основ;

15) утврдување на обврската на банките и на Поштенската штедилница да држат посебна резерва заради обезбедување ликвидност на плаќањата по штедните влогови на граѓаните во динари и на обврската за осигурување на овие влогови кај осигурителните организации;

16) пропишување на минималните услови на кредитната способност што мораат да ги исполнуваат банките и другите финансиски организации;

17) пропишување на обврските на овластените банки да држат определен износ во девизи или во други девизни ликвидни пласмани, како минимална резерва за одржување на ликвидноста во плаќањата спрема странство;

18) издавање на нови апоени на банкноти и ковани пари, утврдување на основните обележја на новите банкноти и ковани пари, заокружување на крајните пресметки во готовинскиот и безготовинскиот платен промет и пуштање во оптек и повлекување од оптек на банкноти и ковани пари;

19) утврдување на условите за користење на средствата на примарната емисија од страна на Воениот сервис во согласност со одлуката на Собранието на СФРЈ од член 2 на овој закон;

20) донесување на прописи за функционирањето и развојот на единствениот информациона систем на народните банки;

21) начинот и условите за купување и продажба на злато во странство и други благородни метали и за извоз и изнесување на монетарно злато;

22) одобрување на краткорочни кредити на федерацијата за потребите на буџетот на федерацијата;

23) утврдување на единствена тарифа според која се наплатуваат надоместите за услугите што ги вршат Народната банка на Југославија, народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини по заедничките работи;

24) пропишување на начинот на вршење контрола, видот и редоследот на мерките и нивното преземање спрема банките и другите финансиски организации;

25) обезбедување единствена примена на мерките на Народната банка на Југославија, народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини;

б) утврдува:

26) извештај за спроведувањето на заедничката монетарна и девизна политика, на политиката на кредитните односи со странство и на заедничките основи на кредитната политика;

27) кои пласмани на банките и на другите финансиски организации се сметаат за ризични и степенот на ризичноста на тие пласмани;

28) извештај за извршените контроли и за преземени мерки;

в) дава мислење:

29) за основање на банка и друга финансиска организација;

30) во врска со претходното разгледување на финансискиот план и завршната сметка на народните банки на републиките и на народните банки на автономните покраини.

Во подготовката на предлозите од точка 1 став 1 на овој член Народната банка на Југославија остварува соработка со надлежните сојузни органи.

Член 81

Во управувањето со работите на Народната банка на Југославија што се однесуваат на спроведувањето на заедничката монетарна и девизна политика и на заедничките основи на кредитната политика, Советот на гувернерите одлучува со мнозинство гласови на сите членови на Советот на гувернерите, ако се овој закон не е поинаку определено.

Советот на гувернерите одлучува со двотретинско мнозинство од вкупниот број на сите членови за прашањата од точ. 1, 2, 4, 6, 10 и 11 на член 80 од овој закон.

Ако Советот на гувернерите во одлучувањето од ст. 1 и 2 на овој член не постигне потребна согласност, а гувернерот на Народната банка на Југославија оцени дека поради недонесувањето на одлука можат да настанат значителни растројства во стопанството или во остварувањето на задачите на заедничката монетарна и девизна политика и на заедничките основи на кредитната политика, за тоа му доставува извештај на Собранието на СФРЈ, со поединечни мислења на членовите на Советот на гувернерите.

Собранието на СФРЈ донесува конечна одлука за спорните прашања од став 3 на овој член.

Ако гувернерот на Народната банка на Југославија оцени дека поради недонесувањето на одлука на Советот на гувернерите од ст. 1 и 2 на овој член можат да настанат

значителни растројства на пазарот или да настане значителна штета за општествената заедница, до донесувањето конечна одлука на Собранието на СФРЈ, гувернерот ја донесува одлуката за која не е постигната согласност.

Член 82

Одлуките на Советот на гувернерите се објавуваат во „Службен лист на СФРЈ“.

Член 83

Советот на гувернерите донесува деловник за својата работа.

Член 84

Гувернерот на Народната банка на Југославија е овластен да донесува упатства за единствена примена на прописите и одлуките на Советот на гувернерите донесени врз основа на член 80 од овој закон.

Член 85

Гувернерот на Народната банка на Југославија раковои со работењето на Народната банка на Југославија и ја организира нејзината работа.

Член 86

Гувернерот на Народната банка на Југославија ја претставува Народната банка на Југославија.

Гувернерот на Народната банка на Југославија соработува со Сојузниот извршен совет, во согласност со овластувањата и одговорностите на Сојузниот извршен совет.

Гувернерот на Народната банка на Југославија донесува одлуки и други општи акти од областа на работењето на Народната банка на Југославија што со овој закон не се ставени во надлежност на Советот на гувернерите и за донесените одлуки и други општи акти го известува Советот на гувернерите на првата наредна седница.

Член 87

Ако гувернерот на Народната банка на Југославија во рок од два работни дена од донесувањето на одлуката го запре извршувањето на одлуката и општиот акт на Советот на гувернерите, во согласност со уставните овластувања, должен е за тоа да го известува Собранието на СФРЈ.

Член 88

Гувернерот на Народната банка на Југославија за својата работа му е одговорен на Собранието на СФРЈ.

Член 89

Гувернер на Народната банка на Југославија именува Собранието на СФРЈ.

Член 90

Во Народната банка на Југославија се именува заменик на гувернерот и се назначува еден или повеќе вицегувернери.

Со Статутот на Народната банка на Југославија се определува кои работи од својот делокруг гувернерот може да ги пренесе на заменикот на гувернерот и на вицегувернерите.

Заменикот на гувернерот и вицегувернерите ги именува односно ги назначува Собранието на СФРЈ.

IV. ОРГАНИЗАЦИЈА НА НАРОДНАТА БАНКА НА ЈУГОСЛАВИЈА

Член 91

Народната банка на Југославија има својство на општествено правно лице.

Седиштето на Народната банка на Југославија е во Белград.

Член 92

Народната банка на Југославија може да биде член на меѓународни финансиски организации и да учествува во меѓународни финансиски организации при претходна согласност од Сојузниот извршен совет. Ако за оваа цел се користат средства од буџетот на федерацијата, потребна е согласност од Собранието на СФРЈ.

Член 93

Народната банка на Југославија има Статут.

Статутот на Народната банка на Југославија го донесува Советот на гувернерите, а го потврдува Собранието на СФРЈ.

Член 94

Печатот на Народната банка на Југославија го содржи називот на банката на јазиците на народите на Југославија и грбот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Член 95

Народната банка на Југославија во својот состав има специјализирани организации за вршење на работите од својот делокруг, и тоа: Завод за изработка на банкноти и ковани пари и Воениот сервис.

Задачите, правата и должностите на специјализираните организации од став 1 на овој член и меѓусебните односи на Народната банка на Југославија и тие организации се утврдуваат со овој закон и со Статутот на Народната банка на Југославија.

Член 96

Основите на организацијата на работењето во Народната банка на Југославија се утврдуваат со Статутот.

Член 97

Со Статутот на Народната банка на Југославија се утврдуваат работите и задачите што ги вршат работници со посебни овластувања и одговорности – раководните работници, постапката и времето на кое се избираат тие работници.

Одлуката за избор на работниците од став 1 на овој член ја донесува Советот на гувернерите, на предлог од гувернерот на Народната банка на Југославија односно гувернерот на Народната банка на Југославија, по прибавено мислење од Работната заедница на банката.

Со Статутот на Народната банка на Југославија може да се утврди за изборот на работници за вршење на други работи и задачи одлука да донесува Советот на гувернерите, на предлог од гувернерот на Народната банка на Југославија.

Член 98

Работниците во Народната банка на Југославија, како и работниците во специјализираните организации во нејзиниот состав, формираат работна заедница.

Правата, обврските и одговорностите на работниците во работните заедници од став 1 на овој член се уредуваат согласно со одредбите на Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата.

Начинот на сходната примена на одредбите на законот од став 2 на овој член го утврдува Советот на гувернерите.

V. ПРИХОДИ, РАСХОДИ И ФОНДОВИ НА НАРОДНАТА БАНКА НА ЈУГОСЛАВИЈА

Член 99

Народната банка на Југославија остварува приходи од:

- 1) каматите и другите приходи на средствата депонирани во странство;
- 2) каматите на кредитите што непосредно ги дава;
- 3) надоместите за средствата отстапени на општествено-политички заедници на трајно користење;
- 4) остатокот од реализираните позитивни курсни разлики, по покривањето на реализираните негативни курсни разлики;
- 5) надоместите за вршење услуги;
- 6) купување и продавање на хартии од вредност;
- 7) каматите на кредитите и другите пласмани од примарната емисија што им се даваат на банки и на други корисници преку народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини и надоместот за средствата отстапени на претпријатија на трајно користење;
- 8) приходите по посебни сојузни закони;

9) другите приходи што ги остварува со своето работење.

Народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини приходат од точка 7 став 1 на овој член го пренесуваат врз Народната банка на Југославија, по одбивањето на дел од приходите за покритие на остварените расходи од редовното работење што тие го вршат во согласност со своите права и овластувања, за покритие на материјалните расходи, издвојување за фондот на основите средства и за работната заедница на народната банка на републиката односно на народната банка на автономната покраина.

Критериумите за покритие на расходите и издвојување на средствата од став 2 на овој член во народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини, како и за покритие на расходите и издвојување по ист основ во Народната банка на Југославија, со одлука ги утврдува Советот на гувернерите, водејќи сметка за условите во кои работат народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини односно Народната банка на Југославија.

Делот од приходите од став 2 на овој член што служи за покритие на расходите и издвојување на народните банки на републиката и народните банки на автономните покраини, со задолжително претходно прибавување на мислење од Народната банка на Југославија, го утврдуваат народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини.

Советот на народната банка на републиката односно советот на народната банка на автономната покраина е должен при донесувањето на финансискиот план односно завршната сметка да го има предвид и мислењето на Народната банка на Југославија од став 4 на овој член. Тоа мислење мора да биде приложено и кон финансискиот план односно кон завршната сметка на народната банка на републиката и на народната банка на автономната покраина заедно со ставот на советот на народната банка за него, при нивното разгледување односно потврдување.

Член 100

Од приходите што ќе ги оствари Народната банка на Југославија според одредбите на член 99 од овој закон се намираваат:

- 1) каматите и другите трошоци по странските кредити;
- 2) каматите на средствата што се држат кај Народната банка на Југославија;
- 3) каматите и другите трошоци по хартиите од вредност;
- 4) трошоците по девизно-валутните работи;
- 5) непокриените реализирани негативни курсни разлики, по извршеното покритие од реализираните позитивни курсни разлики;
- 6) расходите по посебните сојузни закони;
- 7) трошоците за изработка на банкноти и ковани пари;
- 8) материјалните трошоци и трошоците за амортизација;
- 9) другите трошоци што Народната банка на Југославија ги има во своето работење.

Од приходите што ги остварува Народната банка на Југославија според одредбите од член 99 на овој закон се обезбедуваат средства за:

- 1) фондот на основни средства;
- 2) фондот на посебна резерва;
- 3) работната заедница на Народната банка на Југославија.

Член 101

Остатокот на реализираните позитивни курсни разлики од точка 4 на член 99 на овој закон се пренесува во фондот на посебна резерва на Народната банка на Југославија на посебна потсметка, и може да се користи само за покритие на непокриените реализирани негативни курсни разлики.

Расходите од точка 6 став 1 на член 100 од овој закон се извршуваат во височина на остварените приходи од точка 8 на член 99 од овој закон.

Член 102

Трошоците на Народната банка на Југославија што настануваат во вршењето работи за сметка на федерацијата се покриваат од буџетот на федерацијата.

Член 103

Финансискиот план и завршната сметка на Народната банка на Југославија ги донесува Советот на гувернерите, а ги потврдува Собранието на СФРЈ.

Советот на гувернерите е должен до 31 март секоја година да донесе завршна сметка за претходната година и финансиски план за тековната година.

До донесувањето на финансискиот план на Народната банка на Југославија, Советот на гувернерите донесува одлука за привремено финансирање на Народната банка на Југославија.

Член 104

Вишокот на приходите над расходите на Народната банка на Југославија, по примената на одредбите од став 2 на член 100 и од став 1 на член 101 од овој закон, претставува приход на буџетот на федерацијата, ако со сојузен закон не е поинаку определено.

Вишокот на расходите над приходите на Народната банка на Југославија се покрива од фондот на посебна резерва на Народната банка на Југославија, а ако средствата на фондот не се доволни, вишокот на расходите се покрива од средствата на буџетот на федерацијата.

Член 105

За прибавување предмети и права што претставуваат основни средства на Народната банка на Југославија се формира фонд на основни средства.

Средствата за фондот на основни средства се предвидуваат со финансискиот план на Народната банка на Југославија, а се утврдуваат со завршната сметка на Народната банка на Југославија.

Член 106

За покритие на ризиците настанати во работењето на Народната банка на Југославија се формира фонд на посебна резерва.

Средствата за фондот на посебна резерва се издвојуваат од приходите во износот што ќе го определи Советот на гувернерите со одлука или при утврдувањето на расходите од точка 2 став 2 на член 100 од овој закон.

Одлука за употребата на средствата на фондот на посебна резерва донесува Советот на гувернерите.

Член 107

Средствата за Работната заедница на Народната банка на Југославија се предвидуваат со финансискиот план, а се утврдуваат со завршната сметка на Народната банка на Југославија.

Член 108

Одлука за намените и за височината на издвојување на средства за потребите од став 2 на член 100 од овој закон донесува Советот на гувернерите до датумот предвиден за поднесување на завршната сметка до Службата на општественото книговодство.

VI. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 109

Со парична казна од 9.000.000 до 45.000.000 ќе се казни за стопански престап банката или друга финансиска организација:

1) ако при давањето авали, издавањето гаранции и издавањето на сопствени хартии од вредност не се придржува кон пропишаните рамки (точка 4 на став 1 од член 20);

2) ако ликвидните средства не ги одржува во определен обем или структура што ќе ги пропише Народната банка на Југославија (член 21);

3) ако не се придржува кон мерките што ги донесува Народната банка на Југославија во согласност со овој закон (чл. 10, 20, 24, 33, 71 и 72).

За дејствијата од став 1 на овој член ќе се казни за стопански престап и одговорното лице во банката или во друга финансиска организација со парична казна од 500.000 до 2.500.000 динари.

Член 110

Со парична казна од 200.000 до 1.000.000 динари ќе се казни за прекршок одговорното лице во Народната банка

на Југославија, во народната банка на републиката и во народната банка на автономната покраина:

1) ако преку банка односно друга финансиска организација купи преносливи краткорочни хартии од вредност или ако на банката или на друга финансиска организација и одобри кредит иако, врз основа на податоците со кои располага, произлегува дека не се исполнети минималните општи услови за кредитната способност предвидени со овој закон (ст. 1 и 2 на член 26);

2) ако не врши контрола или не презема мерки од својата надлежност (став 2 на член 58).

VII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 111

Народната банка на Југославија ќе ги усогласи својата организација, општите акти и работењето со одредбите на овој закон во рок од шест месеци од денот на неговото влегување во сила.

Вицегувернерите, што се назначени од страна на Сојузниот извршен совет до денот на влегувањето на овој закон во сила, остануваат на должноста до истекот на рокот за кој се назначени.

Член 113

Во 1989 и 1990 година дел од приходите на народните банки на републиките и на народните банки на автономните покраини од каматата на кредитите додени на земјоделството од примарната емисија, ќе се користи во согласност и под условите утврдени со сојузниот закон со кој се уредува регресот на дел од каматата во земјоделството.

Член 114

Како банки во смисла на овој закон, до денот на применувањето на сојузниот закон со кој се уредуваат банкарскиот систем и банкарското работење, се подразбираат основните и здружените банки и Југословенската банка за меѓународна економска соработка.

Член 115

Со денот на влегувањето на овој закон во сила престануваат да важат Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и на народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ”, бр. 49/76, 41/81, 26/84 и 71/86), освен одредбите на член 77 став 1 точка 2 и став 2 од тој закон, кои престануваат да важат на 31 декември 1990 година, Законот за паричниот систем („Службен лист на СФРЈ”, бр. 49/76, 61/82 и 71/86), Законот за гаранција на Народната банка на Југославија за штедните влогови кај банките и штедилниците („Службен лист на СФРЈ”, бр. 17/78) и Законот за издавање нови банкноти и ковани пари („Службен лист на СФРЈ”, бр. 33/65, 57/65, 54/67, 15/70, 57/83 и 39/85).

Член 116

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

513.

Врз основа на член 124 став 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Собранието на СФРЈ на седницата на Соборот на републиките и покраините од 2 јуни 1989 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ПРИФАЌАЊЕ НА ОПШТЕСТВЕНИОТ ДОГОВОР ЗА ИЗВОРИТЕ НА СРЕДСТВА ЗА ОДРЖУВАЊЕ, РЕКОНСТРУКЦИЈА И ИЗГРАДБА НА ПАТИШТА

1. Се прифаќа Општествениот договор за изворите на средства за одржување, реконструкција и изградба на патишта.

2. Се овластува д-р Миран Мејак, претседател на Соборот на републиките и покраините во име на Собранието на СФРЈ да го потпише овој општествен договор.

Собрание на СФРЈ

АС бр. 513
2 јуни 1989 година
Белград

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
д-р Слободан Глигориевиќ, с. р.

Претседател
на Соборот на републиките
и покраините,
д-р Миран Мејак, с. р.

514.

Врз основа на член 18 став 1 од Законот за архивската граѓа на федерацијата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 11/86), Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА КАНЦЕЛАРИСКОТО РАБОТЕЊЕ НА СОЈУЗНИТЕ ОРГАНИ НА УПРАВАТА И НА СОЈУЗНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

Член 1

Со оваа уредба се утврдуваат организацијата на работата и правилата на постапувањето во канцелариското работење на сојузните органи на управата и на сојузните организации.

Оредбите на оваа уредба се однесуваат и на организацијата на работата и правилата на постапувањето во канцелариското работење на стручните и стручно-техничките служби на Сојузниот извршен совет.

На канцелариското работење на Сојузниот секретаријат за народна одбрана се применуваат одредбите на оваа уредба, ако сојузниот секретар за народна одбрана определени прашања на канцелариското работење поинаку не ги пропише со посебен акт во согласност со начелата на оваа уредба.

Оваа уредба ќе се применува и на други сојузни органи и организации од чл. 1 и 2 на Законот за архивската граѓа на федерацијата, ако со други прописи или општи акти на тие органи или организации не е уредено поинаку.

Член 2

Канцелариското работење опфаќа: примање и прегледување на поштата, сигнирање, заведување на акти, доставување на акти во работа, административно-техничко обработување на актите, испраќање на пошта, разведување на акти и предмети, архивирање на предмети, чување на архивски предмети, излачување на безвреден регистратурски материјал и предавање на архивската граѓа на Архивот на Југославија.

Член 3

Одделни термини во рамките на канцелариското работење го имаат следното значење:

– акт е секој пишан состав со кој се покренува, дополнува, менува, прекинува или завршува некоја службена дејност;

– прилог е пишан состав (исправа, графикон, табела, цртеж и сл.) или физички предмет кој се прилага кон актот заради дополнување, објаснување, или докажување на содржината на актот;

– предмет е збир на сите акти и прилози што се водат под ист основен број и кои се однесуваат на исто прашање или задача или претставуваат посебна единствена целина;

– досие е збир на повеќе предмети кои се однесуваат на иста материја или на исто физичко односно правно лице;

– фасцикл е збир на повеќе предмети или досиеја кои по завршената постапка се чуваат средени во исти корици, кутија и сл.;

– регистратурскиот материјал го сочинува целиот изворен и репродуциран (пишан, цртан, печатен, фотографираан, филмуван, фонографиран, читливо со машина или на друг начин забележан) документарен материјал и книги, картотеки и други евиденции за тој материјал, кои настанале во работата на сојузните органи на управата и на сојузните организации додека се од значење за нивната тековна работа и додека од тој материјал не е одбрана архивската граѓа;

– како архивска граѓа се смета изворен и репродуциран (пишан, цртан, печатен, фотографираан, филмуван, фонографиран, читливо со машина или на друг начин забележан) документарен материјал од трајна вредност и значење за науката, културата и други општествени потреби, што настанал во работата на сојузните органи на управата и на сојузните организации;

– писарница е организациона единица во која се вршат следните задачи и работи: прием, отворање, прегледување и распоредување на поштата, евидентирање и здружување на акти, разведување на акти и предмети и нивно ставање во архивата;

– архива составен дел на писарницата или посебна организациона единица, каде што се чуваат завршените предмети, евиденциите за актите и предметите, како и другиот документарен материјал до предавањето на Архивот на Југославија или до нивното уништување.

Член 4

Според видот на тајноста, актите можат да претставуваат државна, воена, службена и деловна тајна.

Според степенот на тајноста, актите можат да бидат: строго доверливи, доверливи и за интерна употреба.

Во поглед на тајноста се применуваат одредбите на член 11 став 5, на чл. 107, 176, 177 став 2 и на член 207 став 2 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата.

Ако со посебен пропис не е определено поинаку, функционерот кој раководи со сојузниот орган односно сојузната организација од која потекнува актот, зависно од степенот на тајноста, определува кој акт се смета државна тајна, воена тајна, строго доверлив, односно доверлив. Функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата односно сојузната организација, заради обезбедување на тајноста односно доверливоста на актите, може да бара и посебен начин на ракување со тие акти.

Член 5

Канцелариските работи во сојузните органи на управата и во сојузните организации, по правило, се вршат во посебна организациона единица – писарница.

Кај сојузниот орган на управата односно сојузната организација во која канцелариското работење е од помал обем, работите на писарницата може да ги врши определен работник покрај другите работи.

Член 6

Приемот на поштата кај сојузниот орган на управата и кај сојузната организација, по правило, се врши во писарницата од страна на определен работник.

По исклучок, за внатрешните организациони единици кои водат посебни деловодници (член 11 став 2), функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата односно со сојузната организација, може да определи поштата која им се доставува на тие единици да се прима во нивните посебни писарници, односно во нив.

Поштата може да ја прима само работник во сојузниот орган на управата односно во сојузната организација кој е за тоа определен.

Член 7

Обичната пошта ја отвора определен работник во писарницата, а поштата што претставува државна тајна, воена тајна, доверлива и строго доверлива пошта – работникот во сојузниот орган на управата односно сојузната организација кого за тоа ќе го овласти старешината на сојузниот орган на управата односно на сојузната организација.

Пошта од итна природа, примена по редовното работно време ја отвора работникот на дежурство. Ако таквата пошта е тајна или од доверлива природа, работникот на дежурство ја отвора само ако е за тоа овластен. Ако работникот на дежурство не е овластен да отвора пошта од

итна природа, ќе му ја достави по најкраток пат на лицето што е овластено да ја отвори односно по неа да постапува. Начинот на доставувањето на таа пошта на лицето овластено да ја отвори го определува функционерот што раководи со сојузниот орган на управата односно со сојузната организација.

Член 8

Примената пошта ја распоредува на внатрешните организациони единици во сојузниот орган на управата односно во сојузната организација, по правило, работникот што ја отвора поштата. По исклучок, старешината на сојузниот орган на управата односно на сојузната организација може да определи распоредувањето на поштата, постојано или повремено, да ја врши и друг работник. Во случаите кога овластениот работник не е во можност да определи на која внатрешна организациона единица и припаѓа поштата, таа пошта ја распоредува раководниот работник што ќе го определи функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата односно со сојузната организација.

Член 9

Сојузните органи на управата и сојузните организации се должни да водат уредна евиденција за сите примени односно сопствени акти.

Основна книга за водење евиденција за актите е деловодникот. За одделни видови акти можат да се водат посебно пропишани евиденции (уписници и др.).

Деловодникот се води по системот на основните броеви и подброеви. Со основниот број се означува предметот, а со подброевите се означуваат актите кои се однесуваат на предметот.

За предмети од првостепена и второстепена самоуправни постапка се водат посебни уписници односно посебни картички.

Член 10

Сојузните органи на управата и сојузните организации, заради осовременување на работењето со актите преку примена на нови методи и технички средства за работа, можат да воведат канцелариско работење кое се заснова врз единствената класификација на предметите односно актите по материјата и картотеката на предметите како основна евиденција.

Сојузните органи на управата и сојузните организации што ќе го воведат системот на работење со актите од став 1 на овој член, мораат да обезбедат основната евиденција за предметите и актите како минимум податоци да содржи класификационен знак од класификацијата на актите и предметите по материјата, податоци за испраќачот и примачот (презиме и име, назив, адреса и сл.), податоци за тоа каде се наоѓа предметот односно актот во текот на обработката до архивирањето, како и податоци од кои може да се утврди рокот и начинот на решавањето во управната постапка.

Член 11

Сојузниот орган на управата односно сојузната организација, по правило, води само еден деловодник.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, одделни внатрешни организациони единици во сојузниот орган на управата односно во сојузната организација можат да водат посебни деловодници ако е тоа предвидено со прописите за нивната организација и начинот на работа.

За поштата што е определена како тајна, односно за доверливата и строго доверливата пошта се води посебен деловодник – таен, доверлив, односно строго доверлив деловодник.

Функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата односно со сојузната организација со овој правилник го определува постапувањето со тајните, доверливите односно строго доверливите акти.

Член 12

Покрај деловодникот, сојузниот орган на управата и сојузната организација, заради полесно и побрзо ракување со актите, водат и помошни книги за евиденција, како што се: регистар, интерна доставна книга, доставна книга за пошта итн.

Член 13

Сите акти мораат истиот ден кога се примени да се

заведат во деловодникот и во другите пропишани книги за евиденција и да им се достават во работа на внатрешните организациони единици во сојузниот орган на управата односно во сојузната организација.

Член 14

Решените предмети внатрешните организациони единици во сојузниот орган на управата односно во сојузната организација се должни да ѝ ги вратат на писарницата без одлагање, со потребен упат за работа на писарницата (испраќање, држење во роковник, ставање во архива и сл.).

Обработувачот на предметот пред архивирањето на предметот ги става ознаките а.а. за архивирање на предметот со рок за чување кој е утврден во листата на категориите на регистратурскиот материјал со рокови за чување, која се донесува во согласност со одредбите на член 14 став 2 од Законот за архивската граѓа на федерацијата.

Предметите не можат да се архивираат ако на нив не е ставен рок на чување. На предметите за кои со листата на категориите на регистратурскиот материјал со рокови за чување е утврдено дека претставуваат архивска граѓа се става ознаката „архивска граѓа“.

Член 15

Испраќањето на поштата се врши преку централната испратна служба односно преку писарницата на сојузниот орган на управата односно на сојузната организација.

По исклучок, внатрешните организациони единици во сојузниот орган на управата односно во сојузната организација кои водат посебен деловник можат поштата да ја испраќаат преку своја посебна писарница.

Сета пошта примена во текот на денот за испраќање, писарницата е должна да ја испрати истиот ден. Поштата примена по заклучувањето на испратните книги, ако не е итна, ќе се испрати следниот работен ден.

Член 16

Завршените (архивирани) предмети и други регистратурски материјали се чуваат во архивата, во соодветни регистратурски единици (фасцикли, кутии, регистратори).

На регистратурските единици се запишуваат следните податоци: називот на сојузниот орган на управата односно на сојузната организација во чија работа настанал регистратурскиот материјал, годината на настанувањето на материјалот, класификациониот знак, распонот на броевите на предметите од основната евиденција и бројот под кој регистратурската единица е запишана во пописот на регистратурскиот материјал и архивската граѓа.

Свршените предмети и акти на сојузните органи на управата и на сојузните организации можат да се чуваат и во заедничкото архивско депо на сојузните органи на управата и на сојузните организации, за чија организација и работа се грижи Архивот на Југославија.

Член 17

Свршените предмети што се ставаат во архивот се средуваат според класификационите знаци со излачување на безвредниот регистратурски материјал врз основа на листата на категориите на регистратурскиот материјал со роковите за нивното чување.

Класификациониот знак се состои од ознака на внатрешната организациона единица односно на друг организационен дел или форма што предметот односно актот го обработувала и ознака на материјата во која предметот односно актот спаѓа според својата содржина.

Планот на класификационите знаци го утврдува на почетокот на секоја година старешината на сојузниот орган на управата односно на сојузната организација.

Класификационите знаци не можат да се менуваат во текот на годината, но можат да се додаваат нови, ако тоа го бараат промените настанати во организацијата или надлежноста на сојузниот орган на управата односно на сојузната организација.

Член 18

Актите што претставуваат тајна, доверливите и строго доверливите акти се чуваат одвоено од обичните акти, и на начин кој обезбедува чување на нивната тајност односно доверливост.

Ако сојузниот орган на управата односно сојузната организација има помал број доверлив односно строго до-

верливи акти, нивното ставање во архивата и чување може да се врши по броевите на деловодникот наместо по класификационите знаци.

Член 19

Актите на сојузните органи на управата и на сојузните организации со кои се врши службено допишување мораат да содржат: заглавје, назив и адреса на примачот, кратко назначување на содржината на актот (предметот), текст на актот, отпечаток на службениот печат и потпис на овластеното службено лице.

Член 20

Службените акти и други материјали не смеат да се оставаат без надзор во текот на работното време.

По завршувањето на работното време, актите и другите материјали, печати, жигови и штембили, канцелариски прибор и др. се држат заклучени во масите, ормарите или во работните простории во кои се наполно обезбедени.

Член 21

За печатите, штембилите и жиговите што ги употребуваат сојузните органи на управата и сојузните организации се води посебна евиденција.

Со печатите, штембилите и жиговите ракува работник кого за тоа ќе го овласти старешината на сојузниот орган на управата односно на сојузната организација.

Член 22

Во канцелариското работење може да се користи и автоматска односно микрографска обработка на податоци ако за тоа се создадени потребни услови во согласност со одредбите на оваа уредба.

Член 23

За унапредувањето на канцелариското работење во сојузните органи на управата и во сојузните организации се грижат Архивот на Југославија и Сојузниот секретаријат за правосудство и управа, а за техничко-технолошката модернизација на тоа работење во наведените органи и организации – Сојузниот завод за унапредување на управата.

Член 24

Се овластува сојузниот секретар за правосудство и управа со упатство да ги пропише поблиските правила за организацијата и начинот на канцелариското работење (за формата, содржината и начинот на водење на деловодникот, за составните делови на актите, за начинот на изработката на актите, за препишувањето на актите, за подготвувањето на актите за потпис и др.).

Определени прашања на административното работење што се во непосредна врска со канцелариското работење (распоред на работните простории, редот во работните простории, приемот на странки, дежурство, употреба на телефон, стручна библиотека и сл.) ќе ги регулираат сојузните органи на управата и сојузните организации со свои општи акти во рамките на својот делокруг.

Член 25

Надзор над спроведувањето на оваа уредба врши Сојузниот секретаријат за правосудство и управа, а во однос на примената на одредбите на оваа уредба во поглед на архивирањето на предметите и актите, начинот на нивното чување и стручно одржување, одбирање на архивската граѓа и излачување на безвредниот регистратурски материјал и предавање на архивската граѓа – Архивот на Југославија.

Член 26

Со денот на влегувањето во сила на оваа уредба престануваат да важат Уредбата за канцелариското работење на сојузните органи на управата и на сојузните организации („Службен лист на СФРЈ”, бр. 51/73) и Уредбата за водење евиденции за управната постапка во сојузните органи на управата и во сојузните организации („Службен лист на СФРЈ”, бр. 70/81), како и други прописи на сојузните органи на управата и на сојузните организации што се во спротивност со одредбите на оваа уредба.

Член 27

Оваа уредба влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“, а ќе се применува од 1 јануари 1990 година.

Е. п. бр. 301
17 мај 1989 година
Белград

Сојузен извршен совет
Претседател,
Анте Марковиќ, с. р.

515.

Врз основа на член 2 став 2 од Законот за заштита на животните од заразните болести што ја загрозуваат целата земја („Службен лист на СФРЈ“, бр. 43/86), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ПРИМЕНА НА МЕРКИТЕ ОД ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНИТЕ ОД ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ ШТО ЈА ЗАГРОЗУВААТ ЦЕЛАТА ЗЕМЈА ЗАРАДИ ЗАШТИТА ОД ЗАРАЗНАТА БОЛЕСТ ИНФЕКТИВЕН БОВИН РИНОТРАХЕИТИС, ИНФЕКТИВЕН ПУСТУЛАРЕН ВУЛВОВАГИНИТИС (IBR/IPV) (RHINOTRACHEITIS INFECTIOSA ET VULVOVAGINITIS PUSTULOSA INFECTIOSA BOVUM)

1. Заради заштита од заразната болест Инфективен бовин ринотрахеитис, Инфективен пустиларен вулвовагинитис (IBR/IPV) (Rhinotracheitis infestiosa et vulvovaginitis pustulosa infestiosa bovim) кај говедата се применуваат мерки за спречување, сузбивање и искоренување на заразните болести кај животните и мерки за обезбедување од внесување заразни болести на животните од Законот за заштита на животните од заразните болести што ја загрозуваат целата земја.

2. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 298
17 мај 1989 година
Белград

Сојузен извршен совет
Претседател,
Анте Марковиќ, с. р.

516.

Врз основа на член 2 од Законот за пригодни ковани пари („Службен лист на СФРЈ“, бр. 35/80 и 4/85), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА IX КОНФЕРЕНЦИЈА НА ШЕФОВИТЕ НА ДРЖАВИТЕ ИЛИ НА ВЛАДИТЕ НА НЕВРЗАНИТЕ ЗЕМЈИ ВО БЕЛГРАД КАКО НАСТАН ПО ПОВОД НА КОЈ ВО 1989 ГОДИНА ЌЕ СЕ ИЗДАДАТ ПРИГОДНИ КОВАНИ ПАРИ

1. Се определува IX конференција на шефовите на државите или на владите на неврзаните земји во Белград 1989 година како настан од меѓународно значење, по повод на кој во 1989 година ќе се издадат пригодни ковани пари.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 299
17 мај 1989 година
Белград

Сојузен извршен совет
Претседател,
Анте Марковиќ, с. р.

517.

Врз основа на член 10 став 2 од Законот за обезбедување на средства за регрес за вештачки ѓубрива, средства за заштита на растенијата и за квалитетно сортно семе („Службен лист на СФРЈ“, бр. 13/86, 43/86 и 87/87), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ОДОБРУВАЊЕ НА ЗАВРШНАТА СМЕТКА НА СРЕДСТВАТА ЗА РЕГРЕС ЗА ВЕШТАЧКИ ЃУБРИВА, СРЕДСТВАТА ЗА ЗАШТИТА НА РАСТЕНИЈАТА И ЗА КВАЛИТЕТНО СОРТНО СЕМЕ ЗА 1988 ГОДИНА

1. Се одобрува Завршната сметка на средствата за регрес за вештачки ѓубрива, средствата за заштита на растенијата и за квалитетно сортно семе за 1988 година.

2. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 311
17 мај 1989 година
Белград

Сојузен извршен совет
Претседател,
Анте Марковиќ, с. р.

518.

Врз основа на член 24 став 2 од Законот за извршувањето на Буџетот на федерацијата за 1989 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 20/89), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА УСЛОВИТЕ И НАЧИНОТ НА КОРИСТЕЊЕ НА СРЕДСТВАТА НА ПРИДОНЕСОТ ЗА СТАЊБЕНА ИЗГРАДБА ОД СРЕДСТВАТА ЗА ЛИЧНИТЕ ДОХОДИ НА ФУНКЦИОНЕРИТЕ И РАКОВОДНИТЕ РАБОТНИЦИ ШТО ГИ НАЗНАЧУВА СОЈУЗНИОТ ИЗВРШЕН СОВЕТ

1. Средствата обезбедени во Буџетот на федерацијата за 1989 година по стапка од 4% за плаќање на придонес за станбена изградба од средствата за личните доходи на функционерите и раководните работници што ги назначува Сојузниот извршен совет, како и непотрошените средства издвоени за тие намени во претходните години, сојузните органи на управата, сојузните организации и стручните служби на Сојузниот извршен совет ги уплатуваат на посебна сметка на Сојузниот извршен совет.

Средствата на придонесот можат да се користат за:
- прибавување на станови со купување, изградба или здружување со други корисници на општествени средства заради купување или изградба на стан;

- подобрување на условите за домување во општествените станови;

- давање на заем за купување, изградба, доградба или подобрување на условите за домување во семејна станбена зграда или стан во сопственост.

Процентот на користењето на средствата за намени од став 1 на оваа точка го утврдува Комисијата на Сојузниот извршен совет за кадровски, станбени и административни прашања (во натамошниот текст: Комисијата).

2. Комисијата врз основа на барањата на корисниците, во согласност со критериумите утврдени во Уредбата за условите и начинот на доделување на користење станови и гаражи изградени со средства на буџетот на федерацијата за потребите на функционерите, раководните работници и работниците во Сојузниот извршен совет и во сојузните органи на управата и другите организации („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/81), одлучува за доделување на средства од точка 1 на оваа одлука.

3. Под подобрување на условите за домување во смисла на оваа одлука, се подразбира:

- преградување на стан заради добивање на поголем број станбени простории во станот;

- измена на намената на станбените простории во станот заради подобрување на функционалноста и квалитетот на домувањето;

- воведување на централно, односно етажно греење.

4. Средствата на придонесот за доделување на заем заради купување, изградба, доградба или подобрување на условите за домување во семејна станбена зграда или стан во сопственост можат да се даваат само за задоволување на станбените потреби на функционерите, раководните работници и работниците во Сојузниот извршен совет, сојузните органи на управата и во сојузните организации.

Комисијата го утврдува износот на средствата што може да се одобри за намените од став 1 на оваа точка.

5. Заемот се одобрува под следните услови:

- за купување, изградба или доградба не семејна станбена зграда или стан во сопственост со рок за отплата до 30 години;

- за подобрување на условите за домување во станови во сопственост со рок за отплата до 20 години;

- за користење на овие заеми се пресметува камата во износ од 3% на износот на кредитот, со тоа што на таа камата, во случај инфлацијата според податоците на надлежниот орган да ја премине стапката од над 10% за минатата година, секоја година да се зголемува каматата на неотплатениот дел на заемот така што годишната камата ќе се зголемува за 0,1% за секој процентен поен на зголемувањето на инфлацијата од над 10%.

6. Средствата на заемот можат да се употребат и за лично учество при добивање на кредит од банка.

7. Корисникот на заемот е должен кон барањето да ја приложи потребната техничка и друга документација.

8. Врз основа на одлуката за доделување на заем се склучува договор меѓу Државата СФРЈ - Сојузниот извршен совет и корисникот на заемот со кој се регулираат меѓусебните права и обврски, во согласност со прописите што ја регулираат оваа материја и со одредбите на оваа одлука.

Договорот за заем го склучува, врз основа на одлуката на Комисијата, претседателот на Комисијата и корисникот на заемот.

9. Одлуката за одобрување на средства за намените од точ. 3 и 4 ја донесува Комисијата врз основа на барањето на корисникот, по претходно прибавено мислење од стручната служба на соодветната интересна зданица за домување.

10. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 312
25 мај 1989 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Живко Прегл, с. р.

519.

Врз основа на член 15 од Законот за извршување на Буџетот на федерацијата за 1989 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 20/89), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА РАСПОРЕДУВАЊЕ НА СРЕДСТВАТА ЗА АМОРТИЗАЦИЈА НА СОЈУЗНИТЕ ОРГАНИ УТВРДЕНИ ВО БУЏЕТОТ НА ФЕДЕРАЦИЈАТА ЗА 1989 ГОДИНА

1. Средствата за амортизација на сојузните органи во износ од 4.128.334.000 динари, обезбедени во Буџетот на федерацијата за 1989 година на позицијата 212 - Средства за амортизација, ќе се користат за прибавување на опрема заради замена на технички дотраена односно технички и технолошки застарена опрема како и заради дополненија на опремата.

2. Средствата од став 1 на оваа одлука ќе ги користат следните органи и организации:

Реден број	Сојузни органи	Динари
1	2	3
1.	Претседателството на СФРЈ	148.000.000
2.	Службата за репрезентативни објекти на Претседателството на СФРЈ	100.000.000
3.	Сојузниот извршен совет	150.000.000
4.	Меморијалниот центар „Јосип Броз Тито“	120.000.000
5.	Сојузниот суд	55.000.000
6.	Сојузното јавно обвинителство	20.000.000
7.	Сојузното јавно правобранителство	3.000.000
8.	Сојузниот општествен правобранител на самоуправањето	6.000.000

1	2	3
9.	Сојузниот секретаријат за финансии	200.000.000
10.	Сојузниот девизен инспекторат	20.000.000
11.	Сојузниот пазарен инспекторат	16.000.000
12.	Сојузниот завод за стандардизација	130.000.000
13.	Сојузниот завод за мери и скапоцени метали	250.000.000
14.	Сојузниот воздухопловен инспекторат	40.000.000
15.	Сојузниот секретаријат за развој	120.000.000
16.	Сојузниот завод за општествено планирање	93.000.000
17.	Сојузниот завод за информатика	858.000.000
18.	Сојузниот секретаријат за правосудство и управа	25.000.000
19.	Сојузниот завод за статистика	400.000.000
20.	Сојузниот завод за меѓународна, научна, просветно-културна и техничка соработка	20.000.000
21.	Сервисот за давање на услуги за потребите на репрезентацијата на сојузните органи	130.000.000
22.	Сервисот за давање на услуги за општествена исхрана за потребите на сојузните органи	130.000.000
23.	Авиосервисот на сојузните органи	8.000.000
24.	Сервисот за финансиско-материјални работи на сојузните органи на управата и сојузните организации	90.000.000
25.	Сервисот за биротехнички работи на сојузните органи на управата и сојузните организации	290.000.000
26.	Управата на деловните згради на сојузните органи	516.834.000
27.	Автосервисот на сојузните органи	160.000.000
28.	Преведувачката служба на сојузните органи	30.000.000

3. Сојузниот секретаријат за правосудство и управа средствата за амортизација ќе им ги става на располагање на корисниците во согласност со точка 1 од оваа одлука.

4. Сојузниот секретаријат за правосудство и управа ќе доставува за потребите на книжењето, за секој пресметковен период решение за височината на здружената амортизација на одделни сојузни органи на позицијата 212 - Средства за амортизација на Буџетот на федерација за 1989 година.

5. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 313
25 мај 1989 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Живко Прегл, с. р.

520.

Врз основа на член 7 од Законот за Новинско-издавачката установа Службен лист на Социјалистичка Федеративна Република Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 43/76), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ИЗМЕНА НА ОДЛУКАТА ЗА ПРЕТПЛАТНАТА ЦЕНА НА „СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ И ПРЕТПЛАТНАТА ЦЕНА НА „СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ - МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ ЗА 1989 ГОДИНА

1. Во Одлуката за претплатната цена на „Службен лист на СФРЈ“ и претплатната цена на „Службен лист на СФРЈ“ - Меѓународни договори за 1989 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/89), во точка 1 бројот: „77.300“ се за-

менува со бројот: „192.500“, а бројот: „111.000“ - со бројот: „276.400“.

2. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 305

1 јуни 1989 година

Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Живко Прегл, с. р.

521.

Врз основа на член 2 од Законот за посебните давачки при увозот на земјоделски и прехранбени производи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 15/68), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ДОПОЛНЕНИЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ЗЕМЈОДЕЛСКИТЕ И ПРЕХРАНБЕНИТЕ ПРОИЗВОДИ ЗА КОИ ПРИ УВОЗОТ СЕ ПЛАЌА ПОСЕБНА ДАВАЧКА

1. Во Одлуката за определување на земјоделските и прехранбените производи за кои при увозот се плаќа посебна давачка („Службен лист на СФРЈ“, бр. 24/88 и 6/89), по точка 1 се додава точка 1а, која гласи:

„1а. За производи од тар. број на Царинската тарифа 02.01 Месо говедско, свежо или разладено, 02.02 Месо говедско, замрзнато, 02.03 Месо свинско, свежо, разладено или замрзнато, чиј увоз е определен со Одлуката за привремено регулирање на увозот на определени стоки заради интервенција на домашниот пазар во 1988 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 63/88) и со Одлуката за привремено регулирање на увозот на определени стоки заради интервенција на домашниот пазар во 1989 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 4/89), за кои се издадени решенија за интервентен увоз на стоки и за кои надлежните банки ги прифатиле пријавите за склучените договори за тој увоз, се плаќа посебна давачка што важела на денот на пријавувањето на работата на надлежната банка.“

2. Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 306

1 јуни 1989 година

Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Живко Прегл, с. р.

522.

Врз основа на член 269 од Царинскиот закон („Службен лист на СФРЈ“, бр. 10/76, 36/79, 52/79, 12/82, 61/82, 7/84, 25/85, 38/86 и 28/88), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ВИСИНАТА НА КАМАТАТА НА ИЗНОСОТ НА ЦАРИНАТА И НА ДРУГИТЕ УВОЗНИ ДАВАЧКИ ШТО НЕ Е НАПЛАТЕН ВО ПРОПИШАНИОТ РОК

1. На износот на царината и на другите увозни давачки што се наплатуваат во царинската постапка, а кој не е наплатен во пропишаниот рок, се плаќа камата по стапка од два процента за секој ден на задоцнување.

2. Со денот на влегувањето во сила на оваа одлука престанува да важи Одлуката за висината на камата на износот на царината и на другите увозни давачки што не е наплатен во пропишаниот рок („Службен лист на СФРЈ“, бр. 48/86, 44/87 и 36/88).

3. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 307

1 јуни 1989 година

Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Живко Прегл, с. р.

523.

Врз основа на член 185 став 2 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 23/78, 21/82, 18/85, 37/88 и 18/89), а во врска со член 43 став 4 од Законот за сметководството („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/89), член 3 и член 26 став 2 од Законот за Интересната заедница за станбена изградба и управување со становите за потребите на работниците и функционерите на сојузните органи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 59/85), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА КРИТЕРИУМИТЕ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА СРЕДСТВАТА НА ПРЕСМЕТАНАТА АМОРТИЗАЦИЈА ЗА СТАНБЕНИ ЗГРАДИ И СТАНОВИ ШТО ПРЕТСТАВУВААТ СРЕДСТВА СО КОИ РАСПОЛАГА ФЕДЕРАЦИЈАТА ЗА ГОЛЕМИ ПОПРАВКИ НА СТАНБЕНИТЕ ЗГРАДИ ОДНОСНО НА СТАНОВИТЕ ВО 1989 ГОДИНА

1. Дел од средствата на пресметаната амортизација за станбени згради и станови што претставуваат средства со кои располага федерацијата за 1989 година, во височина од 50%, ќе се користат за големи поправки на станбените згради односно на становите што претставуваат средства со кои располага федерацијата.

2. Големи поправки на станбените згради односно на становите, во смисла на оваа одлука, се градежно-занаетчиските работи и други работи за инвестиционо одржување на станбените згради односно на становите на сојузните органи, и тоа:

а) поправки и реконструкции на покривите на станбените згради;

б) генерални поправки на фасадите;

в) подобрување на техничките изоляции на станбени згради;

г) крупни интервенции кај конструктивните елементи на станбените згради (санација на темелите, замена на мегукатните конструкции, изработка на потпорни ѕидови за санација на лизгалашта и сл.);

д) генерални поправки на инсталациите на станбени згради (водовод, канализација, централно греење, електрични инсталации и лифтови).

3. Пресметаните и издвоените средства од точка 1 на оваа одлука ќе се користат согласно со Програмата за инвестиционо одржување на станбените згради и становите во 1989 година, што ја донесува Интересната заедница за станбена изградба и управување со становите за потребите на работниците и функционерите на сојузните органи.

4. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 308

25 мај 1989 година

Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Живко Прегл, с. р.

524.

Врз основа на член 7 став 2 од Законот за основите на системот на општественото планирање и за Општествениот план на Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 76/88), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ НА ЕДИНСТВЕНАТА МЕТОДОЛОГИЈА НА ОПШТЕСТВЕНОТО ПЛАНИРАЊЕ

1. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. Заради обезбедување на основно методолошко единство во процесот на планирањето и усогласеност на соодветните елементи на плановите, со оваа одлука се утврдуваат задолжителните елементи на единствената методологија на општественото планирање што ги применуваат субјектите на планирањето за кои со закон е утврдена обврската за донесување на тие планови за среднорочниот период (во натамошниот текст: субјектите на планирањето).

Елементите од став 1 на оваа точка сообразно ги применуваат и субјектите на планирањето за кои со закон е утврдена обврската за донесување на планови за долгорочен период.

2. Задолжителните елементи за единствената методологија на општественото планирање се засноваат врз единствени дефиниции, класификации, номенклатури и други стандарди на системот на општественото информирање, врз основа на кои се обезбедуваат показателите за планирање и следење на остварувањето на плановите.

3. Макроекономските пропорции и показатели утврдени со оваа одлука претставуваат елементи из единствената методологија на општественото планирање што се утврдуваат врз основа на единствените методолошки решенија и се засноваат врз стопанските биланси и годишните пресметки.

4. Макроекономските пропорции и показатели што се искажуваат во планирањето на општествено-економскиот развој на земјата се засноваат врз стопанските биланси на Југославија што се изработуваат по методологијата на Сојузниот завод за статистика односно врз системот на сметки за формирање, распределба и употреба на општествениот производ.

Макроекономските пропорции и показателите што се искажуваат во планирањето на општествено-економскиот развој на републиките и автономните покраини се засноваат врз стопанските биланси на републиките и автономните покраини, што се изработуваат по методологијата на Сојузниот завод за статистика.

Во подготвувањето на Општествениот план на Југославија се користи и табелата на меѓусебните односи на стопанските дејности, која се изработува по методологијата на Сојузниот завод за статистика. За подготвувањето на општествените планови на републиките и автономните покраини можат да се изработуваат табели на меѓусебните односи на стопанските дејности за републиките и автономните покраини, тргнувајќи од методологијата на Сојузниот завод за статистика.

5. Макроекономските пропорции и показателите утврдени со оваа одлука се искажуваат за претходниот плански период по правило во тековни и постојани цени, а за наредниот плански период во постојани цени. Определени пропорции и показатели можат да се искажуваат за наредниот плански период и во тековни цени.

Постојани цени претставуваат цените од последната година на тековниот среднорочен период.

6. Сведување на номиналните вредности на макроекономските агрегати во реални за претходниот плански период се врши по методологијата на Сојузниот завод за статистика.

7. Макроекономските пропорции и показатели што се однесуваат на вредноста на извозот и увозот на стоки и услуги и другите елементи од областа на економските односи со странство се искажуваат за изминатиот плански период по тековниот и постојаниот курс на динарот, а за наредниот плански период по просечниот тековен курс на базната година.

8. Натуралните показатели утврдени со оваа одлука се искажуваат по соодветните номенклатури на производите и услугите на Сојузниот завод за статистика.

9. Субјектите на планирањето ги користат податоците и информациите што се обезбедуваат во роковите утврдени со одлуката за програмата на статистичките истражувања од интерес за целата земја.

Субјектите на планирањето користат и други податоци и информации расположиви во рамките на општествениот систем на информирањето, податоци и информации што ги даваат научните и стручните организации, податоци и информации од сопствената документација, како и соодветни процени на стручните и научните организации.

10. Во согласност со одлуката за подготвување и донесување на планови за среднорочниот период, сојузната организација надлежна за работи на општественото планирање и организациите надлежни за работи на планирањето во републиките и автономните покраини меѓусебно ги разменуваат показателите утврдени со оваа одлука, како и аналитичко-документационите материјали и планските документи што се од суштествено значење за подготвувањето, донесувањето и следењето на остварувањето на општествените планови и за согледувањето на нивната меѓусебна усогласеност во суштествените елементи на развојната и економската политика.

11. Заедниците на територијата на СФРЈ во кои се здружени организациите на здружен труд што вршат дејности во рамките на единствениот технолошки систем од интерес за целата земја, ги доставуваат, во текот на подготвувањето на заедничките планови, до сојузната организација надлежна за работи на општественото планирање показатели утврдени со ова одлука.

12. Во планирањето на општествено-економскиот развој на земјата ќе се користат елементите на билансот на општественото богатство, што по соодветна методологија ги изработува Сојузниот завод за статистика.

13. Во планирањето на општествено-економскиот развој на земјата ќе се користат елементите на финансиските биланси односно сметки и елементите на сметките на паричните текови кои по соодветна методологија ги изработува Народната банка на Југославија и Сојузниот завод за статистика.

14. Во планирањето на развојот на економските односи со странство се користат проекциите на платниот биланс и проекциите на девизниот биланс што се изработуваат по единствена методологија.

15. Во планирањето на општествено-економскиот развој на земјата ќе се користат: енергетскиот биланс, билансот на поважните индустриски производи, билансот на поважните земјоделско-пехранбени производи и други биланси за одделни стопански дејности изработени по единствените методологии и единствените номенклатури на производите и услугите.

16. Во планирањето на општествено-економскиот развој ќе се користат проекциите на населението и работната сила, што се изработуваат по методологијата на Сојузниот завод за статистика.

II. ОСНОВНИ МАКРОЕКОНОМСКИ ПРОПОРЦИИ

17. Основни макроекономски пропорции, што се утврдуваат во првиот дел на Општествениот план на Југославија, се особено:

- издвојувањето на средства за побрз развој на стопански недоволно развиените републики и автономни покраини во процент од општествениот производ на општественото стопанство;

- издвојувањето на вкупниот обем на средствата за финансирање на ЈНА во процент од остварениот национален доход.

18. Макроекономски пропорции што се утврдуваат во вториот дел на Општествениот план на Југославија и општествените планови на републиките и автономните покраини, освен макроекономските пропорции што се однесуваат на областа на економските односи со странство, а кои се утврдуваат само во Општествениот план на Југославија, се:

а) во областа на формирањето и распределбата на општествениот производ и добивката односно доходот:

1) структурата на општествениот производ по секторите на сопственост;

2) структурата на општествениот производ по стопански дејности;

3) учеството на одделни форми на финалната потрошувачка во општествениот производ, и тоа:

- на личната потрошувачка,
- на заедничката потрошувачка – материјални расходи,

- на општата потрошувачка – материјални расходи;
- на бруто инвестициите во основните фондови,
- на извозот на стоки и услуги,
- на увозот на стоки и услуги,

4) учеството на стопанството во распределбата на општествениот производ на општествениот сектор;

5) учеството на средства за финансирање на општите општествени и заеднички потреби во распределбата на националниот доход.

Извор на податоците: Статистички годишник на Југославија (во натамошниот текст: СГЈ), Индекс на Сојузниот завод за статистика (во натамошниот текст: Индекс) и соодветните билтени

б) односите во распределбата на добивката односно на доходот на општественото стопанство:

- учеството на издвојувањето за заеднички потреби во добивката односно доходот, во што:

- за општествените дејности;
- за пензиско-инвалидското осигурање;
- учеството на издвојувањето за општи општествени потреби во добивката односно доходот;
- учеството на стопанството во распределбата на добивката односно доходот, во што:
- учеството на акумулацијата во добивката односно доходот;
- учеството на чистите лични доходи во добивката односно доходот;

Извор на податоците: Годишните пресметки на претпријатијата од општествениот сектор на стопанството

7) основната содржина на соодветните показатели за утврдување на односите во распределбата на добивката односно на доходот на општественото стопанство, утврдена во точка 23, поглавје IV на оваа одлука.

б) во областа на економските односи со странство

Макроекономските пропорции во потточки од 8 до 11 на точка 18 се искажуваат на ниво на федерацијата, и тоа вкупно и за конвертибилното подрачје. Овие пропорции се:

8) степенот на задолженоста како однос на ануитетите (плаќањата по основа на каматите и отплатите на главницата на долгот по среднорочните и долгорочните кредити) и тековниот девизен прилив (по девизниот биланс) со нето - дознаките;

9) степенот на задолженоста како однос на ануитетите (плаќањата по основ на каматите и отплатите на главницата на долгот по среднорочните и долгорочните кредити) и тековниот девизен приход (по платниот биланс) со нето - дознаките;

10) покриеноста на увозот на стоки у услуги со извоз како однос на вредноста на извозот и увозот на стоки и услуги (без царини, давачки, премии, олесненија и др.);

11) учеството на ануитетите (плаќањата по основ на каматите и отплатите на главницата на долгот по среднорочните и долгорочните кредити) во општествениот производ на вкупното стопанство

Извор на податоците: Документацијата на НБЈ

в) во областа на инвестициите

12) уделот на стопанските инвестиции во вкупните бруто-инвестиции во основните фондови по секторите на сопственост;

13) уделот на инвестициите во станбената изградба во вкупните бруто-инвестиции во основните фондови;

14) структурата на стопанските инвестиции по дејност.

Извор на податоци: СГЈ, Индексот и Билтенот на инвестициите

19. Макроекономските пропорции утврдени во поглавјето II на оваа одлука се пресметуваат како однос на соодветните показатели и се искажуваат во проценти.

III. ПОКАЗАТЕЛИ НА ОПШТЕСТВЕНО-ЕКОНОМСКИОТ РАЗВОЈ

20. Општествено-политичките заедници ги искажуваат показателите на општествено-економскиот развој што претставуваат аналитичко-проекциона основа за планирање и следење на остварувањето на општествените планови и тоа:

а) Показатели за формирањето и распределбата на општествениот производ и на добивката односно доходот

1) За подготвување на општествениот план на Југославија и на општествените планови на републиките и автономните покраини се искажуваат показателите, и тоа:

- општествениот производ, амортизацијата, националниот доход, личните доходи и другите лични примања во стопанството, делот од општествениот производ односно од националниот доход за општи општествени потреби, делот од општествениот производ односно од националниот доход за заеднички потреби, делот од општествениот производ за други намени, делот од општествениот производ за акумулација;

- личната потрошувачка, заедничката потрошувачка - материјални расходи, општата потрошувачка - материјални расходи, бруто-инвестициите во основните фондови, извозот на стоки и услуги, увозот на стоки и услуги;

- остварените инвестиции со поделба на стопански и нестопански, инвестициите во градежни работи, инвестициите во опрема (со поделба на домашна и увозна), други инвестиции;

- добивката односно доходот, издвојувањата од добивката односно доходот за заеднички потреби, во што за општествените дејности и за пензиско-инвалидското осигуравање, издвојувањата од добивката односно доходот за општите општествени потреби, издвојувањата од добивката односно доходот за акумулација, издвојувањата од добивката односно доходот за чисти лични доходи.

Извор на податоците: СГЈ, соодветна документација на Сојузниот, на републичките и покраинските заводи за статистика и годишните пресметки

б) Монетарни и кредитни агрегати

2) За подготвување на општествениот план на Југославија се искажуваат: паричната маса, депозитните пари, вкупните депозити на банките и вкупните пласмани на банките, а за подготвување на општествените планови на републиките и автономните покраини се искажуваат: депозитните пари, вкупните депозити на банките и вкупните пласмани на банките.

Извор на податоците: Завршните сметки односно консолидираните биланси на Народната банка на Југославија и народните банки на републиките и автономните покраини

в) Показатели на населението и вработеноста

3) За подготвувањето на општествениот план на Југославија и на општествените планови на републиките, автономните покраини и општините се искажуваат:

- вкупното население; вкупното активно население; вкупното работно способно население и активното земјоделско население;

- внатрешната миграција на населението;
- стапката на природниот прираст на населението;
- лицата на привремена работа во странство;
- работниците во општествениот сектор, работниците во индивидуалниот сектор, лицата што самостојно вршат дејност или професија со личен труд и сопствени средства и лицата што бараат вработување.

Извор на податоците: СГЈ и соодветна документација на Сојузниот, на републичките и покраинските заводи за статистика; за лицата што бараат вработување извор на податоците е полугодишниот извештај на Сојузното биро за вработување; за податоците за здравноста на здравствената мрежа извор на податоци е документацијата на Сојузниот завод за здравствена заштита

г) Показатели на научно-технолошкиот развој

4) за подготвување на општествениот план на Југославија и општествените планови на републиките и автономните покраини се искажуваат: вкупниот обем на средствата за научноистражувачка работа, бројот на научните работници, научно-истражувачката и истражувачко-развојната дејност спрема научните области и средствата за развој на нови технологии.

Извор на податоците: Сојузниот, републичките и покраинските заводи за статистика и надлежните органи за работи на науката и технологијата во федерацијата, републиките и автономните покраини

д) Показатели на продуктивноста на трудот и ефикасноста на средствата

5) За подготвувањето на општествениот план на Југославија и општествените планови на републиките и автономните покраини се искажуваат: општествениот производ на општественото стопанство по еден вработен, активните основни средства по набавната вредност на општественото стопанство по еден работник, кумулативот на бруто-инвестициите во основните фондови за среднорочниот период во однос на прирастот на општествениот производ на општественото стопанство од првата и последната година на тој период.

Показателите за продуктивноста на трудот и ефикасноста на средствата се искажуваат вкупно и по стопански дејности.

Извор на податоците: документација на Сојузниот, републичките и покраинските заводи за статистика

f) Показатели на развојот на општествените дејности

6) За подготвување на општествениот план на Југославија се искажуваат основната структура на вкупните приходи и вкупните расходи на организациите на здружен труд од општествените дејности, а за подготвување на општествените планови на републиките, автономните покраини и општините, покрај основните структури на вкупните приходи и на вкупните расходи по одделни општествени дејности се искажуваат: природните показатели на развојот на општествените дејности, образованието и здравствената заштита на жените и општествената грижа за децата.

Извор на податоците: документацијата на Сојузниот, републичките, покраинските и на надлежните општински органи на статистиката и на заводите за здравствена заштита

e) Показатели на социјалниот развој

7) Федерацијата, републиките и автономните покраини ги искажуваат: животниот стандард, основната структура на приходите на населението, основната структура на расходите на населението, чистиот личен доход по еден работник, пензиите и просечните пензии и социјалната заштита.

Извор на податоците: документацијата на Сојузниот, републичките и покраинските заводи за статистика, на Сојузот на заедниците за пензиско и инвалидско осигуравање и соодветни податоци на Службата на општественото книговодство.

ж) Показатели на просторниот развој и на заштитата и унапредувањето на животната средина

8) За подготвувањето на општествениот план на Југославија и општествените планови на републиките, автономните покраини и општините се искажуваат показателите на просторниот развој и на заштитата на животната средина: вкупниот простор по намената, показателите за состојбата на загаденоста на животната средина, загадувачите на животната средина, опременоста на загадувачите на животната средина и финансиските средства за заштита на животната средина.

Општините ги искажуваат и вкупните средства за развој на комуналната инфраструктура.

9) Основна содржина на показателите на просторниот развој и на заштитата на животна средина претставуваат:

– вкупниот простор по намена – земјоделско земјиште, шумско земјиште, градежно земјиште, неплодно земјиште, сообраќајни енергетски површини надвор од населбите и водни површини;

Извор на податоците: надлежните општински органи на управата врз основа на катастарот на земјиштето, соодветни геодетски органи или заводи на ниво на општините, покраините и републиките

– состојбата на загаденоста на животната средина – показателите за квалитетот на земјиштето, водата, воздухот, животните намирници, здравјето на луѓето и сл.;

Извор на податоците: надлежните општински органи на управата врз основа на податоците на хигиенските заводи, заводите за здравствена заштита, хидрометеоролошките заводи, научните институции и ОЗТ што ги исполнуваат условите за систематско испитување на квалитетот на земјиштето, водата и воздухот

– загадувачите на животната средина – индустриските капацитети и други објекти што имаат штетно влијание врз животната средина;

Извор на податоците: надлежните општински органи на управата врз основа на евиденцијата и водењето на катастар на загадувачите;

– опременоста на загадувачите на животната средина;

– опременоста на индустриските и другите загадувачи заради спречување и отстранување на нивното штетно дејство врз животната средина;

Извор на податоците: надлежните општински органи на управата и соодветните заводи и институции;

– финансиските средства за заштита на животната средина;

– сите средства што ОПЗ и ОЗТ ги издвојуваат за овие намени;

Извор на податоците: надлежните општински органи на управата врз основа на податоците и документацијата на претпријатијата односно на организациите на здружен труд и општествено-политичките заедници;

– вкупните средства за развој на комуналната инфраструктура на подрачјето на општината – средствата за изградба и проширување на комуналните објекти, како што се водоводот и канализацијата, јавната служба за чистота, депониите, зеленилото, улиците и плоштадите и слични комунални објекти;

Извор на податоците: надлежните општински органи на управата врз основа на податоците и документацијата на претпријатијата односно на организациите на здружен труд и на општествено-политичките заедници.

з) Показатели на развојот на општонародната одбрана и општествената самозаштита

10) За подготвување на Општествениот план на Југославија и општествените планови на републиките, автономните покраини и на општините се искажуваат вкупните средства што по разни основи се издвојуваат за финансирање на општонародната одбрана и општествената самозаштита, со поделба на средства за општонародната одбрана и средства за општествената самозаштита.

Извор на податоците: документациите и податоците на општествено-политичките заедници;

21. Во планирањето на показателите содржани во погточ. од 1) до 7) точка 20 на поглавјето III од оваа одлука се користат дефинициите утврдени во методолошките упатства на Сојузниот завод за статистика, Службата за општественото книговодство на Југославија, Народната банка на Југославија и на другите сојузни органи овластени за статистички истражувања.

IV. ПОКАЗАТЕЛИ ШТО ГИ ИСКАЖУВААТ ЗАЕДНИЦИТЕ И ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА ЗДРУЖЕН ТРУД КОИ ВРШАТ ДЕЈНОСТИ ВО РАМКИТЕ НА ЕДИНСТВЕНИОТ ТЕХНОЛОШКИ СИСТЕМ ОД ИНТЕРЕС ЗА ЦЕЛАТА ЗЕМЈА

22. Заедниците на територијата на СФРЈ и организациите на здружен труд кои вршат дејности во рамките на единствениот технолошки систем од интерес за целата земја искажуваат показатели, и тоа:

а) Показатели што ги искажуваат Заедницата и организациите на здружен труд кои вршат дејности во областа на електростопанството

1) За подготвување на заеднички план и на планови на организациите на здружен труд кои вршат дејности во областа на електростопанството се искажуваат: потрошувачката на електрична енергија (брuto), производството на електрична енергија (брuto), електроенергетскиот биланс, новите електроенергетски капацитети, капацитетите што се подлагаат на ревитализација, развојот на системот на управување и врски, капацитетите што ќе служат за заштита на човековата средина, рудничките капацитети, потребните количини на гориво, народната одбрана и општествената самозаштита; научно-истражувачкиот развој, обемот и годишната динамика, потребните средства за финансирање на програмите за развој и структурата на изворите за финансирање на програмите за развој.

2) Основна содржина на показателите што ги искажуваат заедницата и организациите во областа на електростопанството претставуваат:

– потрошувачката на електричната енергија (брuto) – потрошувачката на директните потрошувачи, потрошувачката на дистрибуцијата, потрошувачката на пумпно-акумулационите хидроелектрани, загубите на преносот, сопствената потрошувачка на електраните и потрошувачката од индустриските и дистрибутивните електрани (се искажува во GWh);

– производството на електрична енергија (брuto) – производството на генераторите на сите електрани: хидроелектраните, пумпно-акумулационите хидроелектрани, термоелектраните на јаглен, термоелектраните на течна

гориво и гас, термоелектраните на нуклеарно гориво и индустриските и дистрибутивните електрани (се искажува во GWh); и

- електроенергетскиот биланс - електроенергетските прилики во секоја година на планскиот период - (производството и потрошувачката на електрична енергија, увозот и извозот на електрична енергија и вишоците и кусоците на електрична енергија);

- новите електроенергетски капацитети во MW - електроенергетските капацитети што ќе бидат пуштени во погон во планскиот период;

- за секој планиран производствен објект - називот, видот и локацијата на објектот, инсталираната моќ во MW, можното производство во GWh, годината на почетокот на изградбата, рокот за пуштање во погон и износот на потребните финансиски средства за изградба;

- преносните капацитети - должината на преносните водови во km, по напонски нивоа, моќта на трансформаторските станици во MVA, по напонските нивоа и потребните финансиски средства за изградба;

- дистрибутивната мрежа - збирните големини на должината на далноводите во km и моќта на трансформацијата во MVA и вкупниот износ на потребните финансиски средства;

- објектите на континуитетот чија изградба неопходно треба да започне во тековниот плански период за покривање на растежот на потрошувачката на електричната енергија за наредниот плански период;

- реконструкцијата и модернизацијата на постојните капацитети - називот, видот и локацијата на капацитетот, ефектот од реконструкцијата односно модернизацијата, годината на почетокот и завршетокот на реконструкцијата и потребните финансиски средства;

- капацитетите што се подлагаат на ревитализација - финансиските средства наменети за потребите за замена на капацитетите за да се одржат во функција на производство на електрична енергија (замена на вкупните делови на електраните и др.);

- развој на системот на управување и врски - финансиските средства потребни за изградба на техничкиот систем за управување, системот на врски заради управување и програмирање на електроенергетскиот систем и обезбедување на нормални комуникациони врски меѓу учесниците во работата;

- капацитетите што ќе служат за заштита на човековата средина - финансиските средства наменети за вградување на уреди за отсулфурирање и спречување на емисијата на азотните оксиди (денитрификација) и за уредите за заштита на водите;

- рудничките капацитети во мил. тони односно капацитетите на коповите кои служат за производство на термоелектрани, а опфаќаат отворање на нови и проширување на постојните копови - називот, видот и локацијата на објектот, годишниот капацитет во тони, годината на почетокот на изградбата, рокот на пуштањето во погон и потребните финансиски средства;

- потребните количини на гориво, т.е. годишните количини на гориво по видови, во соодветни мерни единици, потребни за производство на електрична енергија од постојните и новите термоелектрани;

- научноистражувачкиот развој односно извојувањето на парични средства за развој на научноистражувачката работа во мил. динари во периодот за кој се донесува планот;

- обемот и годишната динамика на потребните средства за финансирање на програмите за развој во мил. динари;

- структурата на изворите за финансирање на програмите за развој по изворите на финансирање.

Извор на податоците: документацијата на организациите и заедниците на ниво на републиките и автономните покраини и на Заедницата на Југословенското електростапанство (ЈУГЕЛ)

б) Показатели што ги искажуваат Заедницата и организациите на здружен труд кои вршат дејности во областа на железничкиот сообраќај

3) За подготвување на заедничкиот план и на плановите на организациите на здружен труд кои вршат дејности во областа на железничкиот сообраќај се искажуваат следните показатели: обемот на услугите (со поделба на патнички и стоквен сообраќај), инвестициите (со поделба на

инфраструктура и опрема), обемот, динамиката и структурата на изворите за финансирање на програмите за развој, потрошувачката на енергија за влека на возовите (со поделба на електрична енергија, дизел-гориво и јаглен), квантитативните и квалитативните показатели на трудот и научноистражувачкиот развој,

4) Основна содржина на показателите што ги искажуваат Заедницата и организациите во областа на железничкиот сообраќај претставуваат:

- обемот на услугите, со кој се опфаќа:

- патничкиот сообраќај искажан во бројот на превезените патници и патнички километри и поделен на внатрешен и меѓународен. Патнички километар (pkm) е единица на мера која претставува превоз на еден патник на растојание од еден километар;

- стоковниот сообраќај искажан во превезени тони и тонски километри. Тонски километар (tkm) е единица на мера која претставува превоз на еден тон стоки на растојание од еден километар. Податоците за стоковниот сообраќај се искажуваат за внатрешниот и за меѓународниот сообраќај. Меѓународниот сообраќај се однесува на извозот, увозот и транзитот на стоки;

- инвестициите - се искажуваат натурално и вредносно за инфраструктурата и опремата, а ги опфаќаат и инвестициите во континуитет. Вложувањата се прикажуваат според динамиката на работите за определен период. За магистралните пруги се дава локацијата на работите;

- инфраструктурата, а тоа се: пругите (горниот и долниот строј), средствата за СС и ТК постројки, контактната мрежа и друго.

Стварна должина на пругати претставува должината на отворената пруга и на станичните проодни колосеци од средината до средината на станичната зграда или на другите службени места (во км), со поделба на магистрални и други, едноколосечни и двоколосечни. Посебно се искажуваат електрифицираните пруги во километри, како и пругите осигурани со сигнално-сигурносни (SS) и телекомуникациони уреди (ТК).

Магистрални пруги се меѓународните правци што влегоа во Европската спогодба за најважните железнички пруги (AGC). Дугите пруги на мрежата на ЈЗ ги опфаќаат сите пруги што не се опфатени со магистралните пруги (325 Правилник за класификација на пругите на ЈЗ).

Инвестициите во инфраструктурата се делат на магистрални и други пруги, а според следната структура на работите:

- реконструкција на пругите (km) и на станиците (број);

- капитален ремонт на пругите (km);

- електрификација на пругите (km) и на станиците (број);

- вградување на SS и ТК уреди (km/број на станици);

- изградба и реконструкција на јазлите и ранжирните станици (број);

- изградба на втор колосек и на нови пруги (km);

Инвестициите за опрема се делат на:

- влечни средства што ги опфаќаат локомотивите по видовите на влека и погонската моќ, и тоа локомотивите (број и моќ во kW) и моторниот воз (број на гарнитурите и моќ во kW);

- превозни средства класифицирани по намената (коли за превоз на патници и коли за превоз на стоки), а се однесуваат на патничките коли (број на колите и број на седиштата) моторните возови (број на колите и број на седиштата), товарните коли (број на колите и носивост во тони) и друга опрема изразена описно и во вредност (интегрален транспорт, информационален систем и друго);

- структура на изворите за финансирање на програмите за развој за инвестиции (се искажува вредносно);

- сопствени средства, средства на општествено-политичките заедници и здружени средства, кредити и заеми (домашни и странски), безповратни средства и други средства;

- потрошувачка на енергијата за влека на возовите; електрична енергија (MWh), дизел-гориво (тони) и јаглен (тони);

- квантитативни и квалитативни показатели на трудот:

- искористеноста на пругите (btkm/km);

- искористеноста на капацитетите за превоз на патници (pkm/седишта);

- искористеноста на капацитетите за превоз на стоки (tkm/тони носивост на товарните коли);

– искористеноста на капацитетите за влеча на возовите (btkm/kW);

– енергетската рационалност (кЈ/btkm);

– продуктивноста (rtkm/број на работници).

Брутотонски километар (btkm) е единица на мера за патничкиот и товарниот сообраќај, која претставува превоз на еден брутотон возило (без тежината на локомотивата) на растојание од еден километар, а се искажува по видовете на влеча.

Редуциран тонски километар (rtkm) е изведена единица на мера со која патничките километри се сведуваат на тонски километри со коефициентот 0,66.

Под научноистражувачки развој се подразбира издвојување на парични средства за развој на научноистражувачката работа во планскиот период во милиони динари.

Извор на податоците: документацијата, статистиката на организациите на здружен труд во областа на железничкиот сообраќај, статистиката на Заедницата на југословенските железници, Индексот и Билтенот на Сојузниот завод за статистика – Сообраќај и врски.

в) Показатели што ги искажуваат Заедницата и организациите на здружен труд кои вршат дејности во областа на поштенскиот, телеграфскиот и телефонскиот сообраќај

5) За подготовка на заедничкиот план и на плановите на организациите на здружен труд кои вршат дејности во областа на ПТТ сообраќај се искажуваат следните показатели: обемот на услугите, стопанските инвестиции со динамиката на вложувањата, научноистражувачката работа, развиеноста на мрежата, изградбата и реконструкцијата на капацитетите со примена на нова техника и продуктивноста.

6) Основна содржина на показателите што ги искажуваат Заедницата и организациите во областа на ПТТ сообраќај претставуваат:

– обемот на услугите – вкупно, и поделени на поштенски сообраќај (број на парчиња – пратки), телеграфски сообраќај (број на импулси), телефонски сообраќај (број на импулси) и пренос на податоците (сегмент).

Единечна мера претставува количината од 64 октети односно знаци.

Вредноста на показателите на бројот на услугите при промена на системот на тарифирање се сведува на заедничка единица на мера со примена на соодветна методологија на Заедницата на ЈПТТ;

– стопанските инвестиции – се искажуваат вредносно со динамиката на вложувањата и со поделба на:

– стопански инвестиции – вкупно, и поделени на поштенски сообраќај, телеграфски сообраќај, телефонски сообраќај и друго;

– стопански инвестиции во магистралните капацитети, поделени на поштенски сообраќај, телеграфски сообраќај, телефонски сообраќај и друго.

Магистралниот капацитет претставува највисоко ниво на ПТТ мрежа, и тоа:

– во поштенскиот сообраќај – поштенската мрежа над нивото на поштенските центри со припаѓачката опрема за внатрешен транспорт и за транспорт меѓу поштенските центри;

– во телеграфскиот сообраќај – телеграфската мрежа над јазолната телеграфска централа со мултиплексен систем и ЈУПАК мрежа.

во телефонскиот сообраќај – телефонската мрежа над нивото на главната телефонска централа со припаѓачките преноси на системот. (Самоуправна спогодба за определување на ПТТ капацитети што се сметаат за магистрални и меѓународни ПТТ капацитети, ПТТ весник бр. 8/82 и 12/83).

– изворите на финансирање кои се искажуваат вредносно и се поделени на сопствени средства, кредити и друго;

– научноистражувачката работа која го опфаќа вкупниот број на научноистражувачките работници на РО за ПТТ сообраќај;

– развиеноста на мрежата – поделена на:

– поштенски сообраќај (број на жителите на една пошта).

Овој показател се добива со делење на бројот на жителите со бројот на поштите;

– телеграфски сообраќај (број на телеграфските приклучоци на 10.000 жители).

Овој показател се добива со делење на бројот на телеграфските приклучоци со бројот на жителите;

– телефонски сообраќај (број на телефонските апарати на 100 жители).

Овој показател се добива со делење на бројот на телефонските апарати со бројот на жителите;

– изградбата и реконструкцијата на вкупните, а посебно на магистралните капацитети со примена на нова техника, а се искажува описно со основните елементи на новата техника;

– продуктивноста како однос меѓу физичкиот обем на услугите и бројот на вработените.

Извор на податоците: статистичкиот извештај на Заедницата на југословенските пошти, телеграф и телефони и Индексот и Билтенот на Сојузниот завод за статистика – Сообраќај и врски.

7) Заедниците на територијата на СФРЈ и организациите на здружен труд кои вршат дејности во рамките на единствениот технолошки систем ги искажуваат вкупните средства издвоени за општонародна одбрана и општествена самозаштита, со поделба на средства за општонародната одбрана и средства за општествената самозаштита.

Извор на податоците: соодветна документација на заедниците и организациите на здружен труд кои вршат дејност во рамките на единствениот технолошки систем.

23. Организациите на здружен труд кои вршат дејности во рамките на единствениот технолошки систем од интерес за целата земја ги искажуваат финансиските показатели според нивната основна содржина, и тоа:

– вкупниот приход кој го опфаќа деловниот приход, приходите од финансирањето и вонредните приходи;

Извор на податоците: годишната пресметка, образецот Биланс на успехот (во натамошниот текст БУ), со ознака на автоматската обработка на податоците (во натамошниот текст АОП) 280

– вкупниот расход кој ги опфаќа деловните расходи, расходите на финансирањето и вонредните расходи;

Извор на податоците: годишната пресметка, БУ со АОП ознака 242

– материјалните трошоци кои ги опфаќаат трошоците за материјалот, енергијата, резервните делови и ситниот инвентар; услугите со карактер на материјални трошоци и вквалкулираното резервирање на материјалните трошоци;

Извор на податоците: годишната пресметка, БУ со АОП ознака 203 плус 208 плус 211

– амортизацијата – вкупна, која ја опфаќа амортизацијата и ревалоризацијата на амортизацијата, намалена за намалувањето на амортизацијата врз товар на сопствениот капитал;

Извор на податоците: годишната пресметка, БУ со АОП ознака 214-217

– вквалкулираните бруто лични доходи кои ги опфаќаат вквалкулираните бруто лични доходи и вквалкулираните бруто надомести на личните доходи;

Извор на податоците: годишната пресметка, БУ со АОП ознака 222

– доходот кој претставува бруто добивка зголемена за бруто личните доходи во реализираните производи и услуги и намалена за загубите во текот на деловната година;

Извор на податоците: годишната пресметка, БУ со АОП ознака 302

– издвојувањето од доходот односно добивката за општи општествени потреби – го чинат даноците;

Извор на податоците: годишната пресметка – Образецот распоред на резултатите (во натамошниот текст РР) со АОП ознака 357

– издвојувањето од доходот односно добивката за заедничките потреби – го чинат придонесите;

Извор на податоците: годишната пресметка, РР со АОП ознака 358

– акумулацијата која опфаќа дел од добивката за општествениот капитал, дел за зголемување на влогот, дел за надомест на вложувачите, дел за резервите и нераспоредената добивка.

Извор на податоците: годишната пресметка, РР со АОП ознака 359

1) Основната содржина на финансиските показатели

од точка 23 ќе се усогласува со промените во пресметковниот систем.

2) Организациите кои вршат дејности во рамките на единствените технолошки системи им ги доставуваат на заедниците во кои се здружени и показателите од точка 23, поглавје IV на оваа одлука.

24) Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 300

11 мај 1989 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Анте Марковиќ, с. р.

525.

Брз основа на член 10 став 1 од Законот за преминување на државната граница и движење во граничниот појас („Службен лист на СФРЈ“, бр. 34/79, 56/80 и 53/85) Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ПОСТОЈАНЕН ГРАНИЧЕН ПРЕМИН ЗА МЕЃУНАРОДЕН ВОЗДУШЕН СООБРАЌАЈ

1. За преминување на државната граница како постојанен граничен премин за меѓународен воздушен сообраќај се определува аеродромот „Мостар“.

2. Граничниот премин од точка 1 на ова решение ќе работи од 1 јуни 1989 година.

3. Ова решение влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 310

1 јуни 1989 година

Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Живко Прегл, с. р.

526.

Брз основа на член 167 став 3, член 180 став 4 и член 183 став 5 од Царинскиот закон („Службен лист на СФРЈ“, бр. 10/76, 36/79, 52/79, 12/82, 61/82, 7/84, 25/85, 38/86 28/88), директорот на Сојузната управа за царини пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ИЗМЕНИ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ЦАРИНСКИОТ НАДЗОР И ЗА ПОСТАПКАТА ВО МЕЃУНАРОДНИОТ ВОЗДУШЕН СООБРАЌАЈ

Член 1

Во Правилникот за царинскиот надзор и за постапката во меѓународниот воздушен сообраќај („Службен лист на СФРЈ“, бр. 13/83 и 40/86), член 19 се заменува со шест нови членови, кои гласат:

„Член 19

Ако патникот при доаѓање од странство до местото на определувањето патува со воздухоплов што лета на меѓународна и домашна линија, а поседува меѓународна патничка карта со потврдена резервација за лет до местото на определувањето (трансферен патник) царинскиот преглед на багажот се врши на воздухопловното пристаниште на кое трансферниот патник го завршува патувањето.

Преглед на трансферниот патник и на неговиот рачен багаж врши царинарницата на првото воздухопловно пристаниште на кое воздухопловот слетал од странство (трансферно воздухопловно пристаниште).

Член 19а

Предадениот багаж на трансферниот патник во доаѓање од странство мора да биде снабден со меѓународен меѓулиниски багажен приврзок („interline“ приврзок) со ознака на местото на крајното определување според патничката карта и со налепница или приврзок со името и презимето на патникот, а на трансферното воздухопловно пристаниште и со лента со ознака: „За царинење“.

Лентата со ознака: „За царинење“ е должен да ја стави работникот во портирницата на организацијата на здружен труд која врши аеродромски услуги на трансферното воздухопловно пристаниште по рендгенската контрола.

Член 19б

Овластениот претставник на возарот на трансферно-воздухопловно пристаниште е должен навремено да ја извести царинарницата за книжениот и стварниот број на трансферни патници во доаѓање и на нивниот багаж и по полетувањето на воздухопловот до местото на определување да испрати порака до воздухопловното пристаниште на кое трансферниот патник го завршува летот за бројот на трансферните патници и за багажот.

Овластениот претставник на возарот на определено-воздухопловно пристаниште е должен писмено да ја извести царинарницата за книжениот број на трансферните патници за наредниот ден, за бројот на летот со кој доаѓаат патниците, за планираното време на слетување на воздухопловот и за датумот на доаѓање на патниците.

Член 19в

Организацијата на здружен труд која врши аеродромски услуги на воздухопловното пристаниште на кое патникот го завршува летот е должна багажот на трансферниот патник кој е обележен со лента со ознака: „За царинење“ да му го достави на патникот во делот предвиден за меѓународни доаѓања заради спроведување на царинска контрола.

Член 19г

Ако патникот при заминување во странство до местото на определување патува со воздухоплов кој лета на домашна и меѓународна линија, а поседува меѓународна патничка карта со потврдена резервација за меѓународен лет до местото на определувањето (трансферен патник) и багаж обележен со „interline“ приврзок и со налепница или приврзок со името и презимето, царински преглед на багажот врши царинарницата на воздухопловното пристаниште на кое патникот го започнува летот на домашна линија.

Царински преглед на патникот и на неговиот рачен багаж врши царинарницата на воздухопловното пристаниште на кое патникот го започнува летот на меѓународна линија (трансферно воздухопловно пристаниште).

Член 19д

Одговорниот претставник на возарот е должен еден ден порано писмено да ја извести царинарницата на воздухопловното пристаниште од кое меѓународниот трансферен патник го започнува летот за датумот на заминувањето на патникот, број на летот, планираното време на поаѓање на воздухопловот и за бројот на книжените патници и по полетувањето на воздухопловот да испрати порака до трансферното воздухопловно пристаниште на кое патниците го започнуваат летот на меѓународна линија.

Член 19е

Раздвојување на „interline“ багаж од багажот на домашните патници на трансферниот аеродром врши организацијата на здружен труд која врши аеродромски услуги и го доставува во меѓународната сортирница во која се врши рендгенска контрола на тој багаж.

Ако при рендгенската контрола се оцени дека треба да се изврши посебен преглед, прегледот се врши во присуство на патникот, работникот на органот за внатрешни работи и царинскиот работник.

Член 19е

Трансферните патници имаат предност при вршењето на царински преглед, а ако техничките можности дозволуваат и на посебен царински пункт.”

Член 2

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

01/50 Бр. Д-4829/1

7 јуни 1989 година

Белград

в.д. Директор
на Сојузната управа
за царини,
Звонко Пошчиќ, с. р.

527.

Врз основа на член 81 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 37/88), во спогодба со претседателот на Сојузниот комитет за труд, здравство и социјална политика, директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ТЕХНИЧКИТЕ НОРМАТИВИ ПРИ ПРЕВОЗОТ НА ЛУЃЕ ВО РУДНИЦИТЕ СО ПОДЗЕМНА ЕКСПЛОАТАЦИЈА НА МИНЕРАЛНИ СУРОВИНИ ВО ХОРИЗОНТАЛНИ И КОСИ ПРОСТОРИИ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат техничките нормативи при превозот на луѓе во рудниците со подземна експлоатација на минерални сировини во хоризонтални и коси простории.

Член 2

Во хоризонтални или коси јамски простории, луѓето се превозуваат, и тоа:

- 1) со локомотивска влеча;
- 2) со транспортери;
- 3) по горната или по долната шина;
- 4) со јамски жичари;
- 5) со бесшински транспортни средства.

Член 3

Хоризонталните или косите јамски простории во кои се превозуваат луѓе можат да бидат подградени или без јамска подграда ако се изработени во цврсти карпи и ако е утврдено дека не се одрнуваат парчиња од покривот и од страните на јамската просторија.

Член 4

Местата на кои се влегува во превозното средство или излегува од превозното средство, како и раскрсниците, погонските и повратните станици мораат да бидат поставени осветлени.

Член 5

Луѓето смеат да се превозуваат само со исправни превозни средства.

Член 6

За време на редовниот превоз на луѓето, јамската просторија мора да биде целосно слободна и по неа не смее истовремено да се врши друг превоз.

Член 7

На секоја станица мора да биде истакнат ред на возењето, упатство за превозот на луѓето, ознака на станицата и поставена сигнализација.

Член 8

Со превозните средства може да управува само стручно оспособено лице.

II. ПРЕВОЗ НА ЛУЃЕ СО ЛОКОМОТИВСКА ВЛЕЧА

1. Јамски простории

Член 9

Јамските простории во кои се превозуваат луѓе со локомотивска влеча мораат да бидат изработени според прописот за југословенскиот стандард за пресеците на јамски простории. Јамските простории мораат редовно да се одводнуваат, во нив не смее да се задржува вода и да се депонира каков и да било материјал.

Член 10

Во јамските простории во кои се превозуваат луѓе, на секои 50 m мора да се изработи засолниште, освен ако просториите се со таков профил што да имаат посебно проодно одделение за движење на луѓето, со најмало рас-

тојание од 0,7 m меѓу страната на ходникот и најиздадени-те делови на превозното средство. Јамските простории по кои се превозуваат луѓе можат да имаат наклон најмногу 10%. Ако се користи запчеста летва, наклонот смее да изнесува најмногу 14°, односно 250 ‰.

2. Пруга и свртници

Член 11

Долниот и горниот строј на пругата по која се превозуваат луѓе мора да биде изведен така што да одговара на одобрената брзина на возењето на превозното средство.

Член 12

Долниот и горниот строј на пругата по која се превозуваат луѓе со трелеј-локомотиви мора да биде изработен според прописот за техничките нормативи за електрични постројки и уреди во рудниците со подземна експлоатација.

Член 13

Свртниците мораат да бидат изработени според прописот за југословенскиот стандард за свртници.

Свртниците мораат да бидат конструирани на начин со кој се спречува нивното неконтролирано делумно или целосно преклопување. Положбата на свртницата мора да биде таква што лесно да може да се забележи од локомотивата. Преклопувањето на свртницата, по правило, се изведува од локомотивата.

3. Станици

Член 14

Минималната широчина на станицата од страните до најиздадениот дел на вагонетката откај излезот од вагонетката односно откај влезот во вагонетката изнесува 1,5 m во височината на вагонетката. Влегувањето и излегувањето на луѓето од возот е дозволен само кога возот стои во станицата.

Член 15

Должината на станицата се определува според должината на композицијата за превоз на луѓе и мора да биде најмалку 5 m подолга од должината на композицијата. Достапот до возот мора да биде уреден на страната на вагонетките на која се наоѓаат вратите.

4. Локомотиви

а) Акумулаторски локомотиви

Член 16

Акумулаторските локомотиви што се користат за превоз на луѓе во јама мораат да бидат во експлозионо-защитена изработка (tx) ако се врши превоз во II степен на опасност од метан.

Член 17

Акумулаторските локомотиви што се користат за превоз на луѓе во јама мораат да имаат:

- 1) кабина со покрив која овозможува добра видливост на предната и задната страна на кабината;
- 2) уред за сигурно кочење;
- 3) уред за посипување песок по шината;
- 4) уред за звучна сигнализација;
- 5) фарови на предната и задната страна, со прекинувач за долго и кратко светло;
- 6) главен прекинувач за сите електрични уреди;
- 7) уред за блокирање на главниот прекинувач во исклучена положба;
- 8) уред и соодветен прибор за гаснење на пожар.

Член 18

Акумулаторските локомотиви што се користат за превоз на луѓе во јама, покрај барањата од чл. 16 и 17 на овој правилник, мораат да ги исполнуваат и барањата пропишани со Правилникот за техничките нормативи за електрични постројки, уреди и инсталации во рудниците со подземна експлоатација.

б) Тролеј-локомотиви**Член 19**

Тролеј-локомотивите што се користат за превоз на луѓе во јама мораат да бидат изработени според прописите за електрични уреди во рудниците со подземна експлоатација.

Член 20

Тролеј-локомотивите што се користат за превоз на луѓе во јама мораат да имаат:

- 1) кабина со покрив која овозможува добра видливост на предната и задната страна на кабината;
- 2) уред за сигурно кочење;
- 3) уред за посипување на шините со песок;
- 4) уред за звучна сигнализација;
- 5) фарови на предната и задната страна, со прекинувач за долго и кратко светло;
- 6) главен прекинувач за сите електрични уреди;
- 7) уред за блокирање на главниот прекинувач во исклучена положба;
- 8) уред за одземање на струјата од електропроводите, со управување од кабината и со блокирање во исклучена положба;
- 9) уред и соодветен прибор за гаснење на пожар.

в) Дизел-локомотиви**Член 21**

Дизел локомотивите што се користат за превоз на луѓе во јама мораат да бидат изработени според прописите за техничките нормативи за машини со дизел-мотори што се користат во рудниците со подземна експлоатација.

Член 22

Дизел-локомотивите што се користат за превоз на луѓе во јама мораат да имаат:

- 1) затворена кабина со покрив која овозможува добра видливост на предната и задната страна на кабината;
- 2) уред за сигурно кочење;
- 3) уред за посипување на шините со песок;
- 4) уред за звучна сигнализација;
- 5) уред за блокирање на рачката на менувачот во неутрална положба;
- 6) уред за ладење на издуните гасови;
- 7) посебен вентил за прекин на доводот на гориво;
- 8) фарови на предната и задната страна со прекинувач за долго и кратко светло;
- 9) уред и соодветен прибор за гаснење на пожар во кабината и однадвор.

5. Вагонетки за превоз на луѓе**Член 23**

Вагонетките за превоз на луѓе во јама мораат да бидат изработени според соодветниот пропис за југословенскиот стандард.

Член 24

Ако во ходниците во кои нема тролеј-вод за превоз на луѓе во јама се користат вагонетки за превоз на материјал, тие мораат да имаат вградени седишта кои обезбедуваат сигурно и удобно возење.

Член 25

При превозот на луѓе во јама под тролеј-вод, покривот на вагонетката мора да биде електрично изолиран. Височината на голата жица, сметајќи од горниот раб на шината, не смее да биде помала од 2,2 m.

Член 26

Во композиција на воз мора да има најмалку една вагонетка со сигурносна кочница која може да ја закочи целата композиција на најстрмната делница на пругата во случај кога композицијата е без локомотива.

Член 27

Задната вагонетка во композицијата за превоз на луѓе во јама мора да има pogodно место за наместување на сигнални ламби.

6. Сигнални и сигурносни уреди**Член 28**

Во јамските простории по кои се превозуваат луѓе мораат да се постават светлосни и сигнални уреди заради обезбедување на сигурен и непречен превоз на луѓето, посебно на сите раскрсници и станици. Сигналните уреди мораат да бидат поставени на 30 m од станицата или раскрсницата.

Член 29

За сигнализација се употребуваат:

- 1) првен сигнал – забранет пр.воз;
- 2) зелен сигнал – дозволен превоз до следниот сигнал.

Член 30

Кога употребата на редовна сигнализација за превоз на луѓе во јама не е можна, за сигнализација се употребува рачна акумулаторска светилка, и тоа:

- 1) сигнализација со хоризонтални движења – сигнал стој;
- 2) сигнализација со вертикални движења – сигнал напред;
- 3) сигнализација со кружни движења – сигнал назад.

Член 31

Свртниците мораат да бидат опремени со посебни сигнални уреди кои недвосмислено ја покажуваат положбата на свртницата.

Член 32

Вагонетките за превоз на луѓе и локомотивата мораат да бидат поврзани со сигнален уред со кој се врши сигнализација од вагонетката во локомотивата.

Член 33

Во композицијата на воз за превоз на луѓе во јама на последната вагонетка мораат да бидат ставени сигнални светилки, чиј сигнал мора да се гледа и од локомотивата.

Член 34

Уредот за кочење на локомотивата мора сигурно да ја запре композицијата на возот за превоз на луѓе во јама на должина од 20 m, и тоа на местото на најголемиот наклон на пругата и при најголемо дозволено оптоварување на локомотивата. Коefициентот на сигурност на уредот за кочење мора да изнесува најмалку 3.

Член 35

Локомотивата на воз за превоз на луѓе во јама мора да има уред односно шинска дигалка за наместување на вагонетките или на локомотивата испаднати од шините.

7. Возење**Член 36**

За превоз на луѓе во јама со локомотивска влеча мора да се изработи упатство, кое содржи особено:

- 1) начин на безбедно влегување и слегување на луѓето од вагонетките;
- 2) обврски на луѓето што се превозуваат и на одговорните лица за превозот на луѓето;
- 3) начин на обележување на станицата;
- 4) упатства за начинот на кочење на вагонетките и на локомотивата со двоен синџир или со копец според соодветниот југословенски стандард;
- 5) начин на ракување со сигурносните и сигналните уреди;
- 6) сигнали и знаци за предупредување што се употребуваат при превозот на луѓе;
- 7) предупредување за опасност од електричен напон при превозот на луѓе во јама со тролеј-локомотиви;
- 8) одредби за дозволеениот начин и за времето на превозот со акумулаторски и дизел-локомотиви во простории со тролеј-жица;
- 9) предупредување дека влегувањето во вагонетките и слегувањето од вагонетките е дозволено само на станица, освен во случај на опасност;

10) објаснение како се дава сигнал за тргнување на композицијата;

11) предупредување, во случај на запирање на композицијата во јамска сообраќајница поради дефект или опасност, за тоа да се известат одговорните лица;

12) забрана за потиснување на вагонетките со локомотивата;

13) забрана на влечење на вагонетките со синцир или со жичено јаже.

Член 37

Ако повеќе композиции истовремено тргнуваат од станица во ист правец, нивното меѓусебно растојание се уредува со сигнализација.

Во јамската просторија помеѓу раскрсница и станица се поставуваат додатни сигнални уреди.

Член 38

При средба со луѓе што се движат по иста сообраќајница, мора да им се обрне внимание со акустични сигнали, да се забави возењето и да се собори долгото светло.

Член 39

При превозот на луѓе по јамски сообраќајници што се загроени со опасни гасови, на сигналниот знак за постојната опасност, композицијата се запира и се исклучуваат сите електрични уреди. Возењето може да се продолжи дури кога опасноста ќе помине.

Член 40

Бројот на вагонетките за превоз на луѓе во воз се определува врз основа на техничките карактеристики на локомотивата, состојбата на јамските сообраќајници, состојбата на долниот и горниот строј на пругата и според стварните потребни капацитети за превоз на луѓе.

Член 41

На чело на композицијата мора да биде поставена локомотива, што ја следат вагони за превоз на луѓе без кочници и вагон за превоз на луѓе со уред за кочење, кој по правило се наоѓа на крајот на композицијата.

Член 42

При редовниот превоз на луѓе во јама, на крајот на композицијата може да се додаде вагон за превоз на нивниот работен алат.

Член 43

Максималната брзина на возот при превозот на луѓе во јама се определува според условите во јамските сообраќајници во кои се врши превозот и не смее да биде поголема од 6 m/s.

Член 44

Максималната брзина на возот при превозот на луѓе со вагонетки за превоз на материјал, што се опремени со посебни седишта, не смее да преминува 3 m/s.

Член 45

Максималната брзина на возењето при превозот на луѓе не смее да биде поголема од 1,5 m/s кога се минува низ врати.

Член 46

Брзината на возењето при превозот на луѓе мора да се намали на 1,5 m/s во кривини поголеми од 45°, при наудување на свртница при приближување кон станици и сигнални места, при средба со луѓе што минуваат по иста сообраќајница, на делниците од пругата на кои се изведуваат работи за одржување на колосеците и при минување низ вентилациони и водни врати.

8. Преглед и проверка

а) Преглед на вагоните за превоз на луѓе

Член 47

Пред секој превоз на луѓе со воз мораат да се прегледаат:

- 1) вагоните;

- 2) разместувањето на луѓето во вагоните;
- 3) уредите за прикачување;
- 4) осигурувањето на влезните отвори;
- 5) уредите за кочење;
- 6) сигнализацијата.

Член 48

Еднаш неделно детално се прегледуваат:

- 1) вагоните;
- 2) уредите за прикачување;
- 3) уредите за кочење со проверка на кочењето на максимално наклонета делница при максимално оптоварување;
- 4) уредите за сигнализација.

Член 49

Еднаш во шест месеци детално се прегледуваат уредите за прикачување, кочење и сигнализација. За извршениот преглед се составува извештај.

б) Преглед на локомотивите

Член 50

Пред секој превоз на луѓе во јама се прегледуваат:

- 1) сигурносните уреди;
- 2) сигналните уреди;
- 3) справите за посипување на шините со песок.

Член 51

Еднаш неделно се прегледуваат и проверуваат:

- 1) сигурносните уреди;
- 2) сигналните уреди;
- 3) електричните уреди;
- 4) уредите за спуштање на пантографот од трелеј-водот;
- 5) уредот за ладење на издувните гасови кај дизел-локомотивите.

Член 52

Еднаш месечно се прегледуваат и проверуваат:

- 1) уредите за полнење со течено гориво;
- 2) уредите за гаснење на пожар.

Член 53

Секон три месеци се врши анализа на издувните гасови на дизел-локомотивите.

Член 54

Еднаш годишно се прегледуваат и проверуваат уредите за гаснење на внатрешноста на дизел-локомотивата.

Член 55

За прегледите и проверките од чл. 52 до 55 на овој правилник се составува извештај.

в) Преглед на долниот и горниот строј на јамската сообраќајница

Член 56

Еднаш дневно се прегледува:

- 1) состојбата на долниот строј на колосекот;
- 2) состојбата на горниот строј на колосекот;
- 3) сигналните уреди во јамската сообраќајница.

Член 57

Еднаш неделно се прегледува и проверува:

- 1) состојбата на долниот строј на колосекот;
- 2) состојбата на горниот строј на колосекот;
- 3) свртниците и механизмот за нивното преместување;
- 4) сигналните уреди во јамските сообраќајници и станици;
- 5) светлосните уреди на станиците и раскрсниците;
- 6) знаците за предупредување и таблите со натписите.

Член 58

Прегледите и проверките од чл. 47 до 54 и чл. 56 и 57 на овој правилник се внесуваат во книгата на прегледите.

III. ПРЕВОЗ НА ЛУЃЕ СО ТРАНСПОРТЕРИ СО ГУМЕНА ЛЕНТА

Член 59

Превозот на луѓе со транспортери со гумена лента во јама се врши со:

- 1) транспортери за превоз на луѓе;
- 2) транспортери за превоз на луѓе и материјал;
- 3) паралелни транспортери;
- 4) реверзибилни транспортери;
- 5) транспортери на горниот и/или на долниот крак на лентата;
- 6) висечки транспортери што се обесени на покривот односно на подградата на просторијата.

Член 60

Превозот на луѓе во јама со транспортери со гумена лента се врши во хоризонтални или коси простории со наклон до 18°. При наклони поголеми од 5°, транспортерот со лента мора да има уред за кочење во случај на прекин на електричната енергија.

На страничните влезни и излезни места наклонот на транспортната лента не смее да биде поголем од 10°.

Член 61

Истовремен превоз на луѓе и материјал со транспортери со лента не е дозволен

1. Јамски простории

Член 62

Јамските простории по кои се превозуваат луѓе со транспортери со гумена лента мораат да бидат изработени според прописите за југословенските стандарди за пресеците на јамски простории.

Член 63

Слободната височина на сообраќајницата над транспортната лента за превоз на луѓе од најиздадениот дел на транспортната лента до покривот на ходникот мора да изнесува најмалку 1 m.

Над платформата за стапување на лентата или за слегување од лентата по должина од најмалку 8 m во правецот на превозот, слободната височина над лентата мора да биде најмалку 1,8 m. Еднаква слободна височина е потребна и на платформите за слегување, но само во правецот на превозот на кај платформата.

Член 64

Просториите односно подовите на просториите, во кои се наоѓаат погонската, затезната и повратната станица, мораат да бидат широки толку што растојанието од деловите на постројката до страните односно до подградата да изнесува најмалку 1 m за минување на луѓето, а 0,5 m до страната на ходникот отстрана, каде што не се движат луѓе.

2. Станици за качување на луѓе на лента и за слегување од лента

Член 65

Качувањето на лента или слегувањето од лента е дозволено на посебно определени места - станици и од специјално изработени платформи за таа цел.

Член 66

Минималната ширина од страните на станицата до транспортерот со гумена лента од кај влезот и откај излезот мора да биде најмалку 1,5 m, а од другата страна најмалку 0,5 m. Широчината од 1,5 m ја вклучува и широчината од 0,7 m за минување на луѓето.

3. Платформа

Член 67

Платформата може да се постави челно или странично во однос на правецот на превозот.

Платформата мора да се загради со цврста ограда со височина од најмалку 1 m.

За качување на луѓето на платформата и за слегување од неа мораат да се постават скали со ракофатки.

На платформата мора да се постави уред за исклучување на лентата.

Платформата се осветлува така што да не ги заслепува луѓето што чекаат на превоз или слегуваат од лентата.

Платформата мора да биде чиста и на неа не смее да се става материјал.

Член 68

За превоз на луѓе со транспортери со лента, платформата мора да биде цврста, рамна, без отвори и испусти. Коefициентот на сигурност мора да биде најмалку 3 во однос на максималното статичко оптоварување.

Член 69

Широчината на челната влезна платформа и платформата за слегување мора да биде најмалку еднаква на широчината на лентата. Должината на влезната платформа мора да биде најмалку 1 m, а должината на платформата за слегување - најмалку 3 m.

Страничната платформа мора да биде долга најмалку 3 m и широка 0,7 m.

Член 70

Челната платформа може да биде фиксна и поместлива.

Ако транспортерот со лента се користи за превоз на луѓе и материјал, челната платформа мора да биде конструирана така што да обезбедува сигурно влегување и слегување на луѓето и слободно минување на лентата со материјал.

Член 71

Наклонот на страничната платформа мора да биде усогласен со наклонот на лентата и не смее да биде поголем од 10°.

Член 72

Просторот меѓу платформата и лентата мора да биде прекриен.

Член 73

Зад платформата за слегување се поставуваат гранични брани, освен ако челната платформа е зад барабанот. Со уредот од став 1 на овој член мора да се осигури запирање на лентата или принудно слегување без опасност од повреда, ако лентата не се запира.

Член 74

При превозот на луѓе со висечки транспортери со лента, височината на платформата е во нивото на лентата.

Член 75

При превозот на луѓе со транспортери со горен и долен крак на лентата, растојанието помеѓу долниот крак и валјациите на горниот крак мора да биде најмалку 1,1 m.

Под носечките валјаци на горниот крак на лентата по целата должина мора да се постави заштитен лим.

На влезно-излезните места растојанието од став 1 на овој член мора да биде најмалку 1,6 m на должина од најмалку 8 m.

Член 76

Транспортната лента покрај платформата се заштитува така што да се спречи можноста за паѓање под лентата.

4. Транспортна лента

Член 77

Транспортните ленти мораат да им одговараат на прописите за југословенските стандарди за транспортни ленти. Лентите мораат да бидат негорливи и електро-антистатични и мораат да бидат испитани и проверени на горливост, антистатичност и хигиенски барања.

Член 78

Транспортните ленти мораат да ги исполнат следите услови:

- 1) да имаат конкавна форма;
- 2) да се широки најмалку 800 mm;

3) одделни делови на лентата да се споени со вулканизација;

4) да се без напречни и надолжни прснатини;

5) коефициентот на сигурност според максималната сила на затегање да изнесува најмалку 12, сметајќи го растојанието на луѓето од 5 m и оптоварувањето од 90 kg по лице.

5. Погонска станица

Член 79

Погонската станица на транспортерот со лента за превоз на луѓе мора да биде поставена на цврсти темели. На местата на кои оптоварувањата на погонската станица на транспортерот се пренесуваат врз подлогата мора да се обезбеди најмалку трикратна сигурност на остварената врска.

Погонските, повратните и отклонските барабани мораат да бидат заштитени така што да се спречи секој допир со нив кога се движат.

На погонската станица мора да биде истакната табла со карактеристиките на транспортерот.

6. Повратна станица

Член 80

Повратната станица мора да биде поставена на цврсти темели.

На местата на кои оптоварувањата на повратната станица на транспортерот се пренесуваат врз подлогата мора да се обезбеди најмалку трикратна сигурност на остварената врска.

Повратната станица мора да биде заштитена заради спречување на допирот со нејзините ротирачки делови.

Во случај на превоз на луѓе во двата правци и за повратната станица се применуваат одредбите од член 79 на овој правилник.

7. Затезна станица

Член 81

Затегањето на лентата може да биде маханичко, електрично, хидраулично или комбинирано. Регулацијата на затегањето е рачно или автоматско.

Локацијата на натезниот уред мора да биде таква што да овозможи најефикасно затегање на лентата.

При реверзибилна работа на кос транспортер мораат да се проверат силите на затегање во лентата при работата на лентата во двете насоки и мора да се определи ефикасно функционирање на уредот за двата случаи.

Член 82

Механичката врска на уредот за затегање со подлогата односно со темелите мора да прифати трипати поголемо оптоварување од максималната статичка сила во теговите.

Член 83

Затезните станици со теговите мораат да бидат заштитени со ограда до горниот раб на тегот под кој се поставува перница од меко дрво.

Теговите за затегање мораат слободно да се движат во двете насоки.

Член 84

Транспортерите со автоматско затегање мораат да имаат:

1) граничен прекинувач кој не дозволува поместување на затезната количка или на тегот над определената граница;

2) специјален уред кој спречува прекумерни оптоварувања на конструкцијата и на лентата на транспортерот при затегање.

Член 85

Затезното јаже и конструкцијата на затезната станица мораат да се димензионираат со фактор на сигурност од најмалку шест, со оглед на најголемото сметковно статичко оптоварување.

Член 86

Јажињата на затезните станици мораат да се заменат со нови ако пропишаната сигурност се намали за 20% или ако се прекинат одделни писменца на јажето.

8. Сигнално-сигурносни уреди

Член 87

По должината на транспортерот со лента мора да се постави јаже или друг уред со кој во случај на нужда, транспортерот може да се запре од кое и да било место. Монтажата мора да се изведе така што јажето или другиот уред секогаш да се на дофат на раката на работникот што се вози со лентата. Во случај на запирање на лентата, мора да се обезбеди начин на повторно задвижување на лентата дури по отстранувањето на причината поради која лентата била запрена.

Член 88

На сите влезни и излезни станици мора да се обезбеди телефонска или друга врска за говорно општење.

Член 89

Целата траса на транспортерот со лента мора да биде осветлена.

Член 90

Пред почетокот на превозот на луѓе мора да се даде звучен или светлосен сигнал кој мора да се чуе односно да се види по должината на целата траса на лентата.

Член 91

Сигналната светлост мора да се запали при превозот на луѓе и при контролните прегледи на транспортерот со лента и да се угасне кога превозот или прегледот е завршен.

За сигнализација се употребуваат следните сигнали:

- 1) сигнал со црвена боја – забранет превоз до следниот сигнал;
- 2) сигнал со зелена боја – дозволен превоз до следниот сигнал.

Член 92

Во случај на дефект на сигналните уреди, превоз на луѓе со транспортер со лента не се дозволува.

9. Упатство за возење, брзина на возењето и други услови за безбеден превоз на луѓе

Член 93

Упатствата за превоз на луѓе со транспортери со лента се изработуваат за секоја траса на превоз, ако ги има повеќе.

Упатствата мораат да содржат:

- 1) време определено за превоз на луѓе;
- 2) траса на превозот со назив или со ката на сите станици односно платформи;
- 3) права и должности на лицата што се задолжени за превоз кај влезните и излезните станици односно платформи;
- 4) должности на лицата што се возат со лента;
- 5) меѓусебно растојание на луѓето на лентата;
- 6) сигнали и знаци за предупредување при превозот на луѓе;
- 7) редослед при превозот на луѓе;
- 8) управување со сигурносните и сигналните уреди;
- 9) начин на проверка на уредите и на трасата пред почетокот на редовниот превоз;
- 10) постапка во случај на опасност или при повреда на лица;
- 11) постапка при вонреден превоз на луѓе.

Член 94

Брзината на возењето при превозот на луѓе со лента зависи од конструкцијата на транспортерот, од должината на трасата и од бројот на луѓето, но не смее да биде поголема од 1,3 m/s. Во исклучителни случаи брзината на лентата може да биде и поголема, но најмногу 2 m/s, и тоа: ако широчината на лентата е поголема од 800 mm, а просторијата поширока од пропишаните во чл. 64 и 66 на овој правилник, ако заштитните огради и платформите се

подолги одошто е пропишано во чл. 67 и 69 на овој правилник и ако должината на слободната височина од 1,8 m е поголема од пропишаната во член 63 на овој правилник.

Член 95

Транспортерите со лента за превоз на луѓе мораат да имаат вграден уред за контрола на потслизнувањето на лентата на погонскиот барабан.

Член 96

За превоз на луѓе со транспортер со лента во коси простории кочниците мораат да издржат оптоварување за 25% поголемо од најголемото оптоварување што се јавува при редовниот превоз на материјал. Коефициентот на сигурност мора да биде најмалку 2.

Член 97

Транспортерите со лента се опремуваат со контролни уреди, и тоа со:

- 1) уред за контрола на центричноста на лентата кој ја исклучува работата на транспортерот при бегане на лентата настрана повеќе од 50 mm;
- 2) уред за контрола на брзината на движењето на лентата, кој ја исклучува работата на транспортерот кога движењето на лентата ја преминува дозволената брзина;
- 3) уред за контрола на крајните положби на натезните уреди.

10. Контрола и проверка

Член 98

Транспортерите со лента мораат редовно да се контролираат и одржуваат.

Неисправен транспортер не смее да се пушти во движење. Контрола на транспортерите се врши еднаш дневно пред секој редовен превоз и еднаш неделно.

Пред секој редовен превоз мораат да се прегледаат:

- 1) трасата по која се превозуваат луѓе;
- 2) лентата (да не е оштетена или да нема на неа материјал);
- 3) функционирањето на сите сигнални уреди. Еднаш неделно мораат да се прегледаат:
 - 1) состојбата на конструкцијата на транспортерот;
 - 2) погонската, повратната и затезната станица;
 - 3) кочниците;
 - 4) платформите;
 - 5) сигналните уреди.

Член 99

Детаљна контрола на транспортерите со лента од член 98 на овој правилник се врши еднаш годишно.

Сите наоди при контролниот преглед се внесуваат во книгата на прегледите.

IV. ЧЛЕНЕСТИ ТРАНСПОРТЕРИ

Член 100

Членестите транспортери за превоз на луѓе се транспортни средства при кои влечен орган е еден или два синцири, а носечките членови од лим се поставени на тркалца или на валјаци регулирани за возење на луѓе.

Член 101

Носечката конструкција на членестиот транспортер може да биде изработена од I или L челични профили или од челични цевки.

Член 102

Погонскиот уред се состои од ооска со синцирници поврзана со преносниот механизам, кој е поврзан со електро-моторот. При членестиот транспортер под наклон погонскиот механизам опфаќа и додатна кочница или запирачи на транспортерот.

Член 103

Затезниот уред се поставува кај повратната ооска без оглед на начинот на затегањето: со тег, пружина и слично.

Затезната должина изнесува 1,5 до 2 чекора од влечниот синцир.

Член 104

Брзината на членестиот транспортер при превозот на луѓе не смее да биде поголема од 1 m/s.

Членестиот транспортер мора да има уред за кочење. По должината на членестиот транспортер мора да постои уред за запирање на транспортерот од кое и да било место во случај на опасност.

За превозот на луѓе со членести транспортери се дава упатство.

V. ПРЕВОЗ НА ЛУЃЕ ПО ГОРНА ШИНА

Член 105

По горна шина превоз на луѓе се врши со:

- 1) дизел-локомотива;
- 2) вител со бесконечно јаже со еден воз или со два воза;

Член 106

При превоз на луѓе по горна шина се користат следните транспортни единици: висечки седишта, висечки клупи и гондоли.

Член 107

За време на превозот на луѓе по горна шина сите станици, свртници и врати мораат да бидат осветлени.

1. Транспортна траса - јамска просторија

Член 108

Превоз на луѓе може да се врши во хоризонтални или во коси јамски простории со соодветен пресек до наклон од 18°. Превоз на луѓе по коси јамски простории со наклон над 18°, а најмногу до 27°, по исклучок се врши само под следните услови:

- 1) погонската станица да се наоѓа на горната точка на трасата;
- 2) за време на возењето на луѓе во коси јамски простории да не смее никој да се наоѓа на трасата, ниту 15 m под крајната станица на трасата;
- 3) на секоја страна на возот мора да има уште 0,5 m слободен профил на просторијата;
- 4) деловите за обесување на свртниците мораат да имаат коефициент на сигурност најмалку 4 во однос на прекинувачката сила;
- 5) обесувањето на шинската пруга мора да биде изработено во форма на буквата V, и тоа најмалку во две точки;
- 6) рамките на челичната подграда мораат меѓусебно да бидат цврсто споени и на секои 5 m зацврстени во страната на просторијата (анкерирани);
- 7) при поставувањето на пругата мораат да се избегнуваат поголеми хоризонтални и вертикални кривини;
- 8) на соодветно растојание пред слегувачките станици кои се наоѓаат помеѓу почетната и крајната станица, како и пред крајната станица, мора навремено да се намали брзината на возењето;
- 9) деловите за поврзување на возот мораат да имаат фактор на сигурност најмалку 10, во однос на прекинувачката сила;
- 10) уредот за кочење мора да му одговара на наклонот и мора да биде испитан. За уредот за кочење мора да се прибави извештај за испитувањето;
- 11) со свртниците, ако на трасата се поставени свртници, да ракува само машинистот на вителот; за време на возењето свртниците мораат да бидат двапати блокирани во правецот на возењето;
- 12) влечното јаже мора да има фактор на сигурност најмалку 8, а при системот со две јажиња секое јаже мора да има фактор на сигурност најмалку 6;
- 13) пречниците на погонските јаженици мораат да бидат најмалку 40 пати поголеми од пречникот на јажето.

Член 109

Пресекот на јамската просторија мора да одговара на прописот за југословенскиот стандард за пресеците со горна шина. Слободната ширина помеѓу транспортното средство и подградата мора да биде најмалку 0,3 m.

Минималниот полупречник на хоризонталната кривина изнесува 4 m, а на вертикалната 10 m.

Член 110

Кривините, по правило, мораат да бидат во хоризонталните делници на трасата. Пред и зад кривината мора да има најмалку 1 m хоризонтална траса. Аголот на кривината мора да биде делив со 7,5°.

Ако кривината е во коса јамска просторија, се употребуваат специјално просторно закривени шини.

Член 111

Погонската станица мора да биде сместена во хоризонтална просторија, со минимална должина од 5 m, односно од 10 m, ако на исто место е и затезната станица.

Член 112

Јамската просторија мора да биде подградена. Сповите на челичните рамки не смеат да попуштаат поради транспортното оптоварување, ниту елементите на подградата смеат да се поместуваат во правецот на оската на просторијата.

Член 113

Бетонска или ѕидана подграда не смее да отпаѓа ниту да пука и мора да има соодветна носивост.

При пресметката на носивоста на подградата се зема предвид сила од 45 kN на секој спој на шините.

Член 114

Во страната на јамската просторија во која се превозуваат луѓе, на секои 50 m мора да се изработи засолниште, освен ако просториите се со таков профил што да имаат посебно проодно одделение за движење на луѓето со најмало растојание од 0,7 m помеѓу страната на ходникот и најиздадените делови на превозното средство.

Член 115

Станиците за превоз по горна шина мораат да бидат уредени така што височината од седиштата до подот да изнесува најмногу 0,6 m. Широчината на минувањето од секоја страна на возот на височина од 1,5 m мора да биде најмалку 0,7 m. Подот на просторијата мора да биде сув и рамен. Ако луѓето на станица чекаат на превоз, слободната ширина мора да изнесува најмалку 1,5 m.

Ако се превозуваат повеќе од 24 работници, станицата мора да биде изработена во хоризонтална просторија.

Станиците во коси просторини мораат да имаат посебни просторини (комори, ниши) во кои луѓето чекаат воз.

При превоз со два воза возовите можат да се разминуваат на станица. Растојанието помеѓу возовите мора да биде најмалку 0,7 m.

При разминувањето на возовите надвор од станица растојанието помеѓу нив мора да биде најмалку 0,5 m.

Член 116

Станиците во кои се врши превоз со бесконечно јаже со еден воз и со два воза мораат да бидат во врска со управувачот – машинистот на вителот.

Член 117

Должината на станицата мора да биде најмалку 3 m поголема од должината на возот. Достап кон возот мора да се обезбеди од двете страни.

Член 118

За време на превозот на луѓе, на станиците не мее да има превозни единици за материјал.

2. Возни единици

Член 119

Машинските елементи на возните единици – надолжните носачи, вертикалните носачи, справите за обесување и спојните прачки – мораат да бидат димензионирани со фактор на сигурност најмалку 6, со оглед на максималното оптоварување при нормален превоз. Челикот за изработка на деловите на возните единици мора лесно да се заварува и не смее да биде крт. Начинот на изработката на седиштата и на справите за обесување мора да ги амор-

тизира динамичките удари при преминувањето преку шинските споеви.

Член 120

Оддалеченоста од подот до возната единица мора да изнесува најмалку 0,3 m. Димензиите и бројот на возните единици мораат да се определат сметковно, зависно од транспортната траса и од моќноста на погонот.

Член 121

Возните единици мораат да се заштитат од прозев и од вода што капе и мораат да овозможуваат добра видливост во правецот на превозот. Широчината на седиштата за повеќе од едно лице мора да биде најмалку 300 mm, а должината 450 mm за секое лице. Врските помеѓу одделни возни единици мораат да бидат изведени така што да се спречи разделувањето на единиците за време на возењето.

Член 122

Од предната и задната страна на возната единица, посебно кај подолгите, мора да се изведе кос или кружен премин заради спречување на удар на возната единица во подот. При конструирањето се земаат предвид сите карактеристики на превозот во кривини, како што се свртување околу точката на обесување и преминување помеѓу коса и хоризонтална траса.

3. Погонска машина

Член 123

Погонската машина мора да има континуирана регулација на брзината на возењето, покажувач на истрошеноста на облогите за кочење, покажувач на должината и тахометар, како и покажувач на влечната сила.

Член 124

Командувањето со погонската машина може да биде директно или далечинско од возот.

Далечинското управување мора да ги исполнува сите услови за безбедност како при директното управување.

Член 125

Со погонската машина се управува со еден лост кој мора автоматски да се враќа во нулева положба во која маневарската кочица, дејствувајќи врз погонската макара, ја запира машината. Кочењето на погонската машина мора да биде без штрекање.

Член 126

Работата на електромоторот мора да биде автоматски прекината во следните случаи: при намалувањето на работниот и регулациониот притисок во течноста, при повишувањето на работната температура и при намалувањето на нивото на маслото.

Член 127

Погонската машина мора да биде поставена на бетонски темели, кои мораат да издржат 1,5 пати поголема сила од максималната влечна сила на машината. Анкерите со кои машината е прицврстена на темелите мораат да издржат 3 пати поголема сила од максималната влечна сила.

Височината на погонската машина и на затезната станица на темелот се регулира така што влечното јаже што помалку да се криви.

Член 128

Погонската машина и затезната станица мораат да бидат заштитени со соодветна ограда. Отворите во оградата мораат да бидат 50 × 50 mm или помали. Височината на оградата мора да биде најмалку 1,8 m.

4. Висечки дизел-хидраулични локомотиви

Член 129

Конструкцијата на висечката дизел-хидраулична локомотива мора да осигурува безбедно управување и непречана контрола и одржување.

Сигурносните уреди и сите инструменти на локомотивата со кои се контролира безбедноста и сигурноста на работата, мораат да се заштитат од механичко оштетување и од штетно влијание на вода и прав.

Основните габарити мораат да бидат според соодветниот југословенски стандард.

Член 130

Издуните гасови при излегувањето во јамската атмосфера не смеат да имаат температура поголема од 70 °C, ниту смеат да содржат повеќе од 0,1 vol. % на CO. Надворешната температура на моторот не смее да биде поголема од 150 °C во условите на траен погон на висечката дизел-хидраулична локомотива.

Член 131

Со висечката дизел-хидраулична локомотива за време на возењето се управува од предната кабина. Рачката за управување мора да биде конструирана така што да се враќа во нулева положба.

Член 132

Висечките дизел-хидраулични локомотиви мораат да имаат работна, сигурносна и запирачка (паркирна) кочница, кои дејствуваат преку два независни системи за кочење. Облогите на кочниците не смеат да бидат од пластични материјали, ниту врз база на вештачки смоли.

Член 133

Работната кочница мора да биде конструирана така што да може секогаш да се пушти во дејство и за време на активирањето на сигурносната кочница и на запирачката кочница.

Работната кочница мора да биде регулациона и мора да дејствува врз шината преку погонските тркала. Силата на кочењето на работната кочница мора да го запре возот на наклон од 18° на должина од 15 m при најголемо оптоварување и пропишана брзина на возењето.

Член 134

Со работната кочница мора да биде можно одржување на рамномерна брзина на возењето при најголемо оптоварување и при најголема брзина на возот. Силата на кочењето со сигурносната кочница и со запирачката кочница се остварува со пружина или со тег. При двете кочници клештата на кочницата за време на возењето не смее да ја допира површината за кочење.

Член 135

Сигурносната кочница мора да дејствува автоматски доколку дојде до 30% пречекорување на максималната брзина на возењето. Сигурносната кочница мора да биде конструирана така што да може во секој момент да се пушти во дејство и рачно, од управувачката кабина.

Автоматското кочење мора да дејствува преку два независни системи за кочење.

Кочниците мораат редовно да се одржуваат и мораат да ги исполнуваат следните барања:

1) забавањето не смее да биде поголемо од 9,81 m/s²;
2) времето на активирање при автоматско дејство на кочницата не смее да биде над 0,3 s;

3) времето на активирање при рачно дејство на кочницата не смее да биде над 0,7 s.

Запирачката кочница мора во најнеповолна ситуација да го закочи возот со фактор на сигурност од 1,5.

Член 136

Возот на висечка дизел-хидраулична локомотива мора да биде опремен со соодветни противпожарни уреди со автоматско дејство што можат да се активираат и рачно од управувачката кабина. Во кабината на локомотивата мора да има и апарат за рачно гаснење достапен од двете страни на локомотивата.

Член 137

Управувачката кабина со седиштето мора да обезбедува добра видливост на транспортната траса за време на возењето, контрола на инструментите и сигурно управување со висечката дизел-хидраулична локомотива.

Член 138

На кабината мора да биде монтиран фар, кој осветлува на оддалеченост од 15 m со јачина од 41 lux.

Во кабината мора да има звучна сигнализација, која јасно се слуша и на оддалеченост од 30 m.

Член 139

Влегување во кабината и излегување од кабината мора да биде можно од двете страни.

Член 140

Деловите на уредот за пренос на влечната сила помеѓу кабината, висечката дизел-хидраулична локомотива и возните единици мораат да имаат најмалку десеткратна сигурност, со оглед на најголемите статички оптоварувања за време на возењето.

Факторот на сигурност од став 1 на овој член важи и за сите делови на уредот за обесување.

Член 141

Висечката дизел-хидраулична локомотива мора да има инструменти за мерење на работното време, брзината на возењето, притисокот во системот за кочење и на работниот притисок во хидрауличниот систем, како и таблица со технички податоци. На секој погонски мотор мора да биде втиснат фабричкиот број и фирмата односно називот или знакот на производителот.

Член 142

Превоз на луѓе со висечка дизел-хидраулична локомотива не смее да се врши ако одделни делови на постројката се во дефект, особено кочниците и врзвните и носечките елементи, ако се истрошени погонските тркала, ако истечува гориво или масло и мазиво, ако е неисправен системот за управување, ако е оштетен системот за ладење и пречистување на издуните гасови, ако концентрацијата на јагленмоноксид е поголема од дозволената, ако е оштетена возната шина и уредот за водење, или е расипан системот за гаснење, ако се неисправни уредите за сигнализација и осветление, ако е оштетен заштитниот покрив на кабината и слично.

5. Влечно јаже

Член 143

Влечното јаже мора да ги исполни условите од чл. 211 до 216 на овој правилник.

6. Шинска пруга

Член 144

Профилот на шинската пруга мора да биде I 140 E или некој друг профил во согласност со соодветниот пропис за југословенскиот стандард. При најголемото статичко оптоварување шината мора да има фактор на сигурност најмалку 3.

Член 145

Максималното отстапување на шината од правецот по хоризонтала може да изнесува 1,5°, а по ветикала 7°. Во кривини поголеми од 14° шините мораат да бидат круто споени. На вертикалните кривини поголеми од 7° се употребуваат закривени шини.

Минималниот полупречник на кривината на шините изнесува 4 m за хоризонтални и 10 m за вертикални кривини.

Член 146

Спојните елементи на шините и на уредите за обесување мораат да имаат фактор на сигурност 3 според максималното статичко оптоварување. При димензионирањето мора да се обезбеди и трајна динамичка носивост. Уредите за обесување мораат да се конструираат така што да допуштаат хоризонтална и вертикална регулација на шината по правецот. Шините мораат да бидат обесувани на краиштата. Хоризонталните кривини мораат да бидат зацврстени и во радијален правец. На рамните делници на пругата, на меѓусебно растојание од 24 m мораат да бидат поставени макари за влечното јаже. Влечното јаже не смее да се слизне од макарите.

Член 147

Шината може да се обесува и на подградата на јамски просторин, со тоа што ова оптоварување да не изнесува повеќе од 1/3 од носивооста на подградата и да не предизвикува нејзино попуштање и поместување.

Член 148

Пред пуштањето на пругата во работа, уредите за обесување и подградата мораат да се испитаат под оптоварување кое изнесува 25% повеќе од оптоварувањето при нормален превоз. Испитувањето со оптоварена возна единица, обесувањето и приклучувањето на единица на воз, како и преземањето на сигурносни мерки, се вршат според упатството на производителот на опремата.

7. Свртници**Член 149**

Свртниците мораат да бидат блокирани во крајните положби, така што при превозот да не можат самите да се активираат. На отворените правци мораат да постојат граничници кои го спречуваат испаѓањето на возот од шината. Положбата на свртницата мора да се гледа од оддалеченост на која уште е можно навремено да се запре возот.

Член 150

Свртниците мораат да бидат изработени така што да е можно непречено минување на целата композиција.

Свртницата мора да биде зацврстена најмалку на три места за да биде стабилна во сите положби.

8. Сигнално-сигурносни уреди**Член 151**

Уредите за кочење на возот со висечка дизел-хидраулична локомотива мораат да бидат зад возните единици, а при погонот со вител и со бесконечно јаже со еден воз или со два воза – на понискиот крај на возот. Ако наклонот на трасата се менува при погонот со вител и со бесконечно јаже со еден воз или со два воза, уреди за кочење мора да има на двата краја на возот. Уредите за кочење на висечката дизел-хидраулична локомотива мораат да се активираат кога брзината е поголема од 30% од максимално дозволена брзина, а при едношинска висечка пруга – ако брзината е од 2,8 до 3,2 m/s.

Уредите за кочење мораат да запрат откачен дел на воз и при наклон од 12° на должина пократка од 11 m.

Член 152

По целата должина на транспортната траса на едношинска или двошинска висечка пруга мора да биде овозможен прекин на погонот од возот, освен при далечинско управуван воз. Од погонската машина на едношинска или двошинска висечка пруга мора јасно да се гледа сигнализацијата на положбата на свртниците и на вратите. Свртниците и вратите можат да се управуваат автоматски или полуавтоматски ако знакот се дава рачно, додека затворањето и отворањето е автоматско.

На предниот и задниот крај на возот мора да постои светлосен или звучен сигнален уред со досег од најмалку 50 m. Уредите на затезната и повратната станица мораат соодветно да се заштитат.

На повратната станица мора да се заштити макарата по должината на налегнувањето на јагето. На видно место пред станиците мораат да бидат истакнати табли со ознаки.

Звучните и светлосните сигнали мораат да бидат исти како и кај другите транспортни средства за превоз на луѓе.

Член 153

На шинската пруга мораат да се наоѓаат гранични прекинувачи кои го исклучуваат погонот на машината при допир со нив.

Член 154

Тегот на затезната станица мора да има гранични прекинувачи кои ја сигнализираат положбата на тегот. Горна положба е при максимална сила во јагето, а долна

на 300 mm над подот на просторијата на затезната станица.

Член 155

По должината на трасата на пругата на висечката дизел-хидраулична локомотива мора да се постави сообраќајна сигнализација која го предупредува машинистот на кривините, станиците, стеснувањата на профилите, свртниците, вратите, раскрсниците и слично.

Член 156

На раскрсница со споредни пруги мораат да се постават знаци за предупредување дека е забрането влегувањето на воз од споредна пруга при наидувањето на воз по главната пруга.

9. Воzeње**Член 157**

Најголемата дозволена брзина на возењето на висечка дизел-хидраулична локомотива е 2 m/s. Дозволено е поминување на воз и низ вентилациони врати под услов:

1) брзината на возењето да е најмногу 1 m/s;

2) да е обезбедено сигурно отворање и затворање на вратите;

3) да е обезбедено доволно растојание помеѓу вратите: $l = \text{должина на возот} + 30 \text{ m}$;

4) да е обезбедено прописно обесување на пругата. Брзината на возот мора да се намали на најмногу 1 m/s и во кривини еднакви или поголеми од 45° и по наклони поголеми од 18°.

Член 158

Влегувањето во воз и слегувањето на работниците од воз се дозволени само кога возот стои. Во возната единица смеат да бидат само определен број лица. Запоседнатоста на возната единица мора да биде симетрична, со оглед на нејзиниот надолжен правец.

Член 159

Во случај на опасност, возот мора да се запре.

Член 160

Возот смее да се задвижи дури откако ќе се добие договорениот сигнал. За време на возењето се следи јачината на возната сила и сигнализацијата на положбата на свртниците и вратите. При ненадејно зголемување на влечната сила возот мора да се запре и да се установи причината за тоа.

Член 161

За превозот на луѓе по горна шина, за секој вид превоз мора да се направи посебно упатство.

10. Контроли и проверки**Член 162**

Во прегледите од чл. 163 до 165 на овој правилник се водат книги во кои се внесуваат наодите од тие прегледи.

Член 163

Еднаш дневно мораат да се прегледаат: пругата, уредите за обесување, возните единици, водењето на влечното јаже, свртниците и сите управувачки сигнални уреди, како и погонската машина.

Член 164

Еднаш седмично мораат да се прегледаат истрошеноста на јаженицата и влечното јаже при брзина на движењето на јагето од 0,3 m/s.

Член 165

Еднаш месечно мораат да се прегледаат сите уреди за кочење, при што мора да се провери пропишаната статичка сила на кочењето.

Погонскиот уред мора да се одржува според упатството на производителот.

Секој месец мора да се провери составот на издувните гасови. Секои четири месеци мора да се провери фун-

кионалноста на противпожарните уреди. Еднаш годишно мора да се промени средството за гаснење на пожар.

Член 166

Уредите за превоз на луѓе мораат да имаат потврда за прегледот што ја издава стручна организација, регистрирана за таа дејност.

За шините, уредите за обесување, спојните елементи, возните единици и влечното јаже мора да се изработи пресметка според затезната цврстина, за темелите на машината - пресметка на стабилноста, а за влечното јаже - и пресметка на издолжувањето.

VI. ПРЕВОЗ НА ЛУЃЕ ПО ДОЛНА ШИНА

Член 167

Покрај барањата од чл. 109, 111 и 114 на овој правилник, јамските простории за превоз на луѓе по долна шина не смеат да имаат наклон поголем од 45°.

Член 168

Станиците мораат да се опремаат така што при влегувањето во воз и слегувањето од воз да се спречи опасноста од допир со влечното јаже.

Станиците мораат да бидат осветлени и да имаат телефонска врска со управувачот на вителот.

Член 169

Габаритните мери на станиците мораат да им одговараат на мерите од чл. 115 и 117 на овој правилник.

Член 170

Возните единици мораат да им одговараат на условите за превоз по пруга, со минимален полупречник на хоризонтална кривина од 4 m и на вертикална од 20 m и со растојание помеѓу шините од 250 mm или 400 mm.

Член 171

Дозволената бруто маса на транспортните единици и нивниот број се определуваат зависно од моќноста на погонот и од транспортната траса.

Член 172

Возните единици мораат да бидат сигурно водени по пругата со помош на водечки макари.

Член 173

Возот мора да има уред за кочење, кој го запира на должина до 15 m при оптоварување кое е дозволено за максимален наклон на пругата, ако брзината на возењето се зголеми над 3 m/s.

Нормалната брзина на возењето е 2 m/s.

Член 174

Техничките барања за градење на возни единици мораат да бидат исполнети според чл. 119 и 121 на овој правилник.

Член 175

Влечното јаже мора да ги исполни условите од чл. 211 до 215 на овој правилник.

Член 176

Пругата мора да биде изработена од профилиран челик, според соодветниот југословенски стандард.

За пруги со растојание на шините од 250 mm дозволе-ниот напречен наклон е 11°, а за пруга со растојание на шините од 400 mm дозволе-ниот напречен наклон е најмногу 17°.

Член 177

Свртниците мораат да им одговараат на условите пропишани во чл. 149 и 150 од овој правилник.

Член 178

Сигнално-сигурносните уреди мораат да им одговараат на условите пропишани во чл. 152, 153 и 154 од овој правилник.

Член 179

Техничките услови за возење мораат да бидат исполнети според чл. 157 и 158 од овој правилник.

Член 180

Дневно мораат да се контролираат системот за водење на возните единици по пругата и дозволе-ниот напречен наклон на пругата, возните единици, свртниците, погонската машина и сите управувачки сигнални уреди.

Член 181

Неделно мораат да се прегледаат влечното јаже при брзина на јаже-то од 0,3 m/s, истрошеноста на јаженицата и затезната станица.

Член 182

Еднаш месечно мораат да се прегледаат сите уреди за кочење и да се проверува статичката сила на кочењето.

Еднаш месечно мора да се прегледа шинската пруга, посебно во кривините и на наклонетите делници.

Член 183

За прегледите од чл. 180 до 182 на овој правилник се водат книги, во кои се внесуваат наодите од тие прегледи.

VII. ПРЕВОЗ НА ЛУЃЕ СО ЈАМСКА ШИНСКА ЖИЧЕНА ЖЕЛЕЗНИЦА СО СЕДИШТА

Член 184

Условите пропишани со овој правилник се однесуваат на јамски шински жичени железници:

- 1) со влечно јаже и висечки седишта;
- 2) со влечно јаже и фиксни седишта;
- 3) со влечен синцир и фиксни седишта.

1. Јамски простории

Член 185

Најголемиот наклон за употреба на јамска шинска жичена железница со влечно јаже и висечки седишта е 18°, за шински жичени железници со влечно јаже и фиксни седишта 25°, а за шински жичени железници со влечен синцир и фиксни седишта - до 40°.

Член 186

Кривини се дозволени во хоризонтални делници, каде што минималниот полупречник е 4 m. Напречниот профил на јамската просторија мора да биде изработен според соодветниот југословенски стандард. Минималното растојание помеѓу две влечни јажиња или влечни синцири е 0,9 m при минимална широчина на јамската просторија од 2,5 m и при минимална височина од 2,6 m.

Член 187

За погонската станица мора да се изработи просторија со најмала големина од 4,2 m · 3,1 m и со должина од 10 m. За повратната станица е потребна просторија со најмал пресек од 4,2 m · 3,1 m и со должина од 15 m.

Член 188

На влезните и слегувачките станици е потребно да се обезбеди и простор за сместување на седиштата кај шинска жичена железница со влечно јаже и со слободно висечки седишта.

Јамската просторија мора да биде сува.

2. Влезно-слегувачки станици и кривини

Член 189

Станиците на јамска шинска жичена железница мораат да имаат соодветни платформи. Врвот на платформата мора да биде 300 до 500 mm под седиштата. Платформата мора да биде најмалку 4 m долга и 0,7 m широка. На платформата не смее да се остава материјал или алат. Површината на платформата не смее да биде лизгава.

Станиците на јамска шинска жичена железница со слободно висечки седишта мораат да бидат хоризонтални.

Член 190

Кривините на транспортната траса на јамска шинска жичена железница со висечки седишта мораат да бидат во хоризонтални делници. Полупречникот на кривината мора да изнесува најмалку 4 m

Член 191

Пред станиците на јамска шинска жичена железница е потребно да се постават добро видливи табли со ознаки на станиците така што луѓето да можат навремено да се подготват за слегување.

Станиците и кривините мораат да бидат осветлени.

Член 192

На станиците на јамска шинска жичена железница со висечки седишта е потребен доволно голем простор за сместување на седиштата.

На крајните станици мора да се наоѓа сигурносен уред кој спречува возење на луѓе надвор од местата за слегување.

3. Носечка конструкција за водење на влечното јаже**Член 193**

Носечките елементи на јамската шинска жичена железница, што служат за наместување на макарите мораат да бидат конструирани така што да можат брзо да се приспособат кон промените по правецот и височината.

Член 194

Факторот на сигурност на јамската шинска жичена железница мора да биде најмалку 3 спрема максималните оптоварувања кај нормален превоз на луѓе. Материјалите за конструкција на јамска шинска жичена железница мораат да бидат со гарантирани карактеристики.

Член 195

Пречникот на носечките макари на јамската шинска жичена железница е поголем најмалку 10 пати од пречникот на влечното јаже. При димензионирањето на пречникот на носечката макара е потребно да се земе предвид и површинскиот притисок врз неговата облога, за да не дојде до абене на јажето.

На отклоните од правецот се поставуваат слогови од две или повеќе макари. Макарата мора правилно да го насочува влечното јаже и не смее да го аби.

Облогата на макарите мора да се замени кога ќе се изаби за 1/2 од пречникот од јажето.

Член 196

Растојанието помеѓу влечното јаже мора да изнесува најмалку 900 mm при едновремено возење во двата правци.

Височината на влечното јаже мора да биде толкава што под седиштата да има слободна височина од најмалку 500 mm, а најмногу 1.000 mm, мерено од долниот раб на седиштата. Оваа височина на влезно-слегувачките платформи и на кривините мора да се намали за да овозможи безбеден и непречен достап.

Член 197

Габаритите на јамската шинска жичена железница мораат да имаат најмалку 200 mm слободно растојание од подградата. Лицето што се вози мора да биде оддалечено од подградата најмалку 300 mm, а исто толку и од лицето што се вози во другиот правец. Габаритите на јамската шинска жичена железница мораат да бидат оддалечени од друго транспортно средство за превоз на луѓе во јамата најмалку 600 mm.

4. Носечка конструкција за водење на влечниот синџир**Член 198**

Влечниот синџир на јамската шинска жичена железница виси преку водечките колички на шинската пруга. Избор на профил на шинска пруга се врши според соодветниот југословенски стандард.

Шината мора да се заврсти со минимални растојанија помеѓу составните делови.

Пругата и нејзините носачи мораат да имаат фактор на сигурност најмалку 3.

Член 199

Седиштата на јамската шинска жичена железница се обесуваат на синџирот под водечката количка. На премините од рамен дел во кос, синџирот не смее да се лизга по шинската пруга. На пруга по која количката се движи нагоре постојат уреди кои го спречуваат поместувањето на количката во спротивен правец. Оддалеченоста меѓу нив смее да биде до пет пати поголема од оддалеченоста помеѓу седиштата.

Член 200

Водечката количка и обесувањето на седиштата не смеат да го попречуваат синџирот при преминувањето преку погонскиот и повратниот синџирник.

5. Погонска постројка**Член 201**

При јамските шински жичени железници погонската постројка се наоѓа во горната точка на транспортната траса.

Член 202

Погонската постројка мора да има автоматски уред за кочење – кочница за запирање и придржување, која се активира при 15% поголема брзина од максималното дозволено. Силата на кочењето кај кочницата за запирање мора да биде најмалку 1,5 пати поголема од максималната влечна сила на погонската постројка. Кочницата за придржување мора да ја запре шинската жичена железница ако поради која и да било причина се зголеми брзината на возењето.

Член 203

Анкерите во фундаментот на погонската постројка се димензионираат со сигурносен фактор најмалку 3 спрема максималното оптоварување на погонската постројка.

Член 204

Конструкцијата на погонската машина дозволува едностранно преминување во брзина од 0,3 m/s, која е потребна за преглед на влечното јаже.

Член 205

Пречникот на погонската макара мора да биде поголем 1000 пати од пречникот на најдебелата жица на влечното јаже или 80 пати поголем од пречникот на влечното јаже, ако цврстината на жиците е 1570 N/mm². При цврстина на жиците од 1770 N/mm² пречникот на погонската макара изнесува 1200 помножено со пречникот на најдебелата жица или 100 помножено со пречникот на влечното јаже. Притисокот врз облогата на макарата мора да биде во дозволените граници и претставува дополнителен услов при определувањето на пречникот на макарата.

Член 206

Сигурносниот фактор при димензионирањето на погонската постројка мора да биде најмалку 3.

6. Повратна и затезна станица**Член 207**

Повратната станица на шинската пруга мора да овозможува поместувања поради истегнувањето на влечното јаже или на синџирот. При прекин на влечното јаже или на синџирот или на затезното јаже повратната станица не смее да падне на под. Повратните и затезните станици мораат да се заштитат од допир.

Затезното јаже или синџирот со затезниот тег мора да има фактор на сигурност најмалку 6 спрема максималното статичко оптоварување.

Член 208

Анкерите во темелот на затезната станица мораат да имаат фактор на сигурност најмалку 3 при максимално оптоварување и нормално возење.

Член 209

Пречникот на повратната макара мора да биде поголем 80 пати од пречникот на влечното јаже при цврстина на жиците од 1570 N/mm^2 и 100 пати поголем од пречникот на влечното јаже при цврстина на жиците од 1.770 N/mm^2 .

Член 210

Сигурносниот фактор при димензионирањето на конструкцијата на повратната и затезната станица мора да биде најмалку 3.

7. Влечно јаже

Член 211

Влечни јажиња според овој правилник се јажињата за општи цели според соодветниот југословенски стандард, а испитувањето на јажињата мора да се врши како за јажиња за извозни постројки во рударството. Јажињата мораат да бидат суви и заштитени од корозија. Краевите на влечното јаже можат да се преплетат според југословенскиот стандард, за долг плет G.

Член 212

Факторот на сигурност на влечното јаже мора да биде најмалку 6 спрема најголемото оптоварување при нормален превоз. Дозволена е употреба на жици со цврстина од 1.570 N/mm^2 или од 1.770 N/mm^2 .

Најмалиот пречник на влечното јаже е 16 mm.

Пречникот на жиците на влечното јаже во надворешните слоеви мора да биде најмалку 1 mm.

Член 213

Преглед на влечното јаже се врши еднаш дневно, неделно и месечно. Месечниот преглед на влечното јаже се врши при брзина на возењето од $0,3 \text{ m/s}$. Прегледот на јаже се врши визуелно при добра осветленост. Резултатите од прегледот се внесуваат во книгата на периодичните прегледи на шинската жичена железница.

Член 214

Влечното јаже мора да се замени:

- 1) ако неговата носивост се намалила за повеќе од 15%;
- 2) ако е деформирано;
- 3) ако пречникот на надворешните жици е намален поради абенење за повеќе од половина.

Член 215

Во влечното јаже, на определена должина, смее да има прекинати жици, и тоа:

- 1) на должина од $500.d$, најмногу 25% од пресекот на јаже;
- 2) на должина од $40.d$, најмногу 12% од пресекот на јаже;
- 3) на должина од $6.d$, најмногу 6% од пресекот на јаже; каде што $e: d$ - пречник на јаже, во mm.

Член 216

По една година на употреба влечното јаже мора да се прегледа по секои шест месеци со дефектоскоп и да се установи состојбата на јаже.

За прегледот од став 1 на овој член мора да се обезбеди извештај од организацијата на здружен труд регистрирана за испитување.

8. Влечен синцир и синцирник

Член 217

За влечење може да се употреби членест калибриран влечен синцир. Сигурносниот фактор мора да биде најмалку 6, со оглед на максималното статичко оптоварување. Влечниот синцир мора да биде заштитен со мазиво. Еднаш месечно се контролира издолжувањето на влечниот синцир и неговото абенење.

Член 218

Влечниот погонски синцирник мора да биде монтиран на горниот крај на јамската шинска жичена железница со влечен синцир за да биде влечниот дел на синцирот што пократок.

Уредот за водење на влечниот, водечкиот и повратниот синцир мора да биде така изведен што синцирот да не може да испадне.

Еднаш месечно мора да се прегледа допирот помеѓу влечниот синцирник и влечниот синцир. Влечниот синцир налегнува врз влечниот синцирник во подножјето на забот.

9. Седишта

Член 219

Седиштата мораат да бидат со лесна конструкција и со носивост од 90 kg ако факторот на сигурност е 3. Од седиштата мора да биде овозможена добра видливост во правецот на возењето. Оддалеченоста на влечното јаже или на синцирот од површината на седиштата мора да биде најмалку 1,1 m. Седиштата што ќе се задвижат со помош на сила на триење мораат да се конструираат така што да овозможуваат минување низ кривини.

10. Сигнално-сигурносни уреди

Член 220

Јамските шински жичени железници со седишта мораат да ги имаат следните прекинувачи:

- 1) граничен прекинувач пред погонската и повратно-затезната станица, кој го спречува возењето околу погонската и затезната макара;
- 2) граничен прекинувач, кој го ограничува одот на тегот или на повратната станица;
- 3) исклопни прекинувачи на кривините и на свијоците поголеми од 10° ;
- 4) потезни прекинувачи за безбедно запирање на погонот на дофат на секое лице за време на возењето.

Член 221

На командната табла на погонската машина, по правило, мораат да се добијат сите сигнали за причината и за местото на дефектот.

Член 222

Функцијата на сите командни рачки, тастери и прекинувачи мора да биде јасно означена со натпис, скица, шема или на друг начин.

Член 223

Погонската и повратно-затезната станица и влезно-излезните станици мораат меѓусебно да бидат поврзани со телефон и со сигнални уреди.

Член 224

Влезно-излезните станици мораат да бидат постојано осветлени. Трасата на јамската шинска жичена железница мора да биде доволно осветлена, така што навремено да може да се забележи секоја препрека.

Член 225

Влезот во јамската шинска жичена железница со седишта се регулира со семафор или со соодветна врата. Црвен сигнал значи забрана на употреба на транспортното средство за превоз на луѓе во јама.

Член 226

Јамската шинска жичена железница мора да има уред кој го спречува движењето на јамската шинска жичена железница во спротивен правец. За време на работата на јамската шинска жичена железница со седишта, на сите достапни ходници мораат да бидат запалени сигналните светла и истакнат натписот: „Шинска жичена железница“.

Член 227

Погонската и повратно-затезната станица мораат да бидат заградени. На повратната станица мора да се постави заштита околу повратната макара и јаже.

11. Возење со шинска жичена железница со седишта

Член 228

На станицата на јамската шинска жичена железница мора да биде означен правецот на движењето. Во сите

влезни и слегувачки платформи мораат да се истакнат упатства и знаци за предупредување.

Член 229

Приодите кон транспортната траса мораат да се означат со табли, кои предупредуваат за превозот на луѓе.

Член 230

Местото за слегување мора да се обележи со табла најмалку 15 m пред неговата локација. Табли со предупредувања ги означуваат и кривините, влезно-слегувачките места, како и други поединости на транспортната траса.

Член 231

Премин преку транспортната траса за време на возењето на јамската шинска жичена железница не е дозволен.

Член 232

Брзината на возењето на јамската шинска жичена железница со седишта е до 2 m/s ако седиштата се фиксно врзани за влечното јаже.

Брзината на возењето на јамската шинска жичена железница со висечки седишта е до 3 m/s.

Член 233

Меѓусебното растојание на седиштата на јамската шинска жичена железница зависи од брзината на возењето на шинската жичена железница. Растојанието помеѓу седиштата мора да биде најмалку 5 v, а најмалку 10 m, каде што е v – брзина на возењето во m/s.

Член 234

Работите на одржувањето на јамската шинска жичена железница се вршат кога јамската шинска жичена железница не работи и при блокиран главен прекинувач.

Член 235

Ако јамската шинска жичена железница не работела подолго од два дена, транспортната траса пред редовното возење мора да се прегледа, и кога ќе се установи исправност на транспортната траса, шинската жичена железница може да се пушти во погон.

11. Прегледи на јамската шинска жичена железница

Член 236

Прегледите на јамската шинска жичена железница се дневни, неделни, месечни и генерални.

Резултатите од прегледите се внесуваат во книгата на периодичните прегледи.

Генералниот преглед на јамската шинска жичена железница го врши регистрирана стручна организација на здружен труд по пет години на редовна работа на шинската жичена железница.

Член 237

Еднаш дневно мора да се прегледа: водењето на влечното јаже, влечното јаже, погонските машини, сигналните уреди, прекинувачите, кочниците и слободните габарити на просторијата.

Неделно мора да се прегледа абењето на сите макари, како и на сите уреди од сав I на овој член.

Член 238

Еднаш месечно мораат да се прегледаат: абењето на триечките облоги на седиштата, абењето на шинската пруга, абењето на влечниот синџир, исправноста на сигурноста кочница, состојбата на темелите и анкерите, како и што е предвидено со неделниот преглед.

VIII. ПОМОШНО ЈАЖЕ ЗА ДВИЖЕЊЕ НА ЛУЃЕ

Член 239

Помошното јаже за движење на луѓе се употребува како помош на работниците при движење нагоре во коси јамски простории со наклон до 30°.

Одделението за минување мора да биде изработено така што да може по него сигурно да се движи. Растојанието помеѓу работниците мора да изнесува најмалку 5 m. Комплетната траса мора да биде осветлена.

Член 240

Брзината на јажењето е најмногу 1 m/s. Копците за влечното јаже мораат да бидат едноставни и мораат да се отворат штом работникот ќе го испушти лостот на копчето.

Член 241

Пред погонската машина, која по правило е монтирана на повисока кота на јамската просторија, мора да постои граничен прекинувач кој ја запира погонската машина ако работникот не се отпегла навремено.

Член 242

Погонската и повратната станица мораат соодветно да се осигураат.

Член 243

Јажењето мора да биде спроведено покрај страната на просторијата на соодветна височина и водено преку макари. Долното јаже мора да биде најмалку 0,5 m над подот на просторијата.

Член 244

Јажењето мора да се замени ако неговата носивост поради истрошеност или дефекти се намали за повеќе од 25%.

Член 245

Еднаш дневно е потребно да се контролираат водењето на влечното јаже и уредот за втоматско запирање на погонот.

Неделно мораат да се прегледаат: влечното јаже, погонскиот уред и уредот на повратната станица.

IX. ПРЕВОЗ НА ЛУЃЕ СО БЕСШИНСКИ ВОЗИЛА ВО НЕМЕТАНСКИ ЈАМИ

1. Јамска просторија и траса

Член 246

Јамска просторија во која се движи бесшинско возило мора да биде најмалку 1 m поширока од најголемата широчина на возилото. Ако по таа просторија се движат две или повеќе возила, потребно е да се изработат проширувања кои овозможуваат разминување.

Јамската просторија во која се превозуваат луѓе мора да биде најмалку 0,6 m повисока од највисокиот дел на возилото. Подот на просторијата мора да биде рамен, без поголеми вдлабнатини и не смее да биде лизгав.

Член 247

Јамските простории можат да бидат хоризонтални или коси. Големината на наклонот на просторијата зависи од техничките карактеристики на возилото и од климатските и други услови.

Член 248

Во страната на јамската просторија во која се превозуваат луѓе, на секои 50 m мора да се изработи засолниште, освен ако просторијата има таков профил што да има посебно одделение за минување на луѓето со најмало растојание од 0,7 m помеѓу страната на ходникот и најиздадените делови на превозното средство.

2. Станици

Член 249

Секоја станица мора да биде јасно обележена и опремена со упатства за превоз на луѓе и со ред на возењето.

Член 250

Должината на станицата мора да биде определена според должината на возилото за превоз на луѓе и мора да биде најмалку 5 m подолга од должината на возилото. Минимална широчина од страните на станицата до најиздадениот дел на возилото изнесува најмалку 2 m. На ста-

ницата мора да биде определен простор на кој луфето мораат да чекаат на превоз.

3. Конструкција на возилото

Член 251

Бесшинското возило за превоз на луѓе со дизел-погон, пред да се пушти во погон, мора да биде снабдено со потврда за подобноста за употреба во неметански јами.

Потврдата од став 1 на овј член се издава на образецот „П“, кој е отпечатен кон овој правилник и е негов составен дел.

Член 252

За погон на возилото, по правило, се употребуваат четири тактни дизел-мотори со идниректно инјектирање на гориво (двостепено согорување) или мотори со директно инјектирање на гориво.

Член 253

Отворот на издувната цевка на дизел-моторот мора да биде насочен нагоре, така што издувните гасови да не ги загрозуваат непосредно луфето во возилото.

Деловите на издувната цевка што се загреваат мораат да бидат заштитени од допир, а на цевката мора да постои отвор за земање проби на издувните гасови.

Во издувните гасови не смее да има повеќе од 0,1 vol. % на CO.

Член 254

Секое возило мора да има контакт-брава, со која се спречува палење на моторот од неповикани лица.

Член 255

Нафта се доведува низ фиксирани метални цевки. Ако цевките се флексибилни, мораат да имаат метална араматура. Затвораот на резервоарот за гориво мора да го спречува неконтролираното излевање на горивото.

Член 256

Резервоарите за гориво се изработуваат според соодветните југословенски стандарди.

Член 257

Отворот за полнење на резервоарот мора да биде изработен и наместен така што горивото при полнењето да не може да дојде до тешко пристапните места или до жешките делови на возилото и на моторот.

Член 258

Секое возило за превоз на луѓе мора да има два независни уреди за кочење што лесно се активираат.

Член 259

Факторот на кочењето мора да биде 35% за возилата што се движат по хоризонтални простории со брзина поголема од 25 km/h. За возилата што се движат со брзина помала од 25 km/h факторот на кочењето мора да биде 25%.

Член 260

Возилото мора да има соодветна заштитна покривна конструкција.

Член 261

Влегувањето и слегувањето мора да биде обезбедено од двете страни на возилото, и тоа кога возилото стои.

4. Сигнално-сигурносни уреди

Член 262

Секое возило за превоз на луѓе мора да има уред за звучна сигнализација и фарови со долго и соборено светло

на предната, како и посебно светло на задната страна на возилото. На покривот мора да постои ротирачка жолта светилка. Возилото мора да има уреди и прибор за гасење на пожар и прибор за брза помош.

Член 263

Возилото мора да има седишта.

Член 264

На командната плоча во кабината мора да биде вграден брзиномер со ознака за максимално дозволената брзина, а ако дозволената брзина е поголема од 15 km/h – и тахограф.

Член 265

Јамските простории по кои се превозуваат луѓе мораат на раскрсниците да бидат опремени со светлосно-сигнални уреди, сообраќајни знаци или со комбинирани уреди.

Член 266

За сигнализација се употребуваат овие сигнали:

- 1) сигнал со црвена боја – забранет превоз;
- 2) сигнал со зелена боја – дозволен превоз до наредниот сигнал.

За сигнализација на раскрсниците и станиците се користат семафори или сообраќајни знаци.

5. Возење

Член 267

Брзината на возењето зависи од карактеристиките на возилото и од квалитетот на подот на просторијата, а не смее да биде поголема од 15 km/h.

Возилата на дизел-погон со кои се превозуваат луѓе на подолги растојанија, и кога е потребно да се превозуваат поголем број луѓе, ако квалитетот на просторијата тоа го допушта, можат да се движат и со брзина поголема од 15 km/h, а најмногу до 30 km/h.

Член 268

За превозот на луѓе со возила со дизел-мотори мора да се изработи посебно упатство.

6. Контрола на издувните гасови

Член 269

Во јамските простории по кои се превозуваат луѓе со возила со дизел-мотори мораат да се вршат хемиски анализи на воздухот и индицирање на издувните гасови.

Член 270

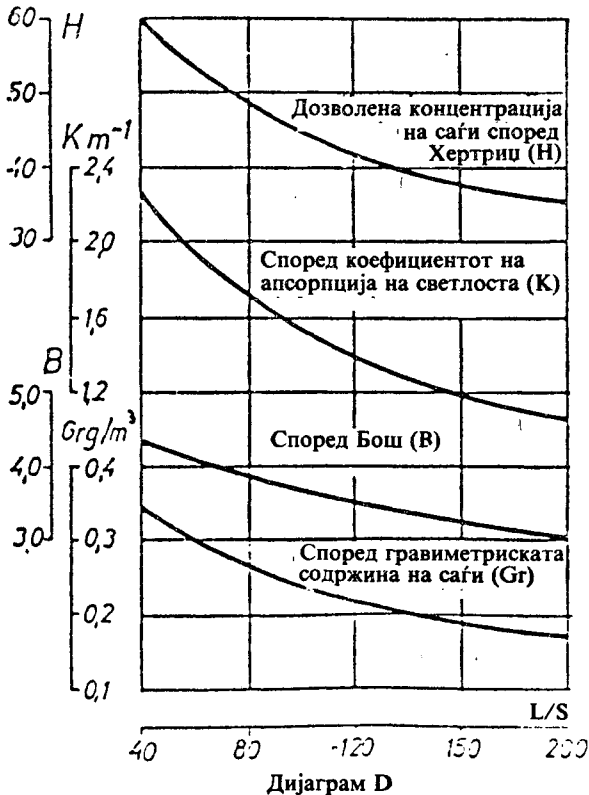
Секојдневно пред почетокот на возењето на луфето мора да се врши индицирање на јагленмоксидот во издуваните гасови на возилото пред пречистувачот на издувните гасови. Ако концентрацијата на јагленмоксидот во издувните гасови е поголема од 0,12 vol. %, возилото мора да се исклучи од употреба.

Член 271

Секон три месеци мора да се провери температурата на издувните гасови и да се определи содржината на саѓи во нив.

Содржината на саѓи во издувните гасови на дизел-моторите што се употребуваат во рударските јамски простории смее да изнесува најмногу 50% од граничната вредност според дијаграмот D:

ГРАНИЧНИ ВРЕДНОСТИ НА САЃИТЕ ВО ИЗДУВНИТЕ ГАСОВИ НА ДИЗЕЛ-МОТОРИТЕ

Легенда:

1) Вредностите на кривата H претставуваат прозрачност на мострата на издувниот гас на дизел-моторот во апаратот Хертриц, а се движат од 1 (целосно прозрачна мостра) до 100 (непрозрачна), па можат да се изразуваат со процент.

2) Вредностите на кривата B претставуваат зацрнување на филтер-хартријата во апаратот Бош при протекот на определено количество гасови, а се движат од 1 (гас без содржина на саѓи) до 10 (целосно зацрнет филтер).

Содржината на саѓи се определува по методата на Хертриц и по методата на Бош, според коефициентот на апсорпција или гравиметриски.

Мерењата за определување на содржината на саѓи се вршат при бројот на вртежите на работилката на моторот кој изнесува 45% од максималниот број на вртежите на работилката на моторот.

Член 272

Еднаш годишно мора да се изврши хемиска анализа на издувните гасови на дизел-моторот.

Со хемиската анализа мора да се определи и содржината на кислород (O₂), јаглендиоксид (CO₂), јагленмоноксид (CO), сулфурдиоксид (SO₂), азотни оксиди (NO) и алдехиди.

Еднаш годишно мора да се определи и содржината на саѓи според член 271 од овој правилник.

Мострата од издувните гасови се зема пред пречистувачот на издувните гасови.

7. Одржување

Член 273

Во секоја смена е потребно да се преконтролира дизел-возилото, пред се механизмот за управување, кочниците и сигналните уреди.

Резултатите од прегледот се внесуваат во книгата за одржување на возилото.

Член 274

Најмалку шестмесечно мора стручно да се прегледа и провери работата на дизел-моторот и да се измери функционирањето на кочниците.

8. Книги за работата на машините со дизел-мотори

Член 275

За секоја машина со дизел-мотор со која се превозуваат луѓе во јама мора да се води книга за прегледите и одржувањата. Во книгата се запишуваат резултатите од сите извршени прегледи и се внесуваат сите работи врз одржувањето и поправките.

X. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 276

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престануваат да важат одредбите од поглавјето VI. Превоз на работници со транспортери на Правилникот за техничките мерки за превоз со транспортери со лента во рударството („Службен лист на СФРЈ”, бр. 5/73).

Член 277

Овој правилник влегува во сила по истекот на шест месеци од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Бр. 07-93/194
7 октомври 1988 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с. р.

Образец П

ПОТВРДА ЗА ПОДОБНОСТА НА ДИЗЕЛ-МАШИНИ ЗА КОРИСТЕЊЕ ПРИ ПОДЗЕМНИ РУДАРСКИ РАБОТИ ВО НЕМЕТАНСКИ ЈАМИ

I. ОПШТИ ПОДАТОЦИ

За барањето: _____ од
Број на барањето: _____
Предмет на испитувањето: _____
Тип: _____
Производител: _____
Фабрички (инвентарски број): _____
Година на производство: _____
Маќност: _____
Намена: _____
Корисен товар: _____
Број на седишта: _____

II. НАДВОРЕШНИ ДИМЕНЗИИ

Најголема широчина: _____
Најголема височина: _____

III. МОТОР

Број на тактови - директно-индиректно инјектирање на гориво (непотребното да се прецрта): _____
Ладење воздушно - водено (непотребното да се прецрта). Маќност N = kW, број на вртежи n = вграден - не е вграден пречистувач на гасови (непотребното да се прецрта);
пумпа за гориво: број _____ тип _____
пломбирана _____ волумен на цилиндерот L _____

IV. ЕМИСИОНИ ВРЕДНОСТИ

CO %	CO ₂ %	SO ₂ %	NOx %	Алдехиди %
волумен	волумен	волумен	волумен	волумен

При работа без оптоварување.
Потрошувачка на гориво g/kWh, температура на гасовите на излезот °C

При работа под максимално оптоварување
Зацрнување:
при работа без оптоварување:
при работа под максимално оптоварување.

V. КОЧНИЦИ

Хидраулични кочници
 Пневматски кочници
 Ножната кочница дејствува на тркалата, кочење на рамна патека %
 Рачната кочница дејствува на тркалата, кочење на рамна патека %
 Максимална брзина на дизел-машината km/h
 Допуштена брзина на дизел-машината km/h
 Мерач на брзината е - не е вграден (непотребното да се прецрта).
 Мерач на бројот на вртежите е - не е вграден (непотребното да се прецрта).

VI. УГОРНИНА - ПАД

Дизел-машината е димензионирана за најголема угорнина - пад (непотребното да се прецрта).
 Мерач на бројот на вртежите е - не е вграден (непотребното да се прецрта).

Дизел-машината може да се користи на угорнина-пад (непотребното да се прецрта).

VII. СВЕТЛОСНА СИГНАЛИЗАЦИЈА

Дизел-машината сообраќа во еден-два правца (непотребното да се прецрта).
 Дизел-машината има еден-два рефлектора, со кратки и долги светла (непотребното да се прецрта).
 Дизел-машината има еден-два чифта катадиоптери-црвени светла (непотребното да се прецрта).

VIII. ЗАШТИТА ОД ПОЖАР

Вграден е еден - вградени се два апарата за рачно гаснење на пожар со ... kg содржина на средства за гаснење (непотребното да се прецрта).

IX. ЗАКЛУЧОК за подобноста на дизел-машината, која се користи при подземни рударски работи во нематански јами.

Податоци за корисникот
 Податоци за дизел-машината
 Задоволува - не задоволува (непотребното да се прецрта).
 Датум: Потпис на овластениот работник

M. П.

528.

Врз основа на член 16 став 5 од Законот за заштита на животните од заразните болести што ја загрозуваат целата земја („Службен лист на СФРЈ”, бр. 43/86), сојузниот секретар за земјоделство пропишува

ПРАВИЛНИК**ЗА МЕРКИТЕ ЗА СУЗБИВАЊЕ И ИСКОРЕНУВАЊЕ НА БРУЦЕЛОЗАТА КАЈ ГОВЕДАТА, ОВЦИТЕ, КОЗИТЕ И СВИЊИТЕ****Член 1**

Заради сузбивање и искоренување на бруцелозата кај говедата, овците, козите и свињите, се применуваат мерките предвидени со овој правилник.

Член 2

Како заболени од бруцелоза се сметаат говеда, овци, кози и свињи кај кои причинителите на бруцелозата (*Brucella abortus*, *Brucella ovis*, *Brucella melitensis*, *Brucella suis*) се изолираат од секретот, екскретот, крвата, органите или пометнатите фегуци.

Како заболени од бруцелоза се сметаат говеда ако со серолошко испитување, со метода на бавна аглутинација, се утврди дека 1 ml крвен серум содржи 100 или повеќе интернационални единици аглутинин, а со реакција на врзување на комплементот се добие позитивен резултат.

Како заболени од бруцелоза се сметаат свињи ако 1 ml нивни крвен серум содржи 100 или повеќе интернационални единици аглутинин, како и свињи што потекнуваат од запат заразен со бруцелоза кај кои во 1 ml крвен серум ќе се утврдат повеќе од 50 интернационални единици аглутинин и ќе се добие позитивен резултат во реакцијата на врзување на комплементот.

Како заболени од бруцелоза се сметаат овци и кози кај кои во 1 ml крвен серум ќе се утврдат 50 или повеќе интернационални единици аглутинин, со тоа што бавна аглутинација да е изведена во 5% тен раствор на NaCl и ако реакцијата на врзување на комплементот дала позитивен резултат.

Кај запат на говеда, овци, кози и свињи, покрај наведените резултати од лабораториските испитувања, на бруцелоза треба да укажуваат и аниместичките, епизоотолошките и клиничките податоци.

Член 3

Како сомнителни на бруцелоза се сметаат говеда кај кои со серолошко испитување на крвта, со метода на бавна аглутинација, ќе се утврди дека 1 ml серум содржи 30 до 100 интернационални единици аглутинин односно со метода на брза аглутинација ќе се утврди позитивна реакција.

Како сомнителни на бруцелоза се сметаат овци, кози и свињи кај кои со серолошко испитување со метода на бавна аглутинација ќе се утврди дека 1 ml серум содржи 20 до 50 интернационални единици аглутинин, односно со метода на брза аглутинација ќе се утврди позитивна реакција.

Крвта на сите животни кај кои со лабораториско испитување е добиена сомнителна реакција на бруцелоза, како и крвта на животните кај кои е добиен позитивен резултат со метода на бавна или брза аглутинација кој не е потврден со методата на реакција на врзување на комплементот, мора во рок од два месеца најмалку двапати да се прегледа наспоредно со метода на бавна аглутинација и со метода на реакција на врзување на комплементот.

Ако со повторно испитување на крвта на животните сомнителни на бруцелоза се утврди иста или пониска содржина на аглутинин, а методата на врзување на комплементот даде негативен резултат, животните и запатите од кои потекнуваат ќе се сметаат како незаразени.

Ако со повторно испитување на крвта на животните сомнителни на бруцелоза се утврди поголема содржина на аглутинин прибавна аглутинација и реакцијата са врзување на комплементот даде позитивен резултат, животните ќе се сметаат како заболени од бруцелоза.

Во дворови во кои е утврдена позитивна или сомнителна реакција на бруцелоза, задолжителен е преглед на вкупниот број животни во тој двор најмалку двапати во рок од два месеца по утврдувањето на позитивна или сомнителна реакција.

Член 4

На дијагностичко испитување на крвта со метода на бавна аглутинација подлежат најмалку еднаш годишно приплодни говеда и проплодни свињи во општествена сопственост и приплодни говеда и свињи во приватна сопственост ако се наменети за репродукција.

Дијагностичко испитување на приплодни овци и кози по наведената метода се врши зависно од епизоотолошката ситуација.

Член 5

Дијагностичко испитување на говеда, овци, кози и свињи задолжително се врши во следните случаи:

- 1) при пометнување и по истекот од 15 дена од пометнувањето;
- 2) ако кај животните се утврдат клинички знаци на бруцелоза;
- 3) ако при колење или патолошко-анатомски преглед се установат промени карактеристични за бруцелоза;
- 4) ако кај луѓето од тој двор се утврди бруцелоза.

Член 6

Дијагностичко испитување на бруцелоза се врши во специјалистичка ветеринарска организација на здружен труд, орпеделена за тоа.

Член 7

Во дворот и објектот во кои е утврдено сомневање на бруцелоза кај говеда, овци, кози и свињи, ќе се нареди издвојување на сомнителните животни и двоен преглед на нивната крв во рок од два месеца.

Член 8

Во дворот и објектот во кои е утврдена бруцелоза кај говеда, овци, кози или свињи, ќе се наредат следните мерки:

- 1) забрана на движење на заболените животни и заразените стада надвор од заразениот објект и заразениот двор;
- 2) убивање на заразени и на зараза сомнителни овци и кози во заразено стадо;
- 3) присилно колење на заразени говеда;
- 4) кастрација на свињи;
- 5) нештетно отстранување на пометнати фетуси, локци и плаценти;
- 6) нештетно отстранување на мрши од убени животни;
- 7) дијагностичко испитување на бруцелоза на сите животни што можат да се заразат од бруцелоза во тој двор;
- 8) дијагностичко испитување на сите говеда, приплодни сивњи, овци и кози во заразеното место;
- 9) забрана на користење на млеко од заразени стада овци и кози;
- 10) ограничување на користењето за приплод на животни од заразен двор, освен со вештачко осеменување;
- 11) дезинфекција на заразениот објект и заразениот двор и задолжително отстранување на простирката, горните слоеви на земја и нивно закопување;
- 12) пакување и отстранување на шталското губре од заразените објекти.

Член 9

Се смета дека бруцелозата кај говедата престанала во заразениот запат ако по трикратен преглед во растојание од три месеци е добиен негативен резултат и ако во заразениот двор и објект се спроведени сите наредени мерки, под услов третиот преглед да е извршен најдоцна 15 дена по последното телене.

Член 10

Се смета дека бруцелозата кај овците, козите и свињите престанала во заразениот двор ако се извршени сите наредени ветеринарско-санитарни мерки, ако два серолошки прегледа на крвта извршени кај сите животни што можат да заболат од бруцелоза во тој двор, во растојание од еден месец, дале негативен резултат и ако од последниот преглед изминале најмалку 60 дена.

Член 11

За извршувањето на мерките што се предвидени со овој правилник, на органот надлежен за работи на ветеринарството на републиката односно на автономната покраина му се доставуваат податоци за: називот на општината, местото, името или називот на држателот на животни, видот на животните што се подложени на дијагностичко испитување, ознаките на животните, резултатите од дијагностичкото испитување и видот на дезинфекционото средство што е кроистено во заразениот објект и двор.

Член 12

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник претанува да важи Правилникот за мерките за сузбивање и искоренување на бруцелозата кај говедата, овците, козите и свињите („Службен лист на СФРЈ”, бр. 44/84).

Член 13

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Бр. 916/1
3 мај 1989 година
Белград

Сојузен секретар
за земјоделство,
д-р Стево Мирјаниќ, с. р.

529.

Врз основа на член 52 точка 2 од Законот за заштита на животните од заразните болести што ја загрозуваат целата земја („Службен лист на СФРЈ”, бр. 43/86), сојузниот секретар за земјоделство издава

НАРЕДБА

ЗА ЗАБРАНА НА УВОЗОТ ВО СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА И ПРОВОЗОТ ПРЕКУ ТЕРИТОРИЈАТА НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА НА ЧАПУНКАРИ И НА ПРОИЗВОДИ, СУРОВИНИ И ОТПАДОЦИ ПО ПОТЕКЛО ОД ЧАПУНКАРИ ОД РЕПУБЛИКА ИТАЛИЈА

1. Заради спречување на внесувањето во Социјалистичка Федеративна Република Југославија на заразните болести лигавка и шап, се забранува увозот од Република Италија, и тоа од провинциите Брешија, Модена, Наполи, Реџио Емилиа, во Социјалистичка Федеративна Република Југославија и провозот преку територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија на следните пратки:

- 1) живи чапункари (говеда, овци кози и свињи);
- 2) производи, суровини и отпадоци по потекло од чапункари, освен термички обработени конзерви на месо, сурови кози солени со морска сол и третирани со калцирана сода, ако така обработените кози биле лагирани најмалку 30 дена во местото на потеклото и ако во општината на потеклото на кожите и во соседните општини немало лигавка и шап за последните три месеци, термички обработено масно ткиво и волна перена во алкален воден раствор при Ph вредност 10, со додаток на натриум-карбонат во количина од 1,5-2 g на литар и сушена во воздушна струја при температура од 80 °C.

2. Со денот на влегувањето во сила на оваа наредба престанува да важи Наредбата за забрана на увозот во Социјалистичка Федеративна Република Југославија и провозот преку територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија на чапункари и на производи, суровини и отпадоци по потекло од чапункари од Република Италија („Службен лист на СФРЈ”, бр. 24/89 и 28/89).

3. Оваа наредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Бр. 1505/1
31 мај 1989 година
Белград

Сојузен секретар за
земјоделство,
д-р Стево Мирјаниќ, с. р.

530.

Врз основа на член 49 став 4 од Законот за основните права на воените инвалиди и семејствата на паднатите борци („Службен лист на СФРЈ”, бр. 68/81, 41/83 и 75/85), сојузниот секретар за труд, здравство, боречки прашања и социјална политика издава

НАРЕДБА

ЗА УТВРДУВАЊЕ НА МЕСЕЧНИТЕ ПАРИЧНИ ИЗНОСИ НА ЛИЧНАТА ИНВАЛИДНИНА, СЕМЕЈНАТА ИНВАЛИДНИНА И ЗГОЛЕМЕНАТА СЕМЕЈНА ИНВАЛИДНИНА, ДОДАТОКОТ ЗА НЕГА И ПОМОШ ОД СТРАНА НА ДРУГО ЛИЦЕ И НА ОРТОПЕДСКИОТ ДОДАТОК ВО 1989 ГОДИНА

1. Месечните парични износи на личната инвалидна, семејната инвалидна и зголемената семејна инвалидна, додатокот за неа и помош од страна на друго лице и на ортопедскиот додаток, утврдени со Наредбата за конечно утврдување на месечните парични износи на личната инвалидна, семејната инвалидна, додатокот за неа и помош од страна на друго лице и на ортопедскиот додаток за 1988 година („Службен лист на СФРЈ”, бр. 16/89), се зголемуваат спрема порастот на просечниот месечен личен доход во Социјалистичка Федеративна Репуб-

лика Југославија за првите три месеци од 1989 година во однос на 1988 година за 167,1% и од 1 јануари 1989 година изнесуваат:

Група	Динари
I лична инвалидна	
I	1.919.220
II	1.390.870
III	1.052.290
IV	777.100
V	553.320
VI	342.960
VII	232.030
VIII	111.890
IX	83.500
X	56.440

2) семејна инвалидина и зголемена семејна инвалидина:

- за еден корисник на семејна инвалидина (член 36 став 2 од Законот за основните права на воените инвалиди и семејствата на паднатите борци)	124.950
- за еден корисник на семејна инвалидина што тоа право го остварува како член на семејство на паднат борец (член 36 став 3 од Законот за основните права на воените инвалиди и семејствата на паднатите борци)	249.870
- зголемена семејна инвалидина (член 39 од Законот за основните права на воените инвалиди и семејствата на паднатите борци)	666.360
3) додаток за нега и помош од страна на друго лице:	
- за прв степен	1.645.340
- за втор степен	1.265.730
- за трет степен	886.100
4) ортопедски додаток:	
- за прв степен	555.220
- за втор степен	423.750
- за трет степен	272.920
- за четврт степен	132.050

2. Оваа наредба влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 1017
31 мај 1989 година
Белград

Сојузен секретар
за труд, здравство, боречки
прашања и социјална
политика,
Радиша Гачиќ, с. р.

531.

Врз основа на член 24 став 6 од Законот за основните права на носителите на „Партизанска споменица 1941“ („Службен лист на СФРЈ“, бр. 67/72, 40/73, 33/76, 32/81, 68/81, 25/85 и 75/85) и член 25 став 6 од Законот за основните права на борците од Шпанската националноослободителна и револуционерна војна од 1936 до 1939 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 67/72, 40/73, 33/76, 32/81, 68/81, 25/85 и 75/85), сојузниот секретар за труд, здравство, боречки прашања и социјална политика издава

НАРЕДБА

ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ВИСОЧИНАТА НА ОСНОВОТ ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ПОСТОЈАНОТО МЕСЕЧНО ПАРИЧНО ПРИМАЊЕ ВО 1989 ГОДИНА

1. Височината на основот за определување на постојаното месечно парично примање според Законот за основните права на носителите на „Партизанска споменица 1941“ и Законот за основните права на борците од Шпанската националноослободителна и револуционерна војна од 1936 до 1939 година, утврдена со Наредбата за конечно утврдување на височината на основот за определување на постојаното месечно парично примање за 1988 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 16/89), се зголемува спрема порастот на просечниот месечен личен доход во Социјалистичка Федеративна Република Југославија за првите три месеци од 1989 година во однос на 1988 година за 167,1% и од 1 јануари 1989 година изнесува 1.338.310 динари.

2. Оваа наредба влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

5/1 Бр. 1019/89
31 мај 1989 година
Белград

Сојузен секретар
за труд, здравство, боречки
прашања и социјална
политика,
Радиша Гачиќ, с. р.

532.

Врз основа на член 3а став 4 од Законот за боречкиот додаток („Службен лист на СФРЈ“, бр. 67/72, 33/76, 32/81, 68/81 и 75/85), сојузниот секретар за труд, здравство, боречки прашања и социјална политика издава

НАРЕДБА

ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ОСНОВОТ ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА БОРЕЧКИОТ ДОДАТОК ВО 1989 ГОДИНА

1. Височината на основот за определување на боречкиот додаток, утврдена со Наредбата за конечно утврдување на основот за определување на боречкиот додаток за 1988 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 16/89), се зголемува спрема порастот на просечниот месечен личен доход во Социјалистичка Федеративна Република Југославија за првите три месеци од 1989 година во однос на 1988 година за 167,1% и од 1 јануари 1989 година изнесува 1.338.310 динари.

2. Оваа наредба влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

5/1 Бр. 1020/89
31 мај 1989 година
Белград

Сојузен секретар
за труд, здравство, боречки
прашања и социјална
политика,
Радиша Гачиќ, с. р.

533.

Врз основа на член 18 став 6 од Законот за основните права на лицата одликувани со Орден на народен херој („Службен лист на СФРЈ“, бр. 67/72, 21/74, 33/76, 32/81, 68/81, 25/85 и 75/85), сојузниот секретар за труд, здравство, боречки прашања и социјална политика издава

НАРЕДБА

ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ВИСОЧИНАТА НА ПОСТОЈАНОТО МЕСЕЧНО ПАРИЧНО ПРИМАЊЕ ВО 1989 ГОДИНА

1. Височината на постојаното месечно парично примање според Законот за основните права на лицата одликувани со Орден на народен херој, утврдена со Наредбата за конечно утврдување на височината на постојаното месечно парично примање за 1988 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 16/89), се зголемува спрема порастот на просечниот месечен личен доход во Социјалистичка Федеративна Република Југославија за првите три месеци од 1989 година во однос на 1988 година за 167,1% и од 1 јануари 1989 година изнесува 1.338.310 динари.

2. Оваа наредба влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

5/1 Бр. 1018/89
31 мај 1989 година
Белград

Сојузен секретар
за труд, здравство, боречки
прашања и социјална
политика,
Радиша Гачиќ, с. р.

534.

Врз основа на член 9 став 4 од Законот за основните права на носителите на „Партизанска споменица 1941“ („Службен лист на СФРЈ“, бр. 67/72, 40/73, 33/76, 32/81, 68/81, 25/85 и 75/85), член 10а став 4 од Законот за основните права на лицата одликувани со Орден на народен херој („Службен лист на СФРЈ“, бр. 67/72, 21/73, 33/76, 32/81, 68/81, 25/85 и 75/85), и член 10 став 4 од Законот за основните права на борците од Шпанската националноослободителна и револуционерна војна од 1936 до 1939 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 67/72, 40/73, 33/76, 32/81, 68/81, 25/85 и 75/85), сојузниот секретар за труд, здравство, боречки прашања и социјална политика издава

НАРЕДБА

ЗА ИЗМЕНА НА НАРЕДБАТА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА НАЈВИСОКИОТ ИЗНОС ДО КОЈ МОЖЕ ДА СЕ ОПРЕДЕЛИ ПЕНЗИЈАТА И ДОДАТОКОТ КОН ПЕНЗИЈАТА ОД 1 АПРИЛ 1989 ГОДИНА

1. Во Наредбата за утврдување на највисокиот износ до кој може да се определи пензијата и додатокот кон пензијата од 1 април 1989 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 28/89 и 32/89) во точка 1 бројот: „6,599.690“ се заменува со бројот: „7,473.400“.

2. Оваа наредба влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 442/89
31 мај 1989 година
Белград

Сојузен секретар
за труд, здравство, боречки
прашања и социјална
политика,
Радиша Гачиќ, с. р.

535.

Врз основа на член 51 став 1 од Законот за долгорочна производствена кооперација, деловно-техничка соработка и за прибавување и отстапување материјално право на технологија помеѓу организациите на здружен труд и странски лица („Службен лист на СФРЈ“, бр. 40/78) и член 64а од Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ“, бр. 49/76, 56/76, 41/81, 34/83, 26/84 и 71/86), Советот на гувернерите донесува

ОДЛУКА

ЗА ДОПОЛНЕНИЕ НА ОДЛУКАТА ЗА НАЧИНОТ НА ВОДЕЊЕ ПОСЕБНА ЕВИДЕНЦИЈА И КОНТРОЛА ВО ПОГЛЕД НА ДОЛГУВАЊАТА И ПОБАРУВАЊАТА ПО ДОГОВОРИТЕ ЗА ДОЛГОРОЧНА ПРОИЗВОДСТВЕНА КООПЕРАЦИЈА ПОМЕЃУ ОРГАНИЗАЦИЈТЕ НА ЗДРУЖЕН ТРУД И СТРАНСКИ ЛИЦА

1. Во Одлуката за начинот на водење посебна евиденција и контрола во поглед на долгувањата и побарувањата по договорите за долгорочна производствена кооперација помеѓу организациите на здружен труд и странски лица („Службен лист на СФРЈ“, бр. 58/78), во точка 4 по став 2 се додаваат ст. 3 и 4 кои гласат:

„По исклучок од став 2 на оваа точка, во случај кога извозот и увозот по договорот за долгорочна производствена кооперација во целост се вршат преку регистрирани надворешнотрговски организации што извозот и увозот и го пријавуваат на надлежната народна банка која истовремено не е надлежна и за домашниот кооперант, за потребите на контролата од став 2 на оваа точка, народната банка надлежна за домашниот кооперант, наместо потврдата на Образецот бр. 3, на барање од домашниот кооперант, и доставува на народната банка надлежна за надворешнотрговската организација, фотокопија од договорот што домашниот кооперант го склучил со странскиот кооперант, регистриран кај надлежниот сојузен орган на управата, заедно со спецификацијата на деловите и на

производите што се предмет на тој договор и фотокопија на согласноста на надлежниот сојузен орган на управата за извоз и увоз на делови и производи.

Истовремено, народната банка надлежна за домашниот кооперант ја известува народната банка на која и ги доставила фотокопиите од документите од став 3 на оваа точка, за височината на износот до кој домашниот кооперант може да долгува односно да побарува на контокорентната сметка.“

2. Во точка 8 по став 3 се додава ставот: „4 кој гласи: „Правдање на извозот и увозот извршен преку регистрираниот извозник – увозник, во случаите од точка 4 став 3 на оваа одлука, народната банка која ги прифатила извозните и увозните пријави, врши врз основа на документите со кои располага во согласност со прописите, и тоа со поврзување на извршениот извоз со извршениот увоз, без обврска за прибавување на потврда на Образецот бр. 4.“

3. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

О. бр. 54
24 мај 1989 година
Белград

Претседател
на Советот на гувернерите
гувернер
на Народната банка на
Југославија,
Душан Влатковиќ, с. р.

536.

Врз основа на член 84 точ. 1 до 3 од Законот за сметководството („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/89), Сојузниот завод за статистика утврдува и објавува

КОЕФИЦИЕНТИ

НА РАСТЕЖОТ НА ЦЕНИТЕ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ НА ИНДУСТРИСКИ ПРОИЗВОДИ ВО МАЈ 1989 ГОДИНА ЗА РЕВАЛОРИЗАЦИЈА НА ОСНОВНИТЕ И ДРУГИТЕ СРЕДСТВА

1. Месечниот коефициент на растежот на цените на производителите на индустриски производи во мај во однос на април 1989 година е 0,250.

2. Коефициентот на растежот на цените на производителите на индустриски производи од почетокот на годината до крајот на мај е 1,794.

3. Коефициентот на просечниот месечен растеж на цените на производителите на индустриски производи од почетокот на годината до крајот на мај е 0,228.

Бр. 001-2354/1
5 јуни 1989 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за статистика,
д-р Драгутин Групковиќ, с. р.

537.

Врз основа на член 65 став 1 точка 1 од Законот за пуштање на лекови во промет („Службен лист на СФРЈ“, бр. 43/86), Сојузниот комитет за труд, здравство и социјална политика пропишува

УПАТСТВО

ЗА МЕТОДОТ ЗА ЛАБОРАТОРИСКО ИСПИТУВАЊЕ НА ЛЕКОВИ ЗАРАДИ НИВНОТО ПУШТАЊЕ ВО ПРОМЕТ

1. Под метод, во смисла на ова упатство, се подразбира начинот на испитување на лек заради утврдување на методите за негово лабораториско испитување кои не се пропишани во Југословенската фармакопеја или во други национални или меѓународни фармакопеи, а се неопходни за утврдување на квалитетот, хемиската чистота, стерил-

носта, стабилноста и на други хемиски, физички односно биолошки својства што се значајни за оцената на квалитетот на лекот.

Утврдување на методите вршат организациите на здружен труд за лабораториско испитување на лековите и контрола на лековите во согласност со одредбите на чл. 17, 18 и 19 од Законот за пуштање на лекови во промет и со условите пропишани со ова упатство.

Заради утврдување на методот за лабораториско испитување на готов лек, барањето за лабораториско испитување што го поднесува предлагачот односно производителот на лекот мора да го содржи предлогот на методот и податоците што се однесуваат на фармацевтско-хемиската и фармаколошко-токсиколошката документација.

2. Фармацевтско-хемиската документација содржи основни податоци за лекот, податоци за активната супстанција и други податоци пропишани со ова упатство.

3. Основните податоци за готовиот лек се однесуваат на:

1) предлогот на називот на готовиот лек;
2) целосниот квалитативен и квантитативен состав на готовиот лек во кој се наведени називите, квалитетот и количеството на сите активни и помошни супстанции што влегуваат во составот на готовиот лек, вклучувајќи ги и оние што се губат во текот на процесот на производството, како и фармацевтската форма на готовиот лек со краток опис на изгледот и на технолошките карактеристики (својствата);

3) активната супстанција, и тоа:
а) структурната и молекуларната формула;
б) хемиско име, генерички имиња (INN, фармакопеја и др.) ид руги имиња (сопствени, заштитени);
в) хемиска сродност со други лекови (за нови супстанции);

г) дефиниција на биолошките и биохемиските единици за супстанциите што не можат хемиски да се дефинираат;

д) физички карактеристики на активната компонента кои се од фармаколошко значење (топливост, изомерија и др.);

е) спецификација (Југ. фармакопеја или други важечки фармакопеи или контролно-аналитичка постапка на производителот);

ж) производител и број на серијата;
з) предлог за рокот на траењето на лекот и начин на чувањето на лекот;

4) попис на сите документи, извештаи и објавени трудови што се однесуваат на лекот.

4. Активната супстанција во поглед на квалитетот мора да одговара на барањата на Југословенската фармакопеја или на други национални или меѓународни фармакопеи.

Ако активната супстанција не е опфатена со фармакопите од став 1 на оваа точка, барањето мора да ги содржи следниве податоци:

1) за потврдата на структурата на спојот (елементарна анализа, IR, UV, MS, NMR и др.).

а) за хемиските и физикалните својства на спојот, (топливост, полиморфизам, изомерија, хигроскопност, големина на честичките, топлиште, врелиште, релативна густина, вискозитет, вредноста на pH и др.);

2) за можните онечистувања и опис на методите за нивното докажување (детекција) кои мораат да бидат доволно специфични и осетливи;

3) за спецификацијата на квалитетот која содржи: физикални карактеристики, идентификација на супстанцијата, испитување на чистотата, определување на содржината или активноста;

4) за наодот на производителот по извршената анализа - контрола на квалитетот на супстанцијата во согласност со предложената спецификација на квалитетот;

5) за стабилноста на супстанцијата, на пример фотосензибилност, хигроскопност, осетливост спрема оксидација и др.

5. Другите податоци за готовиот лек се однесуваат на:

1) деталниот опис на процесот на производството на лекот, вклучувајќи ги различните фази во процесот на производство, мерките на претпазливост, како и меѓуфазната контрола на квалитетот, а за лековите што се применуваат под асептички услови и за стерилните лекови и начинот на стерилизацијата;

2) онечистувањата што се испитуваат со биолошки методи, како што се испитувања на присутност на пирогени и депресорни супстанции и испитувања на стерилност, нештетност (акутна, системска или локална подносливост) и др.;

3) материјалот за опремување на готовиот лек, посебно на материјалот од кој е изработена примарната амбалажа која доаѓа во директен контакт со лекот, а за пластичната амбалажа треба да се наведе хемиската структура на материјалот, нејзините физичко-хемиски и технички својства, можните неполимеризирани остатоци, дозволената граница на стабилизаторот, катализаторот, како и посебен доказ дека не постои услов за интеракција на лекот со примарната амбалажа.

6. Заради утврдување на стабилноста и рокот на траењето, барањето, покрај податоците од точка 5 на ова упатство, мора да содржи и документација со која се докажува дека готовата форма го задржува пропишаниот квалитет во текот на рокот на траењето.

Резултатите од студиите на стабилноста со методот на забрзано стареење можат да се прифатат како ориентационен рок на траење, како и документирани искуства кај слични лекови.

Со испитувањето на стабилноста во пропишаните услови на чување се утврдува конечниот рок на траење, при што предлагачот поднесува дополнителен извештај за податоците за неколку серии на испитаниот лек.

Во извештајот со податоците од став 3 на оваа точка, мора да биде видливо дека во сите фази на производствениот процес се обезбедени условите на добра производителска практика.

7. Фармаколошко-токсиколошката документација мора да содржи податоци за:

- акутната токсичност по еднакратна примена;
- општата токсичност во повеќекратна примена;
- тератогеноста и другите токсични дејства во време на фертилитет и бременост;

- мутагеноста;
- канцерогеноста;

- резултатите од фармакодинамските истражувања (примарни и секундарни дејства), како и интеракцијата со други лекови;

- резултатите од фармакокинетските истражувања (дистрибуција, апсорпција, биотрансформација и излучување на лекот);

- специфичните својства кои можат да предизвикаат штетни ефекти врз системите и органите, како и за нупојавите при употребата на лекот.

8. Документацијата со податоците од точ. 3, 4, 5, 6 и 7 се чува како деловна тајна.

9. По приемот на документацијата наведена во точ. 3, 4, 5, 6 и 7 од ова упатство за предлогот на методот, стручната комисија на организацијата на здружен труд, која врши лабораториско испитување на лекот, го разгледува предлогот на методот за лабораториско испитување на лекот, дава мислење и изградува план за испитување во согласност со барањата на Југословенската фармакопеја и националните и меѓународните фармакопеи и принципите на Добра производителска практиката (GMP) односно Добра лабораториска практика (GLP), што ги има прифатено Светската здравствена организација.

Ако стручната комисија од став 1 на оваа точка утврди дека документацијата или предлогот на методот се нецелосни, бара нивно дополнење заради измена или изработка на нов метод за испитување на лекот.

10. Планот за испитување од став 1 на точка 9 го изработуваат членовите на стручната комисија, специјалисти за испитување и контрола на квалитетот на лековите, и тој мора да ја содржи целта и методологијата на испитувањето, документацијата и начинот на вреднување на добиените резултати за испитувањето на лекот.

11. По извршените анализи стручната комисија ги оценува добиените резултати, прифатливоста на поставените барања и постапки и нивната карактеристика во согласност со барањата на современата аналитика на лековите (точност, прецизност, селективност и гранични вредности).

Ако добиените резултати од испитувањето одговараат на утврдените барања наведени во точка 9 од ова упатство, стручната комисија врши верификација на методот, ја заверува со печат и на подносителот на барањето му дава наод за лабораториското испитување на лекот.

12. Ова упатство влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 696
15 март 1989 година
Белград

Претседател
на Сојузниот комитет за
труд, здравство и социјална
политика,
д-р Јанко Обочки, с. р.

538.

Врз основа на точка 1 од Одлуката за овластување за донесување на одлуки за усогласување на пензиите („Службен лист на СФРЈ“, бр. 24/89), Извршниот одбор на Собранието на Заедницата на социјалното осигурување на воените осигуреници, донесува

ОДЛУКА

ЗА УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПЕНЗИИТЕ СО ДВИЖЕЊЕТО НА НОМИНАЛНИТЕ ЛИЧНИ ДОХОДИ НА АКТИВНИТЕ ВОЕНИ ЛИЦА

1. Старосните, инвалидските и семејните пензии се усогласуваат со движењето на номиналните лични доходи на активните воени лица така што од 1 април 1989 година се зголемуваат за процентот за кој се зголемени личните доходи на активните воени лица од соодветен чин односно класа.

2. Усогласувањето на пензиите по оваа одлука ќе се изврши по службена должност, без донесување на одделни решенија.

3. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 51-1
6 јуни 1989 година
Белград

Претседател
на Извршниот одбор на
Собранието на Заедницата
на социјалното осигурување
на воените осигуреници,
полковник,
д-р Славко Чокорило, с. р.

Врз основа на Заклучокот на Одборот за економски односи со странство на Соборот на републиките и покраините на Собранието на СФРЈ од 1 јуни 1989 година се дава Исправка на Законот за измени и дополненија на Законот за Царинската тарифа, објавен во „Службен лист на СФРЈ“, бр. 81/87

ИСПРАВКА

НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА ЦАРИНСКАТА ТАРИФА

1. Во Основните правила за применување на Царинската тарифа, во правилото под 2.1) по зборот: „наведен“ се додаваат зборовите: „или опфатен, а наместо зборовите: „опфаќа комплетен или довршен производ“ треба да стојат зборовите: „исто така го опфаќа комплетен или довршен тој производ“.

Во правилото под 2.2) став 1 наместо зборовите: „во именувањето“ треба да стојат зборовите: „од именувањето“.

Во правилото под 5 во одредбата под 2) наместо зборот: „материјалот“ треба да стои зборот: „во материјалот“.

2. Во глава 1 во забелешката во одредбата под 2) наместо зборовите: „култура на микроорганизми“ треба да стојат зборовите: „микроскопски култури“.

3. Во тар. број 01.05, во тар. ознака 0105.1 во колона 3 пред зборовите: „со маса“ се додава една цртичка.

4. Во тар. број 01.06 наместо тар. ознака: „0106.019“ треба да стои тар. ознака: „0106.009“.

5. Исправката не важи за текстот на македонски јазик.

6. Исправката не важи за текстот на македонски јазик.

7. Во тар. број 03.05 во тар. ознака 0305.41 во колона 3 наместо зборот: „solar“ треба да стои зборот: „salar“.

8. Во тар. број 03.06 во тар. ознака 0306.11 во колоната 3 наместо зборот: „Populirus“ треба да стои зборот: „Palinurus“.

9. Во тар. број 04.03, во колоната 3, во првиот ред наместо зборовите: „Обрано млеко (маштеница)“ треба да стои зборот: „Млаштеница“, а во вториот ред по зборот: „млеко“ се брише зборот: „кисела“.

10. Во Глава 5, во забелешката 3 наместо зборот: „номенклатурата“ треба да стои зборот: „тарифата“.

Во истата глава во забелешката 4 наместо зборот: „номенклатура“ треба да стои зборот: „тарифа“.

11. Во тар. број 06.02, во тар. ознака 0602.91 наместо текстот во колоната 3 треба да стои следниот текст: „-- мицеллум за печурки“.

12. Во тар. број 07.05 во колоната 5 наместо зборот: „Lactusa“ треба да стои зборот: „Lactuca“

13. Во тар. број 08.05 во тар. ознака 0805.20 во колоната 3 наместо зборот: „судсумас“ треба да стои зборот: „сасумас“.

14. Во тар. број 08.11 во тар. ознака 0811.20 во колоната 3 по зборот: „рибеси“ треба да се додадат две точки, а во колоната 4 царинската стапка: „12“ треба да се избрише.

По тар. ознака 0811.20 треба да се додадат два тарифни става кои гласат:

„0811.201	---	малинки	12
0811.209	---	друго	12“.

Тар. ознака 0811.903, зборот: „малинки“ во колоната 3 и царинската стапка: „12“ во колоната 4 треба да се избришат.

Наместо тар. ознака: „0811.904“ треба да се запише тар. ознака: „0811.903“.

15. Во тар. број 08.12 наместо тар. ознака 0812.10 во колоната 2 и текстот во колоната 3 треба да се запише:

„0812.10	-	Цреши и вишни:“
----------	---	-----------------

Во истиот тар. број по тар. ознака 0812.10 треба да се додадат два нови тарифни става, кои гласат:

„0812.101	---	цреши	12
0812.109	---	вишни	12“.

Во истиот тар. број тар. ознака 0812.904 во колоната 2, именувањето во колоната 3 и царинската стапка во колоната 4 треба да се избришат.

16. Во тар. број 09.09 во колоната 3, по зборот: „ким“ наместо записката треба да стои зборот: „и“, по зборот: „кумин“ наместо зборот: „и“ треба да стои точка и записка, а пред зборот: „смрека“ треба да се додадат зборовите: „бобинки и на“.

Во истиот тарифен број во тар. ознака 0909.50 во колоната 3 наместо зборот: „и“ треба да стојат точка и записка, а пред зборот: „смрека“ треба да се додадат зборовите: „бобинки на“.

17. Во глава 10 во забелешката 1 во одредбата под 2) во третиот ред по зборот: „етивиран“ треба да се избришат записката и зборот: „конвертиран“.

18. Во тар. број 10.06 наместо тар. ознака: „1006.400“ треба да стои тар. ознака: „1006.40“.

19. Во глава 11 во забелешката 2 во одредбата под 2) во третиот ред зборот: „ткаена“ треба да се избрише.

20. Во тар. број 12.01 во тар. ознака 1201.00 во колоната 3 по зборот: „кршена“ треба да се додадат зборовите: „или дробена“.

21. Во тар. број 12.02 во колоната 3 наместо зборот: „или“ треба да стои зборот: „и“, а по зборот: „кршени“ треба да се додадат зборовите: „или дробени“.

Во истиот тар. број во тар. ознака 1202.20 во колоната 3 по зборот: „кршени“ треба да се додадат зборовите: „или дробени“.

22. Во тар. број 12.04 во тар. ознака 1204.00 во колоната 3 по зборот: „кршени“ треба да се додадат зборовите: „или дробени“.

23. Во тар. број 12.05 во тар. ознака 1205.00 во колоната 3 по зборот: „кршено“ треба да се додадат зборовите: „или дробено“.

24. Во тар. број 12.06 во тар. ознака 1206.00 во колоната 3 по зборот: „кршено“ треба да се додадат зборовите: „или дробено“.

25. Во тар. број 12.07 во колоната 3 по зборот: „кршено“ треба да се додадат зборовите: „или дробено“.

26. Исправката не важи за текстот за македонски јазик.

Во тар. број 12.09 во тар. ознака 1209.25 во колоната 3 во заградата во првиот ред наместо зборот: „Lomium“ треба да стои зборот: „Lolium“.

27. Во глава 13 во забелешката во одредбата под 7) наместо тар. број: „32.02“ треба да стои тар. број: „32.01“.

28. Во тар. број 15.03 во тар. ознака 1503.00 во колоната 3 во третиот и четвртиот ред наместо зборовите: „масла на пониски масни киселини“ треба да стојат зборовите: „олео масло“.

29. Во тар. број 15.12 во тар. ознаки 1512.11 и 1512.19 во колоната 3 наместо три цртички треба да стојат две цртички.

30. Во тар. број 16.02 наместо тар. ознака: „1602.2“ треба да стои тар. ознака: „1602.3“.

31. Во тар. број 18.01 во колоната 2 треба да се додаде тарифната ознака: „1801.00“.

32. Во тар. број 18.03 во колоната 3 наместо зборовите: „Какао-паста“ треба да стојат зборовите: „Какао-маса“.

33. Во тар. број 19.04 во колоната 3 во шестиот ред наместо зборовите: „делумно варени“ треба да стојат зборовите: „претходно варени“.

34. Во тар. број 19.05 во тар. ознака 1905.20 наместо текстот во колоната 3 треба да стои текстот:

„– Леб и слични производи зачинети со „исиот“.

Во истиот тар. број во тар. ознака 1905.30 во колоната 3 наместо зборовите: „галети“ треба да стои зборот: „обланди“.

35. Во тар. број 20.08 во тар. ознака 2008.60 во колоната 3 по зборот: „цреши“ треба да се додадат зборовите: „и вишни“ и две точки, а во колоната 4 царинската стапка: „8“ треба да се избрише.

Во истиот тар. број по тар. ознака 2008.60 треба да се додадат два тарифни става кои треба да гласат:

„2008.601	---	цреши	8
2008.609	---	вишни	8”

36. Во тар. број 20.09 наместо тар. ознака: „2009.10“ треба да стои тар. ознака: „2009.19“.

37. Во глава 21 во забелешката 2 во одредбата под 5) во третиот ред наместо зборот: „зафатнина“ треба да стои кратенката: „зафатн.“.

38. Во тар. број 22.04 по тар. ознака 2204.293 треба да стои тарифниот став, кој гласи:

„2204.299	---	друго	25”.
-----------	-----	-------	------

39. Во тар. број 22.05 во тар. ознака 2205.90 во колоната 3 по наменувањето треба да се избришат двете точки, а во колоната 4 треба да се запише царинската стапка: „25”.

Во истиот тар. број, тар. ознаки 2205.901 и 2205.909 во колоната 2, наменувањата во колоната 3 и царинските стапки во колоната 4 треба да се избришат.

40. Во тар. број 22.06 во колоната 2 треба да се додаде тар. ознака: „2206.00”.

41. Исправката не важи за текстот на македонски јазик.

42. Во тар. број 22.09 во колоната 2 треба да се додаде тар. ознака: „2209.00”.

43. Исправката не важи за текстот на македонски јазик.

44. Во тар. број 25.08 во тар. ознака 2508.20 во колоната 3 наместо зборот: „вајарство“ треба да стои зборот: „валарство”.

45. Во тар. број 25.20 во тар. ознака 2520.10 во колоната 3 наместо зборот: „анхидрид“ треба да стои зборот: „анхидрит”.

46. Во тар. број 25.23 во колоната 3 во првиот ред наместо зборот: „топен“ треба да стои зборот: „алуминатен”.

Во истиот тар. број во тар. ознака 2523.30 во колоната 3 наместо зборот: „Топен“ треба да стои зборот: „Алуминатен”.

47. Во тар. број 27.01 во колоната 3 наместо текстот на наменувањето треба да стои текстот:

„Камен јаглен, вклучувајќи и брикети со разни форми од каменјаглен”.

Во истиот тар. број во тар. ознака 2701.20 во колоната 3 наместо текстот на наменувањето треба да стои текстот:

„– Брикети со разни форми од камен јаглен”.

48. Исправката не важи за текстот на македонскиот јазик.

49. Во глава 28 во забелешката 2 во одредбата под 4) наместо зборот: „селеницијанатите“ треба да стои зборот: „селеницијанатите“ а наместо зборот: „тетратиоцијаниди-амониохроматите“ треба да стои зборот: „тетратиоцијаниди-аминохроматите”.

Во истата глава во забелешката 6 во одредбата под 4) во петтиот ред по зборот: „од“ треба да се додадат зборовите: „74 бекерели по грам”, пред бројот 0,002 треба да се додаде отворена заграда, а во петтиот ред по зборот: „грам“ треба да се додаде затворена заграда.

Во истата забелешка во одредбата под 6) по зборот: „неупотребливи“ реченицата се менува, станувајќи нов став и гласи: „Во смисла на тар. бр. 28.44 и 28.45 и оваа забелешка, под поимот: „изотопи“ се подразбираат:”

Во истата глава во забелешката 8 наместо зборот: „дозирани“ треба да стои зборот: „допирани”.

50. Во тар. број 28.43 во тар. ознака 2843.2 во колоната 3 пред зборот: „соединенија“ треба да се додаде една цртичка.

51. Во тар. број 29.01 во тар. ознака 2901.10 во колоната 3 на крајот на наменувањето треба да се додадат две точки, а во колоната 4 треба да се избрише царинската стапка.

По тар. ознака 2901.10 треба да се запишат два нови тарифни става и тоа:

„2901.101	---	нормален хептан и нормален парафин Ц9-Ц13	10*
2901.109	---	друг	10*”.

Во истиот тарифен број во тар. ознака 2901.29 во колоната 3 по зборот: „друго“ треба да се избришат двете точки, а во колоната 4 треба да се запише царинската стапка: „10*”.

Во истиот тарифен број, тар. ознаки 2901.291 и 2901.299, наменувањата во колоната 3 и царинските стапки во колоната 4 треба да се избришат.

52. Во тар. број 29.02 во тар. ознака 2902.1 во колоната 3 пред зборот: „Циклани“ треба да се додаде една цртичка.

53. Во тар. број 29.21 по тар. ознака 2921.512 треба да се додаде нов тарифен став, кој гласи:

„2921.515	---	соли	5”.
-----------	-----	------	-----

Во истиот тар. број во тар. ознака 2921.519 во колоната 3 наместо текстот на наменувањето треба да стои текстот:

„--- други”

54. Во тар. број 29.22 во тар. ознака 2922.19 во колоната 3 по зборот: „друго“ треба да се додадат две точки, а во колоната 4 царинската стапка: „5” треба да се брише.

Во истиот тар. број по тар. ознака 2922.19 треба да се додадат два нови тарифни става кои гласат:

„2922.191	---	етанбутол-хидрохлорид	5
2922.199	---	друго	5”.

Во истиот тар. број, тар. ознака 2922.5001 во колоната 2, наменувањето во колоната 3 и царинската стапка: „5” во колоната 4, треба да се избришат.

55. Во тар. број 29.25, тар. ознака 2925.203 во колоната 2, текстот во колоната 3 и царинската стапка во колоната 4 треба да се избришат.

56. Во тар. број 29.26, по тар. ознака 2926.20 во колоната 2 треба да се додаде тар. ознака: „2926.90“, а во колоната 3 треба да се запише текстот: „Друго“.

57. Во тар. број 29.33 во тар. ознака 2933.21 наместо текстот во колоната 3 треба да стои текстот:

„-- хидрантоин и негови деривати“.

Во истиот тар. број во тар. ознака 2933.90 во колоната 3 наместо текстот на наменувањето треба да стои текстот:

„- Друго“

а во колоната 4 царинската стапка: „Сл“ треба да се избрише.

Во истиот тар. број по тар. ознака 2933.90 треба да се додадат два нови тарифни става, кои гласат:

„2933.901	---	хексаметилентетрамин,	
		соли и деривати	8
2933.909	---	друго	Сл“.

58. Во тар. број 29.34 по тар. ознака 2934.203 треба да се додаде тар. ознака која гласи:

„2934.204	---	Н-оксидетилбензоти-	
		азол-сулфонамид	Сл“.

59. Во тар. број 29.35 тар. ознака 2935.0022 во колоната 2, наменувањето во колоната 3 и царинската стапка во колоната 4 треба да се избришат.

60. Во тар. број 29.38 во тар. ознака 2938.902 во колоната 4 наместо царинската стапка: „5“ треба да стои царинската стапка: „15“.

61. Во тар. број 29.42 во колоната 2 треба да се додаде тар. ознака: „2942.00“.

Во истиот тар. број тар. ознака 2942.002 во колоната 2, наменувањето во колоната 3 и царинската стапка во колоната 4 треба да се избришат.

62. Во тар. број 31.02 наместо тар. ознака: „3102.1“ треба да стои тар. ознака: „3202.02“.

63. Во тар. број 32.04 во тар. ознака 3204.11 наместо текстот на наменувањето во колоната 3 треба да стои текстот:

„-- дисперзни бои и препарати врз база на тие бои“.

Во истиот тар. број во тар. ознака 3204.20 во колоната 3 пред наменувањето треба да се додаде една цртичка.

64. Во тар. број 32.08 во колоната 3 наместо зборовите: „Премачкувачки средства и лакови (вклучувајќи емајли и лакови“, треба да стојат зборовите: „Премачкувачки средства (бои и лакови)“.

65. Во тар. број 32.09 во колоната 3 наместо зборовите: „Премачкувачки средства и лакови (вклучувајќи емајли и лакови“ треба да стојат зборовите: „Премачкувачки средства (бои и лакови)“, а во последниот ред по зборот: „вода“ треба да се избрише затворената заграда.

66. Во тар. број 32.10 во тар. ознака 3210.00 во колоната 3 наместо текстот на наменувањето треба да се запише текстот:

„Други премачкувачки средства (бои и лакови) и пигменти приготвени во вода што се употребуваат за обработка на кожа“.

67. Во тар. број 32.14 во колоната 3 во вториот ред наместо зборот: „синтетички“ треба да стои зборот: „смолни“.

68. Во тар. број 33.01 по тар. ознака: „3301.13“ треба да стои тарифниот став кој гласи:

„3301.14	--	од лимета	5“.
----------	----	-----------	-----

Во истиот тар. број во тар. ознака 3031.19 во колоната 3 наместо зборовите: „од лимета“ треба да стои зборот: „друго“.

69. Во тар. број 35.06 во тар. ознака 3506.99 во колоната 3 наместо три цртички треба да стојат две цртички.

70. Во тар. број 37.02, во тар. ознака 3702.52 во колоната 3 по зборовите: „над 14 м“ треба да се додадат две точки, а во колоната 4 царинската стапка „18“ треба да се избрише.

Во истиот тар. број по тар. ознака 3702.52 треба да се додадат два нови тарифни става, кои гласат:

„3702.521	---	кинематографски и те-	
		левизиски филм	18*
3702.529	---	друг	18“.

Во истиот тар. број во тар. ознака 3702.92, во колоната 3 по зборовите: „над 14 м“ треба да се додадат две точки, а во колоната 4 царинската стапка „18“ треба да се избрише.

Во истиот тар. број по тар. ознаката 3702.92 треба да се додадат две нови тар. ознаки кои гласат:

„3702.921	---	кинематографски и те-	
		левизиски филм	18*
3702.929	---	друг	18“.

71. Во тар. број 38.04 во колоната 2 треба да се запише тар. ознака: „3804.00“.

72. Во тар. број 38.10 во тар. ознака 3810.10 во колоната 3 во вториот ред по зборот: „прашоци“ треба да се додадат зборовите: „и пасти“.

73. Во тар. број 38.12 во тар. ознака 3812.20 во колоната 3 на крајот на наменувањето се бришат двете точки, а во колоната 4 треба да се додаде царинската стапка: „10“.

Во истиот тар. број тар. ознаки 3812.201, 3812.202 и 3812.909 во колоната 2, наменувањата во колоната 3 и царинските стапки во колоната 4 треба да се бришат.

74. Во тар. број 38.23 по тар. ознака: „3823.904“ треба да се запише тарифниот став, кој гласи:

„3823.905	---	зацврстувачи за лепила	
		и лакови	10“.

75. Во тар. број 39.03 во тар. ознака 3903.20 во колоната 3 наместо две цртички треба да стои една цртичка, а зборот: „кополимери“ почнува со голема буква.

76. Во тар. број 39.07 во тар. ознака 3907.209 во колоната 3 наместо текстот на наменувањето треба да стои текстот:

„--- други“.

77. Во тар. број 39.11 во колоната 3 наместо зборот: „опфатени“ треба да стои зборот: „неопфатени“.

78. Во тар. број 39.12 во колоната 3 наместо зборот: „опфатени“ треба да стои зборот: „неопфатени“.

79. Во тар. број 39.13 во колоната 3 наместо зборот: „опфатени“ треба да стои зборот: „неопфатени“.

80. Во тар. број 39.14 во колоната 3 наместо тар. број: „39.10“ треба да стои тар. број: „39.01“.

81. Во тар. број 39.20 во тар. ознака 3920.71 во колоната 3 по зборот: „целулоза“ треба да се запишат две точки, а во колоната 4 царинската стапка „15“ треба да се избрише.

Во истиот тар. број по тар. ознака 3920.71 треба да се запишат два нови тарифни става, кои гласат:

„3920.711	---	фолии за дијализа на	
		крвта	15
3920.719	---	друго	15“.

82. Во тар. број 39.22 во тар. ознака 3922.90 во колоната 3 по зборот: „Друго“ треба да се избришат двете точки, а во колоната 4 треба да се запише царинската стапка „15“.

Во истиот тар. број, тар. ознаки 3922.901 и 3922.902 во колоната 2, наменувањата во колоната 3 и царинските стапки во колоната 4 треба да се избришат.

83. Во тар. број 39.26 во тар. ознака 3926.90 во колоната 3 по зборот треба да се додадат две точки, а во колоната 4 царинската стапка: „20“ треба да се брише.

Во истиот тар. број под тар. ознака 3926.90 треба да се запишат два нови тарифни става, кои гласат:

„3926.901	---	сита	8
3926.909	---	друго	20”.

84. Во глава 40 во забелешката 4 под 1) наместо зборовите: „5 под 8)“ треба да стојат зборовите: „5 под 2)“.

85. Во тар. број 40.02 во колоната 2 наместо тар. ознака: „4002.192“ треба да стои тар. ознака „4002.1911“, а во колоната 3 наместо три цртички треба да стојат четири цртички.

Во истиот тар. број во колоната 2 наместо тар. ознака: „4002.193“ треба да стои тар. ознака: „4002.1912“, а во колоната 3 наместо три цртички треба да стојат четири цртички.

Во истиот тар. број во колоната 2 наместо тар. ознака: „4002.194“ треба да стои тар. ознака: „4002.1913“, а во колоната 3 наместо три цртички треба да стојат четири цртички.

Во истиот тар. број во колоната 2 наместо тар. ознака: „4002.195“ треба да стои тар. ознака: „4002.1914“, а во колоната 3 наместо три цртички треба да стојат четири цртички.

Во истиот тар. број во колоната 2 наместо тар. ознака: „4002.196“ треба да стои тар. ознака: „4002.1919“, а во колоната 3 наместо три цртички треба да стојат четири цртички.

Во истиот тар. број во колоната 2 наместо тар. ознака: „4002.196“ треба да стои тар. ознака: „4002.1919“ а во колоната 3 наместо три цртички треба да стојат четири цртички.

Во истиот тар. број во колоната 2 наместо тар. ознака: „4002.10“ треба да стои тар. ознака: „4002.20“.

86. Во тар. број 40.11 во колоната 3 по зборот: „надворешни“ треба да се додаде зборот: „пневматски“ а по зборот: „гуми“ треба да се додаде текстот: „(вклучувајќи и тјубелес гуми)“.

Во истиот тар. број во колоната 2 наместо тар. ознака: „4011.2018“ треба да стои тар. ознака: „4011.2019“.

Во истиот тар. број во тар. ознака 4011.209 во колоната 3 наместо текстот на наменувањето треба да стои текстот:

“--- друго”.

87. Во тар. број 40.12 во колоната 3 во третиот и четвртиот ред наместо зборовите: „или гуми за пумпање“ треба да стојат зборовите: „и гуми со воздушни комори“.

88. Во тар. број 41.01 во тар. ознака 4101.10 во колоната 3 во вториот и третиот ред зборовите: „и кожи од копирари“ треба да се избришат.

89. Во тар. број 41.04 во тар. ознака 4104.391 во колоната 3 зборовите: „од кожа“ треба да се избришат.

90. Во глава 42 во забелешката 1 наместо текстот: „89. Во тар. број 41.04 во тар. ознака 4104.391 во колоната 3 зборовите: „од кожа“ треба да се избришат.“

90. Во глава 42 во забелешката 1 наместо текстот на одредбата под 12) треба да стои текстот: „копчиња, дривери, копчиња за преслекување и други делови на тие производи: недовршени копчиња, што се распоредуваат во тар. број 96.06“.

91. Во глава 44 во забелешката 4 во четвртиот ред наместо зборот: „набрани“ треба да стои зборот: „брановидни“.

92. Во тар. број 44.01 во колоната 3 во седмиот ред наместо зборовите: „во форма на брикети, палети“ треба да стојат зборовите: „облици, брикети, пелети“.

Во истиот тар. број во тар. ознака 4401.30 во колоната 3 во третиот и четвртиот ред наместо зборовите: „во форма на брикети, пелети или слични форми“ треба да стојат зборовите: „облици, брикети, пелети или слични форми“.

93. Во тар. број 44.03 во тар. ознака 4403.201 наместо текстот на наменувањето во колоната 3 треба да стои текстот:

“--- од екзотични иглолисници”,

а во колоната 4 наместо царинската стапка: „Б“ треба да стои царинската стапка: „СЛ“.

Во истиот тар. број во тар. ознака 4403.202 во колоната 3 наместо текстот на наменувањето треба да стои текстот:

“--- трупци за режење и фурнир од други иглолисници”,

а во колоната 4 наместо царинската стапка: „ЛС“ треба да стои царинската стапка: „8“.

Во истиот тар. број во тар. ознака 4403.91 во колоната 3 по зборовите: „од даб“ треба да се додадат во заграда зборовите: „(Quercus spp.)“.

Во истиот тар. број во тар. ознака 4403.92 во колоната 3 по зборовите: „од бука“ треба да се додадат во заграда зборовите: „(Fagus spp.)“.

94. Во тар. број 44.07 во тар. ознака 4407.91 во колоната 3 по зборот: „дабово“ треба да се додадат зборовите: „(Quercus spp.)“.

Во истиот тар. број во тар. ознака 4407.92 по зборот: „буково“ треба да се додадат во заградата зборовите: „(Fagus spp.)“.

95. Во тар. број 44.11 во колоната 3 по зборот: „други“ треба да се избрише отворената заграда, а по зборот: „дрвенести“ треба да се избрише затворената заграда.

96. Во тар. број 44.12 во колоната 3 наместо зборот: „фурнирски“ треба да стои зборот: „фурнирани“.

97. Во тар. број „44.20 во колоната 3 во четвртиот ред по зборовите: „производи од дрво;“ треба да се додадат зборовите: „статуети и други украси од дрво;“.

98. Во глава 46 во забелешката 2 во одредбата под 5) наместо зборовите: „прибор за осветление“ треба да стојат зборовите: „светлечки тела“.

99. Во тар. број 47.02 во колоната 2 треба да се додаде тар. ознака: „4702.00“.

100. Во глава 48 во забелешката 7 во одредбата под 2) по зборот: „другата“, наместо зборот: „подолга“ треба да стои зборот: „поширока“.

101. Во тар. број 48.02 во колоната 3 во седмиот ред по зборовите: „тар. број“ треба да се додаде бројот: „48.01“ и зборот: „и“.

102. Во тар. број 48.05 тар. ознака: „4805.602“ во колоната 2, наменувањето во колоната 3 и царинската стапка: „15“ во колоната 4 треба да се избришат.

Во истиот тар. број во тар. ознака 4805.70 во колоната 3 наместо зборовите: „од 50 g/m²“ треба да стојат зборовите: „од 150 g/m²“.

103. Во тар. број 48.07 во тар. ознака 4807.91 во колоната 3 зборовите: „од хартија и картон“ треба да се избришат, а по зборот: „хартија“ да се избрише записката и да се додаде зборот: „освен“.

104. Во тар. број 48.10 во тар. ознака 4810.3 во колоната 3 по зборот: „картон“ зборот: „други“ и записката треба да се избришат.

105. Исправката не важи за текстот на македонски јазик.

106. Во тар. број 48.16 во тар. ознака 4816.10 во колоната 3 наместо зборот: „Картон“ треба да стои зборот: „Карбон“.

107. Во тар. број 48.20 во колоната 3 во деветтиот ред наместо зборот: „мапи“ треба да стојат зборовите: „подметки за пишување комбинирани“.

108. Исправката не важи за текстот на македонски јазик.

109. Во тар. број 49.07 во колоната 2 треба да се додаде тар. ознака: „4907.00“, а во колоната 3 во петтиот и шестиот ред зборовите: „чекови и банкноти“ треба да ги заменат своите места.

110. Во тар. број 49.09 во колоната 2 треба да се додаде тар. ознака: „4909.00“.

111. Во тар. број 49.11 во тар. ознака 4911.91 во колоната 3 по зборот: „фотографии“ треба да се додадат две точки, а во колоната 4 царинската стапка: „18“ треба да се избрише.

112. Во оддел XI во забелешката 1 во одредбата под 7) во третиот ред пред зборот: „пошироки“ треба да се додаде зборот: „видливи“.

Во истиот оддел во забелешката 5 во одредбата под 2) наместо зборот: „обработено“ во заградата треба да стои зборот: „дороботено“.

Во истиот оддел во забелешката 7 во одредбата под 3) наместо зборовите: „исклучувајќи ги ткаенините“ треба да стојат зборовите: „исклучувајќи го текстилниот материјал во метража“.

Во истиот оддел во забелешката 1 во одредбата под 2) под (ii) кон тарифните подброеви, во вториот став наместо зборовите: „безбојно средство“ треба да стојат зборовите: „безбојна апретура“ а наместо зборот: „непостојана“ треба да стои зборот: „привремена“.

Во истата забелешка во одредбата под 4) под (i) наместо зборот: „непостојана“ треба да стои зборот: „привремена“.

Во истата забелешка во одредбата под 5) кон тарифните подброеви, наместо зборовите: „безбојно средство“ треба да стојат зборовите: „безбојна апретура“, а наместо зборот: „непостојана“ треба да стои зборот: „привремена“.

Во истиот оддел во забелешката 2 во став 2) во одредбата под 3) кон тарифните подброеви, во вториот ред наместо зборовите: „основната ткаенина“ треба да стои зборот: „подлогата“.

113. Во тар. број 50.07 во тар. ознака 5007.20 во колоната 3 во третиот ред по зборот: „отпадоци“ треба да се додадат зборовите: „од свила“.

114. Во тар. број 51.01 во тар. ознака 5101.2 во колоната 3 наместо зборот: „Перена“ треба да стои зборот: „Одмастена“.

115. Исправката не важи за текстот на македонски јазик.

Во истиот тар. број 51.05 во тар. ознака 5105.21 во колоната 3 наместо текстот на именувањето треба да стои текстот:

„-- чешлана волна во рас-
турена состојба - во
прамени“

116. Во тар. број 51.13 во колоната 2 треба да се запише тар. ознака: „5113.00“.

117. Исправката не важи за текстот на македонски јазик.

118. Во тар. број 52.01 во колона 2 треба да се запише тар. ознака: „5201.00“.

119. Во тар. број 52.08 во тар. ознаки 5208.22, 5208.32 и 5208.42 во колоната 3 наместо зборовите: „10 g/m²“ треба да стојат зборовите: „100/g/m²“.

120. Во тар. број 52.12 во колоната 3 по зборот: „памук“ текстот треба да се избрише.

Во истиот тар. број пред тар. ознака: „5212.11“ во колоната 2 да се запише тар. ознака: „5212.1“, а во колоната 3 следниот текст:

„-Со маса до 200 g/m²:“.

121. Во глава 55 во забелешката во вториот ред наместо тар. број: „55.10“ треба да стои тар. број „55.01“.

Во истата забелешка во одредбата под 4) наместо зборот: „развлечени“ треба да стои зборот: „истегнати“, а наместо зборот: „развлечат“ треба да стои зборот: „истегнат“.

122. Во тар. број 55.02 во колоната 2 треба да се запише тар. ознака: „5502.00“.

123. Во тар. број 55.06 во тар. ознака 5506.109 во колоната 3 пред именувањето наместо две цртички треба да стојат три цртички.

124. Во тар. број 55.07 во колоната 2 треба да се запише тар. ознака: „5507.00“.

125. Во тар. број 55.09 во тар. ознака 5509.6 во колоната 3 по зборот: „влакна“ треба да се додадат записка и зборот: „сечени:“.

126. Во тар. број 55.10 во тар. ознака 5510.90 во колоната 3 по зборот: „Друго“ треба да стои зборот: „предиво“.

127. Во тар. број 55.12 во тар. ознака 5512.2 во колоната 3 по зборот: „влакна“ треба да се додадат записка и зборот: „сечени“.

128. Во тар. број 55.16 во тар. ознака 5516.1 во колоната 3 наместо зборот: „тежина“ треба да стои зборот: „маса“.

129. Во глава 56 во забелешката 1 во одредбата под 1) во петтиот ред наместо бројот: „39“ треба да стои бројот: „33“.

130. Во тар. број 56.04 во тар. ознака 5604.10 во колоната 3 по зборот: „материјал“ заградата и бројот во заградата треба да се избришат.

131. Во тар. број 56.05 во тар. ознака 5605.00 во колоната 3 наместо текстот на именувањето треба да се запише текстот:

„Метализирано предиво, вклучувајќи обвиткано предиво кое се состои од текстилно предиво, ленти или слични форми од тар. броеви 54.04 или 54.05, комбинирани со метал, во форма на нишки, ленти или прав или прекриени со метал“.

132. Во тар. број 56.06 во тар. ознака 5606.00 во колоната 3 наместо текстот на именувањето по точката и запирката треба да стои текстот:

„Обвиткано предиво, обвиткани ленти и слични форми од тар. броеви 54.04 или 54.05, освен обвиткани производи од тар. број 56.05 и обвиткано предиво од коњска длака од грива и опашка:“.

133. Во глава 58 во забелешката 4 во вториот ред наместо зборот: „ткаенини“ треба да стои зборот: „материјали“.

Во истата глава во забелешката 5 во одредбата под 1) по зборот: „парчиња“ и запирката треба да стои следниот текст: „со рабови (вткаени, залепени или на друг начин изработени) на обете страни“.

Во истата забелешка во одредбата 3) во вториот став наместо зборовите: „со ткаени рабови“ треба да стојат зборовите: „со реси изработени при ткаењето“.

Во истата глава во забелешката 6 наместо зборовите: „текстилна ткаенина“ треба да стојат зборовите: „текстилни материјали“.

Во истата глава во забелешката 7 во третиот и четвртиот ред наместо зборовите: „изработка на мебел“ треба да стојат зборовите: „за внатрешно опремување“.

134. Во тар. број 58.02 во тар. ознака 5802.1 во колоната 3 во вториот ред по зборот: „слични“ треба да се додаде зборот: „замкасти“.

Во истиот тар. број во тар. ознака 5802.20 во колоната 3 во вториот ред по зборот: „слични“ треба да се додаде зборот: „замкасти“.

135. Во тар. број 58.06 во колоната 3 во вториот и третиот ред наместо зборовите: „тесни ткаенини изработени“ треба да стојат зборовите: „тесни материјали изработени“.

Во истиот тар. број во тар. ознака 5806.10 во колоната 3 во третиот ред, по зборот: „слични“ треба да се додаде зборот: „замкасти“.

Во истиот тар. број во тар. ознака 5806.40 во колоната 3 наместо зборовите: „Тесни ткаенини“ треба да стојат зборовите: „Тесни материјали“.

136. По тар. број 58.09 во тар. ознака 5809.00 во колоната 3 во петтиот ред наместо зборовите: „декоративни ткаенини“ треба да стојат зборовите: „за внатрешно опремување“.

137. Исправката не важи за текстот на македонски јазик.

Во глава 59 во забелешката 6 наместо текстот во одредбата под 1) треба да стои текстот: „ленти и ремени од текстилен материјал со дебелина помала од 3 mm, за транспортни или трансмисиони цели“.

Во истата забелешка во одредбата под 2) наместо текстот: „трансмисиони и конвеерски ремени и ленти од текстилни ткаенини“ треба да стои текстот: „ленти и ремени од текстилни ткаенини за транспортни или трансмисиони цели“.

138. Во тар. број 59.10 во тар. ознака 5910.00 во колоната 3 наместо текстот: „Трансмисиони или конвеерски ленти и ремени од текстилен материјал“ треба да стои текстот: „Ленти и ремени од текстилен материјал за транспортни или трансмисиони цели“.

139. Во тар. број 59.11 во тар. ознака 5911.10 во колоната 3 наместо текстот на именувањето треба да стои текстот:

„- Текстилни ткаенини, филц и ткаенини поставени со филц, превлечни, прекриени или ламинирани со гума, кожа или друг материјал, што се користат за обложување на карди и слични ткаенини за други технички цели“.

Во истиот тар. број во тар. ознака 5911.90 во колоната 3 по зборот: „Друго“ треба да се додадат две точки, а во колоната 4 царинската стапка: „10“ треба да се избрише.

Во истиот тар. број по тар. ознака 5911.90 треба да се запишат два нови тарифни става, кои гласат:

„5911.901 - - - филтер-црева од ткаенина за дија-
лизатори 10
„5911.909 - - - друго 10”

140. Во глава 60 во забелешката 2 во првиот ред наместо зборот: „ткаенините” треба да стои зборот: „материјалите”, а во третиот ред наместо зборовите: „декоративни ткаенини” треба да стојат зборовите: „внатрешно опремување”.

Во истата глава во забелешката 3 во вториот и третиот ред наместо зборовите: „со преплетување на влакна од тантела” треба да стојат зборовите: „со прошкивно-плетачка постапка”.

141. Исправката не важи за текстот на македонски јазик.

Во глава 61 во забелешката 2 наместо текстот на одредбата под 2) треба да стои текстот: „износена-дотраена облека и други дотраени производи од тар. број 63.09”

Во истата глава во забелешката 3 во одредбата под 1) во првиот став во вториот ред наместо зборовите: „идентична ткаенина” треба да стојат зборовите: „идентичен материјал”.

Во истата забелешка во одредбата под 2) во втората алинеја, во вториот и третиот ред наместо зборовите: „работен комбинезон” треба да стојат зборовите: „панталони со пластрон и прерамки”.

Во истата глава во забелешката 4 во четвртиот ред по зборот: „окциња” во заградата треба да се запишат зборовите: „по должински сантиметар во секој правец”.

Во истата глава во забелешката 5 во одредбата под 2) во првиот ред по зборот: „што” треба да се запишат зборовите: „на прв поглед”.

Во истата глава во забелешката 6 во одредбата под 2) во првата алинеја во четвртиот ред по зборот: „и” и зборот: „понекогаш” треба да се избришат запирките.

Во истата одредба во втората алинеја во вториот ред наместо зборот: „работен комбинезон” треба да стојат зборовите: „панталони со пластрон и прерамки”.

Во истата глава во забелешката 7 во првиот ред по зборот: „што” треба да се запишат зборовите: „на прв поглед”.

142. Во тар. број 61.03 во колоната 3 во наменувањето во вториот ред наместо зборовите: „работни комбинезони” треба да стојат зборовите: „панталони со пластрон и прерамки”.

Во истиот тар. број во тар. ознака 6103.3 во колоната 3 наместо текстот на наменувањето треба да се запиша текстот:

„- Јакни и сакоа:”.

Во истиот тар. број во тар. ознака 6103.4 во колоната 3 наместо зборовите: „работни комбинезони” треба да стојат зборовите: „панталони со пластрон и прерамки”.

143. Во тар. број 61.04 во колоната 3 во наменувањето во третиот и четвртиот ред наместо зборовите: „работни комбинезони” треба да стојат зборовите: „панталони со пластрон и прерамки”.

Во истиот тар. број во тар. ознака 6104.3 во колоната 3 наместо текстот на наменувањето треба да се запише текстот:

„- Јакни и сакоа:”.

Во истиот тар. број во тар. ознака 6104.6 во колоната 3 наместо зборовите: „работни комбинезони” треба да стојат зборовите: „панталони со пластрон и прерамки”.

144. Во тар. број 61.12 во колоната 2 наместо тар. ознаки: „6121.1, 6121.11, 6111.12, 6111.19, 6111.20, 6111.9, 6111.31, 6111.39, 6111.4, 6111.49” треба да стојат тар. ознаки: „6111.1, 6112.11, 6111.12, 6111.19, 6111.20, 6111.3, 6111.31, 6111.39, 6111.4, 6111.41, 6111.49”

145. Во тар. број 61.14 наместо текстот во колоните 2,3 и 4 треба да се запише следниот текст:

„61.14	Друга облека, плетена или хеклана:	
6114.10	- Од волна или фина животињска длака	22
6114.20	- Од памук:	
6114.201	--- заштитна	22
6114.209	--- друга	22
6114.30	- Од вештачки или синтетички влакна:	
6114.301	--- заштитна	22
6114.309	--- друга	22
6114.90	- Од други текстилни материјали:	
6114.901	--- заштитна	22
6114.909	--- друга	22”

146. Во глава 62 во забелешката 3 во одредбата под 1) во вториот ред наместо зборовите: „идентична ткаенина”

треба да стојат зборовите: „идентичен метражен материјал”, а во втората алинеја по зборовите: „и” и „понекогаш” треба да се избришат запирките.

Во истата забелешка во одредбата под 2) во втората алинеја во третиот ред наместо зборовите: „работен комбинезон” треба да стојат зборовите: „панталони со пластрон и прерамки”.

Во истата глава во забелешката 6 во одредбата под 2) во првата алинеја по зборот: „понекогаш” треба да се брише запирката.

Во истата одредба во втората алинеја во вториот и третиот ред наместо зборовите: „работен комбинезон” треба да стојат зборовите: „панталони со пластрон и прерамки”.

Во истата одредба по втората алинеја треба да се запише следниот текст:

„Скијачки комплет” исто така може да се состои од комбинезон сличен на оној од претходниот став под 1) и полнета јакна без ракави, која се носи преку тој комбинезон”.

147. Во тар. број 62.02 во тар. ознака 6202.13 во колоната 3 наместо зборот: „материјали” треба да стои зборот: „влакна”.

148. Во тар. број 62.03 во колоната 3 во наменувањето, во првиот и вториот ред зборовите: „сакоа (блејзери)” треба да се избришат, а наместо зборовите: „работни комбинезони” треба да стојат зборовите: „панталони со пластрон и прерамки”.

Во истиот тар. број во тар. ознака 6203.3 во колоната 3 зборот во заградата: „(блејзери)” треба да се избрише.

Во истиот тар. број во тар. ознака 6303.4 во колоната 3 наместо зборовите: „работни комбинезони” треба да стојат зборовите: „панталони со пластрон и прерамки”.

Во истиот тар. број во тар. ознаки 6203.421, 6203.431 и 6203.491 во колоната 3 наместо текстот на наменувањето треба да се запише текстот:

„- - - работни”.

149. Во тар. број 62.04 во колоната 3 во наменувањето во третиот и четвртиот ред наместо зборовите: „работни комбинезони” треба да стојат зборовите: „панталони со пластрон и прерамки”.

Во истиот тар. број во тар. ознака 6204.3 во колоната 3 наместо текстот на наменувањето треба да стои текстот:

„- Јакни и сакоа:”.

Во истиот тар. број во тар. ознака 6204.6 во колоната 3 наместо зборовите: „работни комбинезони” треба да стојат зборовите: „панталони со пластрон и прерамки”.

150. Во тар. број 62.10 во колоната 3 наместо зборот: „ткаенини” треба да стои зборот: „материјали”.

Во истиот тар. број во тар. ознака 6210.10 во колоната 3 наместо зборот: „ткаенини” треба да стои зборот: „материјали”.

151. Во тар. број 62.11 по тар. ознака 6211.321 наместо тар. ознаки во колоната 2, наменувањата во колоната 3 и царинските стапки во колоната 4 треба да се запише следниот текст:

6211.322	--- заштитна облека	22
6211.329	--- друго	22
6211.33	-- од вештачки или синтетички влакна:	
6211.331	--- заштитна облека	22
6211.339	--- друга	22
6211.39	-- од други текстилни материјали:	
6211.391	--- заштитна облека	22
6211.399	--- друга	22
6211.4	- Друга облека за жени и девојчиња:	
6211.41	-- од волна или фина животињска длака	22
6211.42	--- од памук:	22
6211.421	--- тренерки	22
6211.422	--- заштитна облека	22
6211.429	--- друго	22
6211.43	-- од вештачки или синтетички влакна:	
6211.431	--- заштитна облека	22
6211.439	--- друга	22
6211.49	-- од други текстилни материјали:	
6211.491	--- заштитна облека	22
6211.499	--- друга	22”

152. Во глава 63 во насловот во вториот ред, наместо зборот: „употребувана” треба да стојат зборовите: „ИЗНОСЕНА” - ДОТРАЕНА”, а наместо зборот: „УПОТРЕБУВАНИ” треба да стои зборот: „ДОТРАЕНИ”.

Во истата глава во забелешката 2 во одредбата под 2) наместо зборот: „употребувана“ треба да стојат зборовите: „износена-дотраена“, а наместо зборот: „употребувани“ треба да стои зборот: „дотраени“.

153. Во тар. број 63.06 во колоната 3 по зборот: „едра“ треба да се додаде отворена заграда, а по зборот: „возила“ треба да се додаде затворена заграда.

154. Во тар. број 63.07 во тар. ознака 6307.10 во колоната 3 наместо зборот: „одржување“ треба да стои зборот: „чистење“.

155. Во тар. број 63.08 во колоната 3 наместо зборовите: „правење крпи“ треба да стојат зборовите: „изработка на простирки“.

Во истата глава, наместо текстот на раздел III треба да стои текстот: „ИЗНОСЕНА - ДОТРАЕНА ОБЛЕКА И ДОТРАЕНИ ПРОИЗВОДИ ОД ТЕКСТИЛ - КРПИ“.

156. Во тар. број 63.09 во тар. ознака 6309.00 во колоната 3 наместо текстот на наменувањето треба да се запише текстот:

„Износена - дотраена облека и други дотраени производи од текстил“.

157. Во глава 64 во забелешката 1 во одредбата под 2) наместо зборот: „употребувана“ треба да стојат зборовите: „износена - дотраена“.

Во истата глава во забелешката 1 кон тарифните подброви наместо бројот: „6404.15“ треба да стои бројот: „6404.11“.

Во истата глава во забелешката 1 наместо текстот на одредбата под 2) кон тарифните подброви треба да стои текстот: „чевли за лизгање, за ролшуи, за скии, за бокс, за борење и за велосипедизам“.

158. Во глава 65 во забелешката 1 во одредбата под 1) наместо зборот: „употребувани“ треба да стојат зборовите: „износени - дотраени“.

159. Во глава 67 во насловот по зборовите: „ПЕРЈЕ И ПЕРДУВ“ наместо точката и запирката треба да стои запирка.

Во истата глава во забелешката 3 во одредбата под 2) наместо зборот: „овошје“ треба да стои зборот: „плодови“, наместо зборот: „добиено“ треба да стои зборот: „добие“, наместо зборот: „кое“ треба да стои зборот: „кои“, а наместо зборовите: „што се состои“ треба да стојат зборовите: „што се состојат“.

160. Во тар. број 67.02 во колоната 3 во првиот ред наместо зборот: „овошје“ треба да стои зборот: „плодови“, а во четвртиот ред наместо зборот: „овошје“ треба да стои зборот: „плодови“.

161. Во тар. број 68.07 во колоната 3 во првиот ред наместо зборот: „асфалт“ треба да стои зборот: „битумен“.

162. Во тар. број 68.08 во колоната 2 треба да се запише тар. ознака: „6808.00“.

163. Во тар. број 69.02 во тар. ознака 6902.20 во колоната 3 наместо зборот: „комбинации“ треба да стои зборот: „соединение“.

164. Во тар. број 69.03 во тар. ознака 6903.20 во колоната 3 наместо зборот: „комбинации“ треба да стои зборот: „соединенија“.

165. Во тар. број 69.12 во колоната 2 треба да се запише тар. ознака: „6912.00“.

166. Во глава 70 во забелешката 1 во одредбата под 3) во третиот ред наместо текстовите во заградите: „(тар. број 85.46)“ и „(тар. број 85.47)“ треба да стојат текстовите: „од тар. број 85.46“ и „од тар. број 85.47“.

167. Во тар. број 70.02 во тар. ознака 7002.31 во колоната 3 наместо зборовите: „друг силициумдиоксид“ треба да стојат зборовите: „друг топен силициумдиоксид“.

168. Во тар. број 70.05 во тар. ознака 7005.2 во колоната 3 наместо текстот на наменувањето треба да се запише текстот:

„-- друго.“

Во истиот тар. број во тар. ознака 7005.291 во колоната 3 наместо зборот: „флорат“ треба да стои зборот: „флотат“.

169. Во тар. број 70.10 во колоната 3 во првиот ред зборот: „шишенца“ и запирката треба да се бришат.

170. Во тар. број 70.18 во колоната 3 во вториот ред одоздола по зборот: „накиит“ наместо запирката треба да стои точка и запирка.

171. Во тар. број 70.19 во тар. ознака 7019.10 во колоната 3 по зборот: „ровинг“ треба да се додаде запирка.

172. Исправката не важи за текстот на македонски јазик.

173. Исправката не важи за текстот на македонски јазик.

174. Во глава 71 забелешка 7 во шестиот ред зборовите: „Ако со одредба не е предвидено поинаку“ треба да стојат зборовите: „Освен ако тоа со одредбите не е предвидено поинаку“.

175. Во тар. број 71.08 во колоната 3 наместо зборовите во загради: „злато платинирано со платина“ треба да стои зборот: „платинирано“.

176. Во глава 72 во забелешката 1 во одредбата под 1) кон тарифните подброви во втората реченица наместо текстот: „по тежина, поединечно или заедно“ треба да стои текстот: „по маса, содржи еден или повеќе од следните елементи во наведените пропорции“.

177. Исправката не важи за текстот на македонски јазик.

178. Исправката не важи за текстот на македонски јазик.

179. Во тар. број 72.16 во тар. ознака 7216.2 во колоната 3 по зборот: „екструдирани“ треба да се запише запирка.

180. Во тар. број 73.04 во тар. ознака 7304.206 и 7304.209 во колоната 3 наместо зборовите: „1000 m“ треба да се запишат зборовите: „1000 m“.

181. Во тар. број 73.07 во тар. ознаки 7307.11, 7307.19, 7307.21, 7307.22, 7307.23, 7307.29, 7307.91, 7307.92, 7307.93 и 7307.99 во колоната 4 наместо царинската стапка: „16%“ треба да се запише царинската стапка: „12%“.

Во истиот тар. број во тар. ознака 7307.23 во колоната 3 наместо текстот на наменувањето треба да стои текстот:

„-- прибор за челно заварување“.

182. Во тар. број 73.17 во колоната 2 треба да се запише тар. ознака: „7317.00“.

183. Во глава 74 во забелешката 1 во одредбата под 2) во став (и) во првиот ред по зборот: „да“ треба да се додаде зборот: „е“, а во вториот ред зборот: „биде“ треба да се брише.

Во истата забелешка во одредбата под 7) во последниот став во четвртиот ред по зборот: „полирани“ наместо зборот: „или“ треба да стои запирка, а по зборот: „премачкани“ треба да се запишат зборовите: „или превлечени“.

Во истата забелешка во одредбата под 8) во дванаесеттиот ред по зборот: „полирани“ и запирката треба да се додад зборовите: „премачкани или“.

184. Во тар. број 74.05 во колоната 2 наместо тар. ознака: „7405.01“ треба да стои тар. ознака: „7405.001“.

185. Во тар. број 74.15 во колоната 3 во вториот ред наместо зборовите: „жичени копчиња“ треба да стојат зборовите: „поединечни прошивни спојници“ а во шестиот ред по зборот: „бурми“ и запирката треба да стои зборот: „завртки“ и запирка.

Во истиот тар. број во тар. ознака 7415.32 во колоната 3 по зборот: „бурми“ треба да се додад зборовите: „и завртки“.

186. Во глава 76 во забелешката 1 во одредбата под 4) во последниот став во четвртиот ред по зборот: „полирани“ треба да се додад запирка и зборот: „премачкани“.

Исправката не важи за текстот на македонски јазик.

187. Во тар. број 76.10 во колоната 3 во осмиот ред по зборовите: „за нив“ и запирката, треба да се додадат зборовите: „прагови за врати“ и запирка.

188. Во глава 78 во забелешката 1 во одредбата под 4) во последниот став во четвртиот ред по зборот: „полирани“ треба да се додадат запирка и зборот: „премачкани“.

189. Во глава 79 во забелешката 1 во одредбата под 1) во петнаесеттиот ред наместо зборот: „или“ треба да стои зборот: „и“.

Исправката не важи за текстот на македонски јазик.

Во истата забелешка во одредбата под 4) во последниот став во четвртиот ред по зборот: „полирани“ треба да се додадат запирка и зборот: „премачкани“.

190. Исправката не важи за текстот на македонски јазик.

191. Исправката не важи за текстот на македонски јазик.

192. Во глава 82 забелешка 2, во првиот став во третиот ред наместо зборовите: „освен посебно наведените делови и држачи за рачни алати“ треба да стојат зборовите: „освен деловите посебно наведени како такви и држачи на алати за рачни алатлики“.

193. Во тар. број 82.01 во колоната 3 во петтиот ред наместо зборовите: „за режење“ треба да стојат зборовите во заграда: „(освен ножици со алки за прсти)“.

Во истиот тар. број во тар. ознака 8201.50 во колоната 3 наместо зборот: „живица“ треба да стои зборот: „живина“.

194. Во тар. број 83.03 во колоната 2 треба да се запише тар. ознака: „8303.00“.

195. Во одделот XVI во забелешката 1 одредба под 1) во петтиот ред наместо зборовите: „меки гуми“ треба да

стојат зборовите: „вулканизирани гуми (освен тврда гума)“.

196. Во глава 84 во забелешката 4 во одредбата под 3) по зборот: „на“ треба да се додаде зборот: „разни“.

197. Во истата глава, наместо текстот на забелешката 7 треба да стои текстот:

„Машината која има повеќе намени се распоредува според својата намена.“

Машината чјеја главна намена не е опишана во ниеден тарифен број или чија ниедна намена не е главна, ако од законските одредби не произлегува поинаку, се распоредува сообразно со забелешката 2 кон оваа глава и забелешката 3 кон оддел XVI на оваа тарифа, во тар. број 84.79. Тар. број 84.79 ги опфаќа и машините за изработка на јажиња и канапи (на пр. за сукање, вплетување, изработка на јажиња) од метална жица, текстилно предиво или од кој и да е друг материјал или од комбинации на овие материјали.“

198. Тар. број 84.15 од колоната 2 треба да се избрише и да се запише во колоната 1.

199. Во тар. број 84.16 во колоната 3 во четвртиот ред по зборот: „ложење“ и запирката наместо преостанатиот текст во наменувањето треба да стои текстот: „вклучувајќи нивни механички решетки, механички отстранувачи на pepел и слични уреди.“

Во истиот тар. број во тар. ознака 8416.30 наместо текстот на наменувањето треба да стои текстот:

„Механички уреди за ложење, вклучувајќи нивни механички решетки, механички отстранувачи на pepел и слични уреди“.

200. Во тар. број 84.18 во тар. ознака 8418.50 во колоната 3 наместо текстот на наменувањето треба да стои текстот:

„Други сандаци, ормани, витрини и сличен мебел, за ладење или замрзнување.“

201. Во тар. број 84.19 во колоната 3 во вториот и третиот ред наместо зборовите: „електрично загревани или незагревани“, треба да стои текстот во заграда: „(вклучувајќи и електрично загревани)“.

Во истиот тар. број во тар. ознака 8419.50 во колоната 3 по зборот: „топлота“ треба да стојат две точки, а во колоната четири царинската стапка: „16“ треба да се брише.

Во истиот тар. број во тар. ознака 8419.60 во колоната 3 во вториот ред наместо зборот: „гас“ треба да стои зборот: „други гасови“.

202. Во тар. број 84.22 во тар. ознака 8422.1 во колоната 4 царинската стапка: „15“ треба да се избрише.

203. Исправката не важи за текстот на македонски јазик.

204. Во тар. број 84.31 во тар. ознака 8431.434 во колоната 3 во петтиот ред наместо зборовите: „над 120 м“ треба да стојат зборовите: „над 12 cm“.

205. Во тар. број 84.43 во тар. ознака 8443.30 во колоната 3 наместо текстот на наменувањето треба да стои текстот:

„Машини за флексографски печат.“

206. Во тар. број 84.48 во колоната 3 во петтиот и шесттиот ред наместо зборовите: „запирачи на движења“ треба да стојат зборовите: „уреди за запирање“.

207. Во тар. број 84.49 во тар. ознака 8449.00 во колоната 3 во вториот ред наместо зборот: „довршување“ треба да стојат зборовите: „завршна обработка“.

208. Во тар. број 84.57 наместо текстот во колоната 3 треба да стои текстот:

„Машини алатлики за обработка на метали со симнување на струготини (вклучувајќи ги машините со работни единици на водилките): со дупчење, проширување на отворот (со стругање или глодање), глодање, врежување или нарежување на навои, освен стругови од тарифниот број 84.58“.

Во истиот тар. број, во тар. ознака 8459.40 во колоната 3 наместо текстот на наменувањето треба да стои текстот:

„Други машини за дупчење со проширување на отворот“.

209. Исправката не важи за текстот на македонски јазик.

210. Во тар. број 84.61 наместо текстот во колоната 3 треба да стои текстот:

„Машини алатлики за обработка на метали, синтерувањето метални карбиди или кермети со симнување на струготина: со рендање, изработка на жлебови, провлекување, режење на запченици или довршување на запченици, сечење со пила, отсечување и со други постапки, на друго место неспомнати ниту опфатени“.

211. Во тар. број 84.62 во тар. ознака 8462.21 во колоната 3 на крајот на текстот на наменувањето треба да се избришат двете точки, а во колоната 4 треба да се запише царинската стапка: „15“.

Во истиот тар. број во тар. ознаки 8462.211 и 8462.219 во колоната 2, наменувањата во колоната 3 и царинските стапки во колоната 4 треба да се избришат.

212. Во тар. број 84.63 во тар. ознака 8463.30 во колоната 3 на крајот на текстот на наменувањето треба да се запишат две точки, а во колоната 4 треба да се избрише царинската стапка.

Во истиот тар. број, по тар. ознака 8463.30 треба да се запишат два тарифни става, кои гласат:

„8463.301	---	за изработка на спирални федери, нумерички управувани	5
8463.309	---	други	15“.

213. Во тар. број 84.72 во тар. ознака 8472.20 во колоната 3 наместо зборот: „текстот“ треба да стојат зборовите: „втиснување на текст“.

214. Во тар. број 84.85 во тар. ознака 8485.10 во колоната 3 наместо текстот на наменувањето треба да стои текстот:

„Пропелери и лопатки, за бродови и чамци“.

215. Во глава 85 во забелешката 5 во одредбата под 2) наместо зборот: „микросповеи“ треба да стои зборот: „микросклопови“.

Во истата забелешка во одредбата под 2) во ставот (2) во третиот ред по зборот: „тенок“ наместо зборот: „и“ треба да стои зборот: „или“.

Во истата забелешка во одредбата под 2) во став (3) наместо зборот: „микросповеи“ треба да стои зборот: „микросклопови“.

216. Во тар. број 85.14 тарифната ознака 8514.103, текстот во колоната 3 и царинската стапка во колоната 4 треба да се избришат.

217. Во тар. 85.18 во тар. ознака 8518.50 во колоната 3 наместо текстот на наменувањето треба да стои текстот:

„Електрични сетови за зајакнување на звук“.

218. Во тар. број 85.19 во колоната 2 наместо тар. ознака: „8519.22“ треба да стои тар. ознака: „8519.29“.

218а. Во тар. број 85.20 во колоната 2 наместо тар. ознака: „8510.31“ треба да стои тар. ознака: „8520.31“.

218б. Во тар. број 85.21 во колоната 2 наместо тар. ознака: „8511.10“ треба да стои тар. ознака: „8521.10“.

218в. Во тар. број 85.22 во колоната 2 наместо тар. ознака: „8512.10“ треба да стои тар. ознака: „8522.10“.

219. Во тар. број 85.30 во колоната 3 во четвртиот ред наместо зборот: „железница“ треба да стојат зборовите: „железнички пруги“, а наместо зборот: „трамваи“ треба да стојат зборовите: „трамвајски пруги“.

Во истиот тар. број во тар. ознака 8530.40 во колоната 3 наместо зборовите: „шински сообраќај“ треба да стојат зборовите: „железнички и трамвајски пруги“.

220. Во тар. број 85.32 во тар. ознака 8532.10 во колоната 3 наместо зборовите: „до 0,5 kVAg“ треба да стојат зборовите: „најмалку 0,5 kVAg“.

221. Во тар. број 85.35 во колоната 3 во десеттиот ред наместо зборовите: „лутачки бранови“ треба да стојат зборовите: „бранови со висока фреквенција“.

Во истиот тар. број во тар. ознака 8535.40 во колоната 3 наместо зборовите: „лутачки бранови“ треба да стојат зборовите: „бранови со висока фреквенција“.

222. Во тар. број 85.36 во колоната 3 во осмиот и деветтиот ред наместо зборовите: „лутачки бранови“ треба да стојат зборовите: „бранови со висока фреквенција“.

223. Во тар. број 85.44 во колоната 3 во деветтиот и десеттиот ред наместо зборот: „неелектрични“ треба да стои зборот: „електрични“.

224. Во тар. број 85.45 во колоната 3 во вториот ред наместо зборот: „ламби“ треба да стои зборот: „сијалици“.

225. Во тар. број 86.05 во колоната 2 треба да се запише тар. ознака: „8605.00“.

226. Во тар. број 86.06 во колоната 2 наместо тар. ознака: „8606.4“ треба да се запише тар. ознака: „8606.9“.

227. Во тар. број 86.07 по тар. ознака 8607.1, наместо тар. ставови од 8607.11 заклучно со 8607.19 треба да се запишат следните тар. ставови:

„8607.11	-- погонски обртни постаменти	12
8607.12	-- други обртни постаменти	12
8607.19	-- друго, вклучувајќи делови:	
8607.191	--- осни слогови за локомотиви	5
8607.192	--- колски осни слогови за трамваи	12
8607.193	--- колски осни слогови, освен за трамваи	15
8607.194	--- тркала	12
8607.195	--- оски	12
8607.196	--- бандажи	15
8607.197	--- хидраулични амортизери за локомотиви	10
8607.198	--- хидраулични амортизери, други	12
8607.199	--- друго	12“.

228. Во тар. број 86.08 во колоната 2 треба да се запише тар. ознака: „8608.00“.

229. Во глава 87 во насловот наместо зборовите: „ДРУМСКИ ВОЗИЛА“ треба да стојат зборовите: „ВОЗИЛА, ОСВЕН ЖЕЛЕЗНИЧКИ ИЛИ ТРАМВАЈСКИ ШИНСКИ ВОЗИЛА“.

230. Во тар. број 87.04 во тар. ознака 8704.103 во колоната 4 наместо царинската стапка: „22“ треба да стои: „царинската стапка 20“.

231. Во тар. број 87.05 по тар. ознака 8705.907 треба да се запише тарифен став кој гласи:

„8705.908	--- специјални возила за истражување на нафта и гас	Сл“.
-----------	---	------

232. Во тар. број 87.06 во колоната 2 треба да се запише тар. ознака: „8706.00“.

233. Во тар. број 87.07 во колоната 3 по зборот: „кабини“ треба да се стави затворена заграда, а по бројот: „87.05“ треба да се брише затворената заграда.

234. Во тар. број 87.08 во тар. ознака 8708.80 во колоната 3 наместо зборовите: „Амортизери на удари“ треба да стојат зборовите: „Обесувачки амортизери“.

Во истиот тар. број во тар. ознака 8708.992 во колоната 3 наместо текстот на именувањето треба да стои текстот:

„-- --зглобови, сврски и водилки на мост освен хомокинетички зглобови со кардански крст, за возила до 70 t носивост“.

235. Во тар. број 87.09 во колоната 3 во првиот ред наместо зборовите: „товарни возила“ треба да стојат зборовите: „работни колички (автокари)“, а во четвртиот ред наместо зборот: „докови“ треба да стои зборот: „луки“.

236. Во тар. број 87.11 во колоната 3 во вториот ред наместо зборот: „И“ треба да стои записка, а по зборот: „велосипеди“ треба да се запишат зборовите: „и слични возила“.

237. Во тар. број 87.12 во колоната 2 треба да се запише тар. ознака: „8712.00“.

238. Во тар. број 87.14 во тар. ознака 8714.96 во колоната 3 наместо зборот: „криваи“ треба да стојат зборовите: „криваен механизам“.

239. Во тар. број 89.05 во колоната 3 наместо зборовите: „противпожарни бродови“ треба да стојат зборовите: „противпожарни пловила“.

240. Во глава 90 во забелешката 1 во одредбата под 5) во третиот ред наместо зборовите: „вештачки пластични материјали“ треба да стојат зборовите: „пластични маси“.

241. Во тар. број 90.03 во колоната 3 наместо текстот на именувањето треба да стои текстот:

„рамки за очила или слични производи и нивни делови“

242. Во тар. број 90.04 во колоната 3 наместо текстот на именувањето треба да стои текстот:

„Очила и слични производи, корективни, заштитни и други.“

243. Во тар. број 90.06 во тар. ознака 9006.30 во колоната 3 во третиот ред по зборот: „снимање“ треба да се брише записката, а наместо зборот: „воздушни“ во четвртиот ред треба да стојат зборовите: „од воздух“.

244. Во тар. број 90.15 во тар. ознака 9015.40 во колоната 3 наместо зборовите: „фотограметриско премерување“ треба да стои зборот: „фотограметрија“.

245. Во тар. број 90.17 во тар. ознака 9017.20, во колоната 3 зборот: „Инструменти“ треба да се замени со зборовите: „Други инструменти“.

246. Во тар. број 90.20 во колоната 2 треба да се запише тар. ознака: „9020.00“.

247. Во тар. број 90.25 во колоната 3 во именувањето во четвртиот ред наместо зборот: „психометри“ треба да стои зборот: „психрометри“.

248. Во глава 91 во забелешката 3 во вториот и третиот ред наместо зборовите: „балансен замавник“ треба да стои зборот: „тркало“, во шестиот ред зборот: „механички“ треба да се брише, а во шестиот ред по зборот: „вградни“ треба да се додаде зборот: „механички“.

249. Во тар. број 91.01 во колоната 3 наместо зборот: „кутија“ треба да стои зборот: „кукиште“.

250. Во тар. број 91.04 во колоната 3 наместо зборовите: „авиони и вселенски летала“ треба да стојат зборовите: „воздухоплови, космички летала“.

251. Во тар. број 91.10 во колоната 3 во третиот ред наместо точката и записката треба да стои отворена заграда, наместо зборовите: „механички часовници“ треба да стои зборот: „механизми“ а во четвртиот ред по зборот: „сетови“ се додаваат затворена заграда и точка и записка.

252. Во глава 94 во забелешката 1 во одредба под 5) наместо текстот на првата реченица треба да стои текстот: „мебел специјално конструиран како делови на опрема за ладење или замрзнување од тар. број 84.18“.

Во истата глава во забелешката 2 во одредбата под 1) по зборот: „елементи“ наместо две точки треба да стојат точка и записка.

Од Службата за законодавство на Собранието на СФРЈ, Белград, 5 мај 1989 година.

СОДРЖИНА:

Страна

512. Закон за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини

833

	Страна		Страна
513. Одлука за прифаќање на Општествениот договор за изворите на средства за одржување, реконструкција и изградба на патишта — — — — —	834	526. Правилник за измени на Правилникот за царинскиот надзор и за постапката во меѓународниот воздушен сообраќај — — — — —	854
514. Уредба за канцеларското работење на сојузните органи на управата и на сојузните организации — — — — —	843	527. Правилник за мерките за сузбивање и искоренување на луге во рудниците со подземна експлоатација на минерални сировини во хоризонтални и коси простории — — — — —	855
515. Одлука за примена на мерките од Законот за заштита на животните од заразните болести што ја загрозуваат целата земја заради заштита од заразната болест инфективен бовин ринотрахеитис, инфективен пустиларен вулвовагинитис (IBR/IPV) (rhinotracheitis infectiosa et vulvovaginitis pustulosa infectiosa bovum) — — — — —	846	528. Правилник за мерките за сузбивање и искоренување на бруцелозата кај говедата, овците, козите и свињите — — — — —	870
516. Одлука за определување на IX конференција на шефовите на државите или на владите на неврзаните земји во Белград како настан по повод на кој во 1989 година ќе се издадат пригодни ковани пари — — — — —	846	529. Наредба за забрана на увозот во Социјалистичка Федеративна Република Југославија и провозот преку територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија на чапункари и производи, сировина и отпадоци по потекло од чапункари од Република Италија — — — — —	871
517. Одлука за одобрување на Завршната сметка на средствата за регрес за вештачки ѓубрива, средствата за заштита на растенијата и за квалитетно сортно семе за 1988 година — — — — —	846	530. Наредба за утврдување на месечните парични износи на личната инвалидна, семејната инвалидна и зголемената семејна инвалидна, додатокот за неа и помош од страна на друго лице и на ортопедскиот додаток во 1989 година — — — — —	871
518. Одлука за условите и начинот на користење на средствата на придонесот за станбена изградба од средствата за личните доходи на функционерите и раководните работници што ги назначува Сојузниот извршен совет — — — — —	846	531. Наредба за утврдување на височината на основот за определување на постојаното месечно парично примање во 1989 година — — — — —	872
519. Одлука за распоредување на средствата за амортизација на сојузните органи утврдени во Буџетот на федерацијата за 1989 година — — — — —	847	532. Наредба за утврдување на основот за определување на боречкиот додаток во 1989 година — — — — —	872
520. Одлука за измена на Одлуката за претплатната цена на „Службен лист на СФРЈ“ и претплатната цена на „Службен лист на СФРЈ“ — Меѓународни договори за 1989 година — — — — —	847	533. Наредба за утврдување на височината на постојаното месечно парично примање во 1989 година — — — — —	872
521. Одлука за дополнително на Одлуката за определување на земјоделските и прехранбените производи за кои при увозот се плаќа посебна давачка — — — — —	848	534. Наредба за измена на Наредбата за утврдување на највисокиот износ до кој може да се определи пензијата и додатокот кон пензијата од 1 април 1989 година — — — — —	873
522. Одлука за висината на каматата за износот на царината и на другите увозни давачки што не е наплатена во пропишаниот рок — — — — —	848	535. Одлука за дополнително на Одлуката за начинот на водење посебна евиденција и контрола во поглед на долгувањата и побарувањата по договорите за долгорочна производствена кооперација помеѓу организациите на здружен труд и странски лица — — — — —	873
523. Одлука за критериумите за користење на средствата на пресметаната амортизација за станбени згради и станови што претставуваат средства со кои располага федерацијата за големи поправки на станбените згради односно на становите во 1989 година — — — — —	848	536. Коefициенти на растежот на цените на производителите на индустриски производи во мај 1989 година за ревалоризација на основните и другите средства — — — — —	873
524. Одлука за задолжителните елементи на единствената методологија на општественото планирање — — — — —	848	537. Упатство за методот за лабораториско испитување на лекови заради нивното пуштање во промет — — — — —	873
525. Решение за определување на постојанен граничен премин за меѓународен воздушен сообраќај — — — — —	854	538. Одлука за усогласување на пензиите со движењето на номиналните лични доходи на активните воени лица — — — — —	875
		Исправка на Законот за измени и дополненија на Законот за Царинската тарифа — — — — —	875